Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پیژندنه:

ااا

د کتاب نوم:: د ډیورنډ کرښه یا د ناسور زخم

لیکوال :: حبیب الله غمخور

کمپوز: خپله لیکوال

ډیزان:خالد هادي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډیورنډ کرښي د تړون پښتو متن

ژباړه : ډاکټر محمد حسن کاکړ

په داسي حال کي چي دهندوستان په خوا کي دافغانستان دسرحدي سيمي په هکله ځيني مسأ لي رامنځ ته شوې،او په داسي حال کي دواړه والاحضرت امير او دهندوستان حکومت هيله من دي چي دغه مسألي ددوستۍ په فهم او ددواړو دنفوذ دساحو دحد په ټاکلو سره حل کړي ،تر څو په آينده کي ددغو متحدو حکومتونو تر منځ ددغي موضوع پر سر دنظر اختلاف نه وي ، په دې وسيله په لاندې ډول سره موافقه وشوه.

۱ /دوالاحضرت دتوابعو ختيځه او سهيلي سيمه دي له واخان نه دپارس تر پولې پورې دي هغه ليکه تعقيب کړي چې په هغې نقشي باندي ښودل شوی چې له دغه توافق ليک سره مله ده.

۲ /د هندوستان حکومت به هيڅ وخت په هغو سيمو کې چي له دغي ليکي نه آخوا د افغانستان په لور پرتې دي مداخله ونه کړي، او الاحضرت امير به هيڅ وخت په هغو سيمو کې چې له ليکې نه آخوا د هندوستان په لور پرتي دي مداخله ونه کړي

۳ /دبرتانيې حکومت په دې ډول موافقه کوې چې والاحضرت امير دي اسمار او تر چاناک پوري پورته ساحه وساتي . له بلي خوا والاحضرت موافقه کوي چې دی په هيڅ وخت په سوات، باجوړ يا په چترال کې دباشګل يا ارنوايي درې په شمول مداخله نه کوي .دبرتانيې حکومت داسي هم موافقه کوې چې والاحضرت دي دبر مل سيمه ولرې کومه چي په هغه مفصلې نقشې کې ښودل شوي چې والاحضرت ته لادمخه سپارل شوې ده،او والاحضرت دپاتې وزيرستان او د داوړپه هکله له خپلي ادعانه تيرېږي ،په همدې ډول والاحضرت دچاغي په باب له خپلي ادعانه اوړي.

۴ / دسرحدي سيمي ليکه به دافغان او برتانوي ګډو کمشنرانو له خواله دې وروسته په تفصيل سره وکاږله شي او حد بندي به شي په کوم ځاي کې چې دتطبيق وړ او مطلوب وي . ددغو کمشنرانو مقصد به داوي چې دسرحد په ټاکلو کې متقابل فهم ته سره ورسېږي داسي چې دغه ليکه دې تر نهايي امکان پوري دهغي نقشې له مخه وي چي له دغه توافق ليک سره مله ده،په داسي حل کې چې ددغي سرحدي سيمي دګانډيوکليو دموجودو محلي حقوقو رعايت پوره وشي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵ /دچمن دموضوع په ارتباط والاحضرت دبرتانوي نوي قشلې په هکله له خپل اعتراض نه تېرېږي او برتانوي حکومت ته دهغه حقوق پرېږدي چې دسرکې تايلري په اوبوکې يې په خپله په بيه اخيستې و. دسرحدي سيمي له دغه ټکي نه به ليکه په لاندي ډول وکاږل شي.

دغه ليکه به پشا کوتل ته نژدې دخوجه امران غروله لوړي نه چي دبرتانيې په سيمه کې به پاته کيږي ،په هغه لور کښله کيږي چې مرغه چمن او دشربو چينه به افغانستان ته پاته کيږي اود نوي چمن چاونۍ او دافغان پوستي چې خلگ يې لشکر ډنډ بولي تر منځ نيمايي پوري رسيږي . دغه ليکه به بيا دريل وي ستيشن اودهغي پوښتۍ تر منځ چې دميان بلاک په نامه ياديږي ،تر نيمايي پوري رسيږي او په داسي حال کي چي دجنوب په لور به روانه وي له خوجه امران غروسره به بيا يو ځاي کيږي .په دي ډول غوښه پوسته به دبرتانيې په علاقه کې او دغوښي په جنوب او لويديځ کي دشوراواک سرک به افغانستان ته پرېږدي . دبرتانيې حکومت به ددغه سړک تر نيم ميلي پورې مداخله نه کوي.

٦ / ددغه توافق ليک دغه پورته فقرې دهندوستان دحکومت اودافغانستان دوالاحضرت له خوا دنظر ټول عمده اختلافات چې دسرحدي سيمي په باب ددوي تر منځ پيدا شوي وو ،دپوره او قناعت ښوونکې فيصلې په ډول گڼل کيږي او دواړه دهندوستان حکومت اووالاحضرت په ذمه اخلي چې جز ۀ ياتوپه باب ټول اختلاف لکه هغه چې له دي وروسته به دهغو منصبدارانو له خوا پري غور کيږي چې دسرحدي خط دحد بندۍ دپاره ټاکل کيږي ،ددوستۍ په روحيې سره به فيصله کيږي .ددي دپار چي تر هغو چې ممکنه وي ددواړو حکومتونو تر منځ دشکونواو غلط فهميو سببو نه له منځه ولاړ شي.

۷ / دهندوستان حکومت چي دبرتانيې حکومت په نسبت دوالاحضرت له روغ نيتۍ نه په پوره ډول ډاډ من شوی او غواړي افغانستان پياوړی او خپلواک ووينې دوالاحضرت لخوادجنگي لوازموپه رانيولواو واردولوباندي به اعتراض ونه کړي ،او دوي به په خپله دغه په هکله څه مرسته ورسره وکړي .برسېره پردي ددي دپاره چې دوالاحضرت دهغي دوستانه روحيې نښه وساتله شي چې په دغو مذاکراتو کې يې ښودلې دهندوستان حکومت ژمنه کوي چي په هغه دولسو لکو کي شپږ لکه روپۍ زياتۍ راوستل شي چې والاحضرت ته هر کال دمالېي مرستي په ډول ورکول کيږي.

هنري ماتمر ډيورنډدهندوستان دحکومت دباندنيو چارو وزير

امير عبدالرحمن خان دافغانستان او دهغه دتوابعوامير

کابل دنومبر 1893.12

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ برخه

دافغانستان دڅوسوه کلن تاریخ په مطالعي سره هر انسان ته داباورپیدا کیږي چي افغان ولس ته خپل ټاټوبی تر هر څه ګران دی،هیڅکله یې دا نده منلي چي دپردو تر اسارت لاندي ژوند وکړي . له یوې خوا دافغانانودغه ملي غرور او له بلي خوا دافغانستان جیو پولیتیک موقعیت دنړۍ دټولو زبرځواکو پاملرنه،نه یوازي پدي خاطر چي ددغه سرکښ ولس دټاټوبي له طبعي زیرمو څخه دخپلو هیوادو په ګټه کار واخلي بلکه دا شوم هدف یي هم در لود چي دا سرلوړی ملت پر ګونډو او خپل غلام وګرځوي ، تر څو دافغانستان له سیاسي اوجیوپولتیکي ارزښتمن موقعیت نه دخپلو استعماري موخو دسرته رسولو په خاطر ګټه پورته کړي.

دافغان وسل سره دنړۍ دهر زبر ځواک دښمني یا دوستي په منطقه کښي دخپلو سیاسي ،اقتصادي او نظامي ګټو دخوندي کولو پر بیاد ولاړه وه ،داحالت تر ننه هم دوام لري.

له هغي ورځي چي دانګلیسي استعمار ګر قوت داستازو پښې پخواني هندوستان ته رسېدلي او دهند دتر لاسه کولو تکل شروع سوی ،همدغه استعمارګر او زبېښا ک ګر ځواک دافغانستان دنیولو او پر هغه باندي دخپل تسلط دټینګولو خیال هم په خپلو مغذوکي ژوندی ساتلی دی.

دپرنګیانو لخوا زموږ پر پاکه خاوره دري ځله وسله وال تیری سوی چي پایله یي دلنډ وخت لپاره زموږ په هیواد کي ددوي سیاسي سلطه ګرځېدلې ده . تر کومه ځایه چي انګیزانو ونه سوه کولاي دهمیش لپاره پر افغانستان خپل واک ټینګ کړي ، ددریمي جګړي په پایله کښي زموږ هیوادد انګریزانو له منګولو خلاص او افغانستان دیو آزاد هیواد په توګه په نړۍ کي په رسمیت وپېژندل سو.

نن زما دلیکني موخه په افغانستان کي دانګلیسي استعمار ګر ځواک دریو ځلو ماتو خوړلو ته ستاسو دپاملرني راګرځول ندي . غواړم ددغي مسلي په هکله دتاریخي اسنادو پر بنیاد بحث وکړم چي:

1-دافغانستان او پاکستان دداسي ژوري دښمنۍ لامل څه دی ؟

2-کېداسي هغه لاملونه چي دا دښمنۍ یې زېږولې ده له منځه ولاړه سي ؟

ددي لپاره چي دغو دو لویو سوالو ته مو ځواب ویلی وي ددغي دښمنۍ دپیدایښت تاریخ ته په ځغلنده توګه ستاسو پاملرنه راګرځوم . یو ټکی غواړم لوستونکو ته عرض کړم چي همدا لهظه زه یوه تحقیقاتي مفصله مقاله نه لیکم او نه کومه کوچنۍ رساله ،یوازي پدېي ورستیو شپو او ورځو کي زموږ د هیواد په کورنیو چارو کښي دپاکستان بربنډو مداخلو او لاس وهنو مجبور کړم یو څه ولیکم ، او دا ثابته کړم چي ، پرویز مشرف دا پنجاپۍ جنرال پخپلو ویناوو کي صادق نه دی چي وایي : ((موږ له افغانستان سره هیڅ کومه ستونزه نلرو موږ په افغانستان کې دیوه غښتلي مرکزي حکومت ملاتړ کوو،اویا داچي وایي ، موږ تل دافغانانو سره هر اړخیزه مرستي کړي دي)) . له بلي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوا غواړم دهیواد داوسنیو چارواکو او دهغوي دنړیوالو مرستندویه هیوادونو پاملرنه دغه بنیادي ټکي ته را واړوم ، اوله دوي نه تپوس وکړم : که چیرې تاسو په رښتیا غواړئ چي افغانان په خپل کور کې په ارامه ژوند وکړي ،ددولتي دواک پر سرسیالۍ چي دافغانانودژوند، اوهیواد دویرانۍ په کچه رواني دي پاي ته ورسېږي، دا اوسنۍ تاوتریخوالی ورک سي، اوټولو بهرنیو اقتصادي ، علمي ،تخنیکي او فرهنګي مرستو څخه پر ځاي ګټه واخیستل سي دافغانستان او پاکستان تر منځ د دتش په نامه ډیورنډ کرښي دتاریخي لانجې حل یې یوازنۍ اوا ساسي لاره ده . تر څو داترسلو کالو زیاته پاته سوې غوټه خلاصه نسي ، افغانستان ته ستاسو مفتي او یاپور ، مالي او تخنیکي مرستي به افغان ولس ته ګټوري تمامي نسي، هر څه به برباد ولاړ سي . حتا دا ډار هم شته چي تاسو به هم دافغانستان دلیري او نژدوهمسایه ګانو په ځانګړي توګه دایران او پاکستان دپټو او ماهرانه لاس وهنوپه پایله کښې دروسانو پشان له افغانستان څخه د خپلو پښو ایستلو ته مجبور سۍ.

تاریخي حوادثو او جریاناتو دا ثابته کړې ده چي پاکستان ته یو پر مختللي او غښتلي افغانستان دمنلو وړ نه دی ،ځکه یې تل دلته دخپلو اجنټانواو نوکرانو پلاس هرڅه له خاوروسره برابرکړیدي . زه پخپله پدې باور یم چې په افغانستان کي دټولو بهرنیو لاسو هنواو افغان ولس دبدمرغیویو له عمده او بنسټیزو لاملونو څخه په 1893زکال دنوامبر په 12ورځ دامیر عبدالرحمن خان او دبرتانوي هنددبهرنیو چارو سلاکار ((هانري مار تیموردیورند)) لخوادافغانانوپر ښارګ ددغه په وینو لړلې د 2310 کیلومتره په اوږدوالي کرښي تیرېدل وه ،ددغه تور سند په لاسلیک سره انګریزانو وکولاي شول د پښتنوداغښتلي او باتور قوم پر دووبرخوووېشي، په افغانستان کي دیو غښتلي حکو مت دجوړېدو مخه نیسي او له بلي خوا ددې هیواد له بدنې څخه دیوه لویه ټوټه دپراخو ورشوګانو او دنګو غرولمنې جلاکړي ، په تاریخ کي دا منحوس سند د ډیورند دکرښي دسند په نامه شهر ت لري.

دا هغه لعنتي لوزنامه وه چي دلوي احمدشا ه باباپلاس جوړ سوی افغانستان یې داسي ټوټه کړچي دکرښي ها خوا پراته پښتانه او بلوڅ غښتلي قومونه مجبور سو ل نږدې 54 کاله دانګریزانو ظلمونه او له 1947 زکال څخه بیا تر نن ورځې پوري دپنجاپي سرې خورو او وحشي جنرالانو دظلم او ستم پېتۍ پر اوږو یوسي ، او دخپل مورني ټاټوبي نه جلا ژوندوکړي.

زیات تاریخ پوهان او څېرونکي پدې باور دی چي دډیورنډ دکرښي لاسلیک په هغه وخت کي کله چي عبدالرحمن خان دافغانستان دسیاسي او نظامي ناخوالو شرایطو سره لاس په ګریوان و پر هغه په زور ومنل سوه . مګر حقیقت دادی کله چي پرنګیانو په مخامخ جګړه کي ماته وخوړل او له افغانستان څخه وتلو ته مجبور سوه ، له دې ډارنه چي افغانان به په برتانوي هند کي دپرنګیانو پر خلاف ملي تحریک وهڅوي او یابه تزاري روسیه وکولاي سي دافغانانو په مرسته دافغانستان له لاري هند ته درسیدو پلان عملي کړي ، انګلیسانو پرېکړه وکړه چي عبدالرحمن خان له نظامي او سیاسي پلوه تر تهدید لاندي ونیسي، تر څو هغه مجبور سي اودداسي یوه تړون لاسلیک ته غاړه کښېږدي چي په هند کې دافغانستان دلاس وهنواو دتزاري روسي دنفوذدپراخوالي امکانات لږ کړ. انګریزانو دمخه تر هغه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دډیورنډ دلوزماني په باب دافغاني مقاماتو سره خبري وکړې دوي دافغانستان په سرحداتو کې وضعه په خپله ګټه مغشوشه کړه ،،دوي په سرحدي سیمو کې دقومونو تر منځ خونړۍ جګړې پیښې کړې او قومونه یې یو دبل په مقابل کې دورول . زما په عقیده په هغه وخت کې ددیورند کرښې دا رول ولوباوه او دافغانستان دسیاسي اغېزې سیمه دومره کوچنۍ سو ه چې خپله عبدالرحمن خان هم ددغې نقشې په لیدلو حیران پاته سو ،اوله بلې خوا دکرښې بل طرف ته پراته قومونه چې ددې سند دلاس لیک سره یې سخت مخالفت ښکارکړ هم له عبدالرحمان خان څخه خوابدي سول ،داډول حالت او مناسبات دانګلیسانو په ګټه واوهم په قبایلي سیمو کې ددوي دسیاسي نفوذ دپراختیااصلي لامل وګرځید.

تاریخ پوه پوهاند عبدالحی حبیبي دغې لوظنامې ته تحدید نامه وایي او هغه عبدالرحمن خان ملامتوي ، حبیبي صاحب وایي عبدالرحمن خان بیله دېنه چې دولس او قومي مشرانو سره جرګه سي او دهغو ي نظر وغواړي پر خپل سر یې دا سند لاسلیک کړ هغه لیکي : ((دیګر ازکارهاي سیاسي که امیر بدون خواهش یا تصدیق جرګۀ مردم افغانستان انجام داد،ودر تاریخ افغانستان مسولیت بزرګ رابذمت شخص وي مي اندازدامضاي یحدید نامه دیورند است که بادولت هند برطانوي سرحدات شرقي وجنوبي افغانستان را تحدید کرد،لوي استاد وروسته لیکي :وزیر خارجه هند هانري تیمور دیورند بریاست کمیسیون تعین حدود سرحدي به کابل امد،واعضاي این کمیسیون کلنل الیس وکپتان مانریس اسمت ، مستر کلارک ومستر واللد وچند نفر هندیان دیګر بود. مذاکرات سیاسي در کابل با خود امیر آغاز شد،ودر نتیجه تحدید نامۀ منحوس دیورند امضاګردید ...که به موجب آن خط سرحدي دیورنداز حدود بلوچستان تا چترال وواخان تعین ګردید،وخاک هاي چمن ،پښین ،چغی ،وزیرستانوبلندخیل وکورموپاراچناروافریدیوباخوروسوات وبنیرودیر وچیلاسوچترال که از بقاياي خاکهاي افغاني بود ،از افغانستان جداوبه هند شامل شد)) . اریخ مختصر افغانستان 300او 301مخونه . ۱

زموږ دهیواد یوبل تاریخ پوه او څېړونکی ښاغلی غوث خیبري پخپل ((پښتانه دکلتوري ښکیلاک په زنځیرونو کې)) دا مسله داسي څېړي : دامیر عبدالرحمن لخوادډیورند کرښي دتړون یاسند دلاسلیک له امله دټولو نه غټ زیان یوازې پښتون قوم ته ورسید...)) ۲ . ددې کرغېړني کرښي پایله دپښتون واحد قوم توکړې کېدل او دستر احمد شاه باباپه لاس د نوي جوړ سوي افغانستاندتاریخي خاوري تجزیه وه.

اوس راځو دې حقیقت ته ، دا کرښه لکه مخ کښې چې ورته اشاره وسوه یوازې یو کس لخواچې هغه دافغانستان امیر و بیله دینه چې دافغان ولس او یا ددوي له استازو سره سلا او مشوره وسي لاس لیک سوه ، ددې کرښې دلاس لیک کولو سره دبل هیڅ افغان اراده نه وه او نه هم دلاس لیک کیدو تر وخته حتا ددربار جګپوړي پدې خبر وه چې داسې یوه منحوسه لوزنامه به لاسلیک کیږي . همدا تاریخي دلیل دې چې ددې کرښې منل دافغانستان لپاره دقبول وړنه دی .که پخپله دامیرد خاطراتو پاڼې راواړوو د هغوله لوستونو نه دې پایلي ته رسیږو،چې دانګریزانو تحدید او یا دسرحد ي څېنې قومونو څخه دامیر خوابدې ددې لامل وګرځیدل تر څو دا توره کرښه لاسلیک سي ؛ چې په هر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حال ډیر ژر دامیر سدبیا سرته و رغلی . دبیلګي په توګه کله چي امیر دکرښي نقشه له بر تانوي هند څخه وغوښتل او نقشه يي وليدل ،هغه هک پک پاته سو .هغه ددغي نقشي دليدو په هکله دخپلو خاطراتو د دوهم ټوک په157 - 158 مخونو کښي داسي ليکي ((وزير ،نوی چمن او هلته داورګاډي ستيشن ،دمومندو ټوله علاقه اسمار ،چترال او په منځ کښي يې ټولي مځکي دبرتانوي هند په لوري په نښه سوي دي)) . ۳ پوهاند کاکړ او نوروڅېړونکو پدي اړوند پخپلواثارو کي څوځله دا په ګوته کړېده چي امير ددغه سندتر لاسليک وروسته هيڅکله هم دا نه ده منلي چې دا قومونه به له افغانستان څخه په دايمي ډول بيل سي . يوه ټکی غواړم په ګوته کړم دزبرځواکونو دسياسي موخودپلي کولو دميتودونوپه نظر کي نيولو سره دامسله هم دانسان په فکر کښي راګرځي ددې لپاره چې امير عبدالرحمن خان او داوسني ډيورنډ کرښي ها خوا پرتو قومونو تر منځ اړيکي خړ پړ شي تر څو امير پر هغوي دخپل نفوذدساتلو په موخې فشار راوړې ،مګر خلک ياغي وې دغه حالت راپيداکول هم په لوي ګمان سره دانګريزانولخوادخپلو پلانو دپلي کولو لپاره راپيدا شو. انګريزانو دځينو ملکانو او روحاني ملايانو په وسيله خلک دامير پر خلاف راپارول تر څو دامير له امرونوڅخه سرغړونې وکړي ؛دغه سرغړونې امير يوله هغو لاملو څخه بولي چې ګواکي ده غوښتل دڅه مودې لپاره ځان دهغوي له شره خلاص کړي . متاسفانه امير پدغه ټکي نه پوهيده اونه يي هم داهل خبرهو سره مشوره کول.

که څه هم امير عبدالرحمن خان له انګريزانوڅخه نارازه و، ولي متاسفانه دخپل اقتدار دساتلو په خاطر يې دا جرات نسو کولاي دانګليسانو په مقابل کي په ځغرده دوريږي او دخپل هيواد دملي ګټو څخه په ټينګه دفاع وکړي، دمثال په توګه هغه دخپلو خاطراتو ددوهم ټوک په 159مخ کښي ليکي : ((انګريزان وايي چي موږ دافغانستان په لور نورو مځکو ته ضرورت نلرو،موږ يوازي غواړو چي افغانستان يو پياوړی شاهي مملکت وي . خو بلي خوا دبلوچستان دخواجه په غونديو کي دتونل ايستل غواړي ، چي دهغه لاري داورګاډي پټلی زموږ ملک ته را ورسوي ،لکه چي زما په کولمو کي چاړه وهي)) ۴. مګر امير دغه چاړه وحلو په هکله انګريزانوته په خپله هيڅ ندي څرګند کړي . داسي ښکاري چې امير دانګليسي امپراتوری اوپه افغانستان کښي دهغوي دنفوذ دپرتاختياؤ لاسوهنوپه هکله کومه ثابته پاليسي او معين دريز نه درلودهدا دليل وچې دامير لخوا کله کله په پټه د توريو ،وزيرو،اپريدواو مومندو خلک هڅول کېده چي دپرنګيانو پر خلاف حملي وکړي او دهغوي پوستي له منځه يوسي ،مګر کله چي دنګريزانو وکولای شول همد قوم دده په مقابل کې ياغي کړې بيله تحليل اودحوصلې نه کار اخيشتلو څخه يې دهغو نه داسي خوابده شول چې ددې خوابدی جبران تر اوسه هم نشي کيداي . انګريزان هم دډيورنډ لاين دکرښي دلاسليک کولويو له ستر لاملوڅخه دځان په وړاندي ددغو قومونو او ولسونو سرکښي او مخالفتونه بولي کوم چي امير هغوي ته په دغه سيمه کي راپيدا کړي وه،مګر دوي پدغه څرګندونه کي رښتيانه وايي دوي غوښتل ددغه سند په لاسليک سره په برطانوي هند کې دروساونو دمداخلو مخه ونيسي اوله بلي خوا پښتنا جلا کړي .ددغي کرښي په لاس ليک سره دامير او پښتنو تر منځ اختلاف نور هم غښتلی کړي ،لوي افغانستان په يوه وړوکې هيواد بدل کړي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حقيقت خو دادئ چي ددیورند دکرښي په ټاکلو سره دبرتانیا اساسي او سیاسي موخه داوه چي دختیځ او سهیلي افغانستان په قبایلي سیمو کي دافغانستان دددولتي اغیزې دشته والي مخنیوئ وکړي . ددغي اغیزې دمخنیوي هدف دا نه وچي دورځنیو عادي تبادلي ،راشه درشي ،سوداګرئ ،ټولنیزو دیني او مذهبي مراسیمو په سرته رسولو کي خنډ وګرځي . خو انګریزانو دا غوښتل چي قبایل دخپل مورني هیواد څخه جلا کړي او پدي توګه دبرتانوي حکومت پر ضد دمقاومت او وسلوالو حملو ځواک کمزورئ کړي.

ځکه انګلیسانو پر امیر دخپل سیاسي او نظامي فشار دراوړلو تیره ښوکه دغه ټکي ته راوګرځول چي دافغانستان څخه دا قبایلي سیمي چي دپرنګیانو په مقابل کي تل بغاوت کوي له خپل مورني هیواد نه غڅچي کړي ،متاسفانه دعبدالرحمن خان دضعیف سیاست له مخي ددي کار جوګه هم شول . زموږ ټول تاریخ پوهان او څېړونکې په یوه نظر دا څرګنده وي چي امیر عبدالرحمن پر خپل سر دانګریزانو سر ه دا کرښه لاسلیک کړه . ځکه هیڅ داسي یو سند نسته چي هغه دي ددې ښکارندوي وې چي دډیورنډ دکرښي دسند په لاس لیک کښي دي دافغان ولس او یا ددوي دنماینده ګانو نظر غوښتل سوئ وې.

پدي هکله زموږ مشهور تاریخ لیکونکئ غبار صاحب لیکي : دیورند با شش نفر افسر به کابل رسید .... مدت اقامت این هیئت در کابل متجاوز از 40 روز طول کشیدومذاکرات غیر دوستانه به سردي وکندي پیش رفت در حالیکه سپاه انګلیس مقابل سرحد افغانستان در حالت تیارسئ بود .پشنهاد انګلیس اینطور خلاصه میشد : یا بر عهد نامه مرتبه انګلیسي ونقشه مدونه انګلیس امضا ګذاشه شود ،ویا مناسبات دولتین منقطع وبه عبارت اصلي جنګ طرفین مشتعل خواهد شد ، شق سوم وجود نداشت،اینجا بود که امیر عبدالرحمن خان در معرض امتحان سختي واقع ګردیدودر نتیجه نشان داد که او طوریکه مردم افغانستان انتظار داشتند شخصیت آهنین واز خود ګذري نیست. امیر در در طي مذاکراتي که با دیورندنمود، ودر افغانستان منتشر نګردید،بلغزید ویکبار دیګر در تاریخ مسؤلیت بزرګي بر دوش ګرفت او طبق معمول بدون راي ګیري از مردم افغانستان ویا نماینده ګان انها وحتي بدون مشوره بامامورین ودربار خود بر این معاهده امضا ګذاشت . افغانستان در مسیر تاریخ 688 مخ ، ۵

که څه هم امیر پسله هغه چي معاهده یي لاسلیک کړې وه یوه مشوره تي جرګه چې فرمایشي بنه یي در لوده راوغوښتل ، ولي دا هغه وخت و چي کار تر کار تیر سوئ و . امیر پدغه جرګه کي وینا وکړه دهیواد دشمالي ،غربي ،له چین سره شرقي پولي او انګلیسانو سره دهیواد دسهیلي او شرقي پولو ټاکلو په هکله یې تشریفاتي معلومات ورکړل ، هغه وویل ددي لپاره چي په دوستئ کي ژوند وکړو لازمه وګڼل سول چي دولتي حدود وټاکو، دا کارمو زما په کور کښي وکړ . که څه هم په همدغه فرمایشي جرګه کي دغبار صاحب په وینا دغونډي دبرخه والو له نامه څخه یوه وینا چي له پخوا نه برابره سوې او لیکل سوې وه دغونډي دیوتن برخوال لخوا امیر ته وړکړه سوه،چي هغه وینا بیا پخپله امیر ولوستل،په دغه وینا کي دامیر دغه کار ته دافغان ولس په ګټه دیوه حرکت نوم ورکړه سوئ و اودمعاهدي دلاسلیک څخه ننګه سوي وه . همدلته باید په ډاګه سي چي ددې غونډي برخوال د هیچا لخوا دغي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډي ته نه وه ټاکل سوي ،دلته هغو کسانو ګډون درلود کوم چې له دربار سره په تړاو کې وه او تل ددربارلخواتشريفاتي غونډوته رابلل کيدل ؛ او له بلي خواداکرغېړنه لوزنامه لا پخوا لاسليک سوې وه ، که احيا نأ دکوم چا افغاني غيرت په ښور راغلی واي او مخالفت يې ښکاره کړي واي ،ددوي مخالفت کوم رول او ارزښت نه درلود . دغونډې دګډون کونکوپه هکله تاج التواريخ دلمړي او دوهم ټوک 421 او422 مخونو ته مراجعه وشي ، ٦

داسنادو په مطا لعې سره داسي معلوميږي چي عبدالرحمن خان دډيورنډلاين دکرښي هاخوا پرتو يو شمير قومونو څخه خفه و او هغه يې ياغيان بلل ، دهغه دا شان احساساتي او غيرمسولانه برخورددډيورنډ دکرښي سره موافقي يو له عمده لاملوڅخه ګڼلاي سو. سره له دې چي امير دډيورنډ دکرښي سره دواړو خواو ته دپرتو قومونو مخالفت دسر په سترګو وليد مګر دغه مخالفت او مقاومت ته يي کوم ارزښت ور نکړ ؛ځکه چي هغه ته دخپلي واکمنۍ مسله تر هر څه زيات ارزښت لرونکې وه ؛ دحيرانتيا ځاي دا دی چي امير پخپله دبرتانوي هند له وايسرانه غوښتنه کړې وه چي هغه عالي جناب دې په خپله خوښه په نقشه کي هغه ځايونه اوسيمي په نښه کړي چي ضرورت ورته لري . پدې اړه امير پخپل ژوند ليک کښې داسي ليکي : ((از فرمان فرما خواهش نمودم نقشه به جهت من بفرستد،وخطوط سرحدي را بطوريکه خودشان ميخواهند معين نما يند روي نقشه مذکور تخمينا مشخص کنند تابدانم کدام نقاط ياغيستان را خيال دارند تحت نفوف ودر حيطه اقتدار خود بياوريد.)) تاج التواريخ ،امير عبدالرحمن خان جلد اول ودوم 417 مخ ، ٧ که دا تړون دچوکۍ دساتلو، دډار يا ځيني قومونو څخه دخوابدۍ او يا بل کوم دليل پر اساس لاسليک سوی دی دا)) 112 ((کاله کيږي چي ددې سياسي تيروتني او خطا په وينو لړلی دروند پېټی ټول افغانان او دکرښي هاخوا پراته قومونه پر اوږو وړي . دا سل کاله تير سوه خودا دناسور زخم جوړ نه سو.

دکرښي هاخوا پرتو قومونو ته دډيورنډ کرښه هيڅکله دزغم او منلو وړنه وه . مولوي محمد ظاهر شاه وزير پخپل اثر کي ليکي : دډيورنډ دکرښي دنه منلو په خاطر دوزيرستان څخه يوه (570) کسيزه ډله دملا پيوند ،مولاناهمزالله خان او قاضي حاجي محمد په مشرۍ چي څو تنه ښځي هم پکښي شاملي وې دجرګي په ډول حتي دننواتي په توګه کابل ته ولاړه چي هلته دامير سره دډيورنډ دکرښي په اړه خبري وکړي ،او نوموړې لدې لاري نه بيرته راوګرځوي اود پرنګيانو دظلمونواو ناروا حال ورته بيا کړي ، ليکن جرګه په نهيلۍ او ناکامۍ بيرته راوګرځيده او امير ورسره دليدني کتني وخت ونه موند.

کله چي جرګه بيرته تش لاس راوګرځيده نو دوزيرو او مسيدو قومي مشرانو په جرګه کي پرېکړه وکړه چي دکرښي دماتولو او بي ارزښته ګڼلو په مقصد به پښتانه پر پرنګيانو باندي مرګوني ګذارونه کوي ،لومړۍ حمله يې پر واڼه باندي وکړه اوپه دي حمله کي يې 1763تنه انګليسان ووژل . دخپلواکۍ جګړې، مولوي ظاهر شاه وزير 22-21-20مخونه ٨

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالرحمن خان په خپلو خاطراتو کې اعتراف کوي چې پښتانه دډيورنډدکرښي دلاس ليک پر خلاف مقاومت کوي ،هغه ليکي : ((اگر چه لردلنسدون درماه جون 1894م وقتي که ازهندوستان حرکت مينمود ،نطقي نموده از قراريکه شنيده ام اظهار داشت که اين قرارداد به جهت اين داده شده است که طوايف سرحدي ديگر اسباب زحمت دولت هند برتانوي نشوند،وليبر خلاف اظهارات او بر طبق اظهارات من جنگ چترالوجنگ باجوروجنگ ملاکندوجنگ وزيري وجنگ افريدي تماماً بعد ازتاريخ مذکور با همين طوايف سرحدي که در حوزه اقتدار دولت انگليس آمده بودندحادث گرديده ،چرا که انها ديگر اميدي ندارندکه تحت حکومت حکمران مسلماني در آيند ونمي خواهندمطيع حکمراني انگليس ها بود باشد.

يو تريخ واقيعت چې لوستونکی يې دافغانستان دسرحدونو دټاکلو ،يا دروسانو او انگليسانو سره دسياسي چال چلند په هکله دعبدالرحمن خان خاطرات مطالعه کړي ليدل کيږي چې امير دقوي او غښتلي عزم خاوند نه و ، هغه افغاني شهامت اوملي غرور دخپل واک او په خپل قلمرو کښي که څه هم کوچني وي دارامي دساتلو پلوی و،هغه دهغه ځايه بيزاره و چې له مرکزنه ليري پروت و اوياهلته خلکو دمرکزي حکومت په مقابل کښي بغاوت کاوه ،سره له دې چې دامير په مقابل کښي په ټولو بغاوتو کښي دبهرنيو هيوادو لکه دروسي امپراتوري او انگريزانو لاس و. عبدالرحمن خان پخپلو خاطراتو کښي زمادخبري سپيناوي داسي کوي ،هغه ليکي : ((... درباب ولايت داخان که جز مملکت من گرديده بود قراردادم که تحت محافظت دولت انگليس باشد ،چراکه ولايت مذکور از کابل بسيار دور واز مملکت من فرد افتاده بودواز اين جهت خيلي مشکل بود که ولايت مذکور را به خوبي مستحکم نمايم)). تاج التواريخ ،امير عبدالرحمن خان جلد اول ودوم 420 مخ ۹

انگريزانو د ا ولس هيڅ وخت پر ارامه ندي پرې ايښی تل يې په يوه او بله بهانه هلته پوځونه ځاي پر ځاي کړي دپښتنواو بلوڅود قومونو دقوت او غرور دماتولو هڅه يې کړې ده .دهندې برتانيادبهرنيو چارو مرستيال وزير((دينس بري)) په سيمه کښي د انگليسي استعمارگرودسياست څخه د1923 زکال دمارچ په پنځمه نيټه ديوي وينا په ترځ کې دهند پر ثابته او نه بد ليدونکې څارنه باندي ټينگاروکړ او ويې ويل : ((هغه څه چې هند يې لري بايدپخپله دهند په لاس کي وي)) . ده عقيده لرله چې دابه له خطره ډک کاروي که قبايل ((په خپلو ناوړه پخلنځيوکي آزاد پرېښودل سي او مورږ ته نايابه ستونزي را پخي کړي)) . شلمي پېړی تر نيمايي دافغانستان دبهرنيو اړيکو تاريخ لوډويک اډاميک ليکنه،دډاکتر نثاراحمدژباړه 172مخ ، ۱۰

دينس بري غوښتل چي دمسودو قوم په زور تر کنټرول لاندي راولي اودا خبر ه يي په جار کوله . د1922زکال په دسمبراود1923زکال په جنوري کي هندي پوځونو پر مسودو خورا کلکي حملي وکړې، پر سرحد باندي داسي ستر هوايي عمليات هيڅکله هم نه وه سوي . ددغي هوايي حملي په پايله کي 20 نفره په شهادت ورسيدل ، 30 تنه زخمي سول او تر دو زرو زيات حيوانات له منځه ولاړل . داچي دپرنگيانودا وحشانه حمله دقومونودکلک غبرگون

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره مخامخ سول او پرنګیان دېته اړسوه چي دا حمله یوه تیروتنه او سهوه وبولي،دقومونو څخه بخښنه وغواړي او دوي ته اړول سوی تاوان ورکړي ،پخپله دانګریزانو دویري او ډار ښه بیلګه ده.

دانګریزانو دا حمله 1923زکال دجنوري په(31 مه) دافغانستان دحکومت لخوا په رسمي بڼه په کلکه وغندل سوه او دا عمل یې د1921زکال دانګلیسـ افغان دتړون پر (11مه) ماده او هغه لیک باندي ښکاره تیری وباله کوم چي سرهنري،ددي تړون دیوي برخي په توګه لیکلی و.

دا ډول مخالیفتونو دهند تر آزادۍ او پاکستان تر زیږېدو پوري په خپل ټول قوت او شدت دوام درلود .کله چي برتانوي هندپر دو برخو پاکستان او هندوستان ویشل کیده انګلیسانو په عجیبو او غریبو مهارتو، بهانو وکولاي شول چي په افغانستان کي دهغه وخت دحاکم دولت له بي غورۍ نه دډیورنډ دکرښي ها خوا پرتو قومونو سرنویشت په نامعلومه حالت کي پاته سو . دډیورنډ دکرښي سهیلي او ختیځ پلو ته دپرتو دپښتنو او بلوڅو مشرانو قومونو د خپل سرنویشت دټاکلو په لار کښي په کلونو کلونو زندانونه او تبعیدونه ګاللي دي او دخپل قوم دآزادۍ بیرغ یې اوچت ساتلی دی.

کوم وخت چي دهند وایسرا((لاردمونت بتین)) دهند دوېشلو پلان خپور کړدهغو سیمو په اړوند چي دانګلیسانوتر مستقیمي ولکي لاندي وې څه نه وو ویل سوی .کله چي دافغانانو لخوا دغه مسله او دسرحد دخلکو غوښتنه پرنګیانو ته وړاندي سوه ،دبرتانیا حکومت داسي وښودل چي ګواکي اوس ناوخته دی ،ځکه دهند دویش مسله د برتانیا له پارلمان څخه تیره سوې ده ،دغه موضوع به ریفر نډم ته وړاندي کړو. د1947زکال داګست په 15ورځ دهند له ویش څخه وروسته ددو هیوادو جوړېدل ، هند او پاکستان اعلان سول او دسرحدي خلکودسرنویشت دټاکلو لپاره دریفرنډم اعلان وسو.

دغه ریفرنډم 1947م کال دجولاي دمیاشتي پیل او لس ورځې یې دواوم درلود، دانګریزانو لخوا په ډیره خاینانه توګه پلې سو یعني لومړی خو سرحدي خلکو ته دوه انتخابه وه پاکستان او که هند، له چاسره غواړي یو ځاي سی ؟ بله لار نه وه پرېښودل سوي چي انتخاب یي کړي،پداسي حال کي چي بایدهرومرودافغانستان نوم هم باید هلته ذکر سوی واي ، ځکه دا سیمي له افغانستان څخه هغه وخت جلاسوي وې چي دغو هیوادو وجود نه درلود،نو دکوم قانون ، انصاف او منطقو له مخي پښتنو او بلوڅو ته وویل سوه چي دهند او پاکستان په منځ کي یو انتخاب کړي ؛ بله دا چي ددغه ریفرنډم په خاینانه مفهوم دسیمي سیاسي ګوندونو، دقومونو مشران لا له پخوا پوه شوي وه ځکه یې دریفرنډم سره پرېکړون اعلان کړه . انګریزانو دلته هم دمذهب څخه ناوړه استفاده وکړه اودپاکستان په پلوې درایو ورکولو صنوق وبغل ته یې دمسلمانانو مقدس کتاب قرانکریم کښېښود او همدا شان دولتي ټولودولتي مامورینو او دوسله والو قواو مربوط کسانودانګریزانوپه دستور هغه صندوق ته رایه واچول کوم چي وبغل ته یې دا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقدس کتاب پروت و ،دريفرنډم پايلي چي هر ډول وي دافغانانو اودکربښي هاخوا ټولو پرتو قومونو دقبول وړ ونه ګرځېدې او هغوي ددغو پايلوسره ورسر غوڅ مخالفت اعلان کړ.

دپښتنو ستر مشر خان عبدالغفار خان د1967زکال دسپتامبر په لومړۍ نيټه دپښتونستان دورځې په مناسبت په يوه وينا کې وويل : فيلډ مارشال ايوب خان ادعا لري چي دپاکستان له جوړېدو مخکې په شمالي صوبه سرحد کي ريفرنډوم وشو .زه دا په کلکه ردوم . لومړۍ ،دريفرنډم نارواوبه دبرتانيا دحکو مت له لوري په هغو مسئلو باندي پيل شو چي زموږ ددلچسپۍ وړ نه دي.

دوهم : هغه دمحدودو رايو پر اساس و،يعني يوازي دصوبه سرحد په اداري ساحو پوري منحصر و،چې په سلو کې نه څلوېښت دهغو سيمو اوسېدونکو په دغه په اصطلاح ريفرندم کې برخه واخيسته دازاد سرحداوبلنچستان په سيمو کې اصلاً په ريفرندم څوک خبر شوي هم نه دي.

دريفرندم پايلې داسي وې:

دصوبه سرحد ټولي رايي 572798

دپاکستان دالحاق په ګټه 289244 رايي

دهند دالحاق په ګټه 2874 رايي

دټولورايي ورکونکو شمير 292118

دنه ګډون کوونکو شمير 280680

يعني دصوبه سرحد دخلکو له جملي نه هم په سلو کې يو پنځوس کسانو په ريفرندم کي برخه اخيستي وه .مروټ فضل الرحمن ،په افغانستان کې دکمونيزم ظهور او تکامل 273مخ . ۱۱

دريم : پر رايو ورکولو باندي څارني او لار ښووني هيڅ وجود نه درلود.

څلرم : په راي ورکولو کې زياته لاس وهنه وشوه.

پنځم : په راي ورکولو کښې زياتو پښتنو برخه نه وه اخيستې.

افغانستان هم په خپل وار سره دانګريزانو لخوا اعلان سوې ټول پوښتنه يوه غولونکې کړنه وبلل او هغه يي په کلکه وغندل. دريفرنډم په هکله يي دټولو افغانانو نيوکي او غبرګونونه د((لاردمونټباټن)) تر غوږو ور ورسولې ، مګر پرنګيانو دافغان ولس پر ټولو غوښتنو سترګي پټي کړې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګلیسانو په دغه سیمه کي دخپل سیاسي ،نظامي واک او نفوذ دساتلو په منظور همیشه تلاش کاوه چې دافغاني پاچاهانو سره نیک روابط او ښې اړیکي ولري، پدې منظور یې دلاندي دریو میتودنو په پلي کولو سره دافغانستان په اړوند سیاست پر مخ بیوه:

اول : هرکال دمعینو مالي مرستو تر سره کول

.

دوهم : دافغانستان دبهرني سیاست واک پلاس کي درلودل ،یعني که به افغانانو انګریزانو ته ماته هم ورکړه متاسفانه دوي تل توانېدلي دي چې په افغانستان کي داسي ځوک د سیاسي واک پرګدۍ کښېنوي کوم چې دهغه دحاکمیت په وخت کي دافغانستان دبهرنیو اړیکو دټینګولو صلاحیت تر ډېره دبرتانویانو پلاس کي و.

دریم : افغانستان ته پر ټولو وارداتو ،په ځانګړي توګه دهغو وسلو پر راوړلوکوم چې دبرتانوي هند له لاري افغانستان ته راوړل کېده ثابت کنترول . دا هغه دري اصله وه کوم چې پرنګیانو دافغانستان سره په اړېکو کښي تل په نظر کي نیول.

دانګلیسانو داسیاست داماناالله خان تر واکدارۍ دوام در لود . خو دغه حالت دامان الله خان لپاره دزغم او منلو وړ نه و ځکه یې پرېکړه وکړه چي هیواد په کامله توګه دانګریزانود سیاسي او نظامي استعمار له منګلوڅخه خلاص کړي.

اوس دغه ټکي ته یوه لنډه کتنه کوو چي دا سند دنړیوالو نورمونو پر اساس څومره داعتبار وړ یو سند دی:

الف : دا سند یوازي او یوازي دیوه شخص لخوا لاسلیک سوی دی ،هغه ځوک چي دا سند یې دخپل ولس دارادي خلاف امضاکړی و مړ سو . دنړیوالو قبول سو قوانینو پر اساس ددولت نوی واکدار داحق لري چي زاړه تړونونه بې اعتباره اعلان کړي، داشان مثالونه دبشر په تاریخ کي په لسهاو لیدل کیداي سي . څنګه دا قبوله سي چي دبرتانوي هندسره لاس لیک سوی سند دي هرو مرو تر کومه چي دپاکستاني چارواکو زړه غواړي اعتبار ولري؟

دهغه تر استعمارلاندي هیواد او س اثار هم نشته ،منطقي به وي ؟ هغه دولتي جوړښت چي اوس دمځکي دکرې په حدودکې هیڅ وجود نلري ،لوزنامي دې پر افغان ولس وتپل شي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې نانډريزي کرښې دلاسليک له ورځې څخه راپدې خوا دنړۍ دمختلفو پوهانو لخواګڼ شمير څېړني تر سره سويدي ،دداسي څېړونکو غوځ اکثريت په خپلو تحقيقاتي مقالو او ليکنو کښي ددې توري کرښي دناقانونيت ثبوت واضح څرګندکړ يدی . دداسي څېړنو په ډله کي د هولديچ (1910 -- 1901) او بارتن (1939) څېړني ډيري مهمي او دژور غور او تحقيق وړ دي چي د ((لويي دوپري))په کتاب ،((افغانستان)) کي يې بشپړه يادونه سوې ده.

((اولف کيرو))چي دهغه کتاب ،((پټهان)) له دوه مخې ،ريا او دروغو نه ډک دی ،ولي په وروستی برخه کي يې هڅه کړې چي رښتيا ووايي ،هغه ليکي ((. . . دا رشتياده چي پدې تړون کي کرښي ته دهندوستان پوله نه ده ويل سوي ،مګر دامير دډومينيون کرښه ده چي دهغې شاته به هيڅ لوری دلاس وهني حق نه لري)).

فريزرټايټلرپه خپل ((افغانستان)) نومي کتاب کي پدې هکله يادونه کوي چي ((دډيورنډ کرښه له ايتنو ګرافي ،ستراتيژي او جغرافيايي نظره بې منطقه کرښه ده . هغه داباسين داوبه خور اساسي کاسه پرې کوي،يوملت په دوو برخو ويشي او حتي قومونه سره بېلوي)).

دپيښور پوهنتون دمنځنی اسيا دڅېړنو مشر ډاکتر عظمت حيات خان د((ډيورنډ لاين))په نامه کتاب کي ليکي چي : ((...دافغانانو ادعاوي پر دې فرضيه ولاړې دي چي پښتانه له دوی سره قومي ،ژبني ، ديني ،دوديزي ،تاريخي اوجغرافيايي ريښې لري .دهغوي بنسټيزه ادعا داده چي په افغانستان باندي دډيورنډ تړون په زوره تحميل سوی،او امير عبدالرحمن خان په داسي حال کي له انګريزانو سره پدې اړه خبري کولې چي له کورنيو او بهرنيو فشارونو سره مخامخ و. ځکه نو دا کرښه دهغه تړون پر بنا بې اتباره ده . ډاکتر حيات خان بل ځاي راوړي چي دويانا دکنوانسيون ((دوه پنځوسمه ماده)) تصريح کوي ((يو تړون که چيري دنړيوال قانون پر خلاف په زور او يا دزور په ګواښ تر لاسه سوی وي ،د اتبار وړ نه دی ، له نړيوال قانون سره سم په عمومي توګه اقتصادي او سياسي فشار د((زور)) دتوکي په مفهوم کي شامل دی نو له دې کبله د افغاني او افغان پلوه سرچينو لخوا دډيورنډ تړون بې اعتبار بلل سويدی.

يو برازيلی سياست پوه پوهاند ايکولي (Accioly) پخپل يو ليکل سوي اثر دبين المللي قانون نومي کتاب کښې راوړي ((نوي ملکونه نوي شخصيتونه لري،پخواني تړونونه له هغو سره ندي لاسليک سوي . يو بل عالم انزيلاتي (Anzilotti)ليکي بين المللي تړونونه مشخص خصو صيتونه دي چي له يوه نه بل ته انتقال کيداي نسي . که چيري يو ملک دبل ملک لخوا ونيول سي پر لومړي ملک باندي تړونونه تحميل کيداي نسي . پوهاند فرانکويس (Francois) دهالنډ دهاک نړيوال قانون پوه وايي : هغه حقوق او وجايب چي دداسي تړون پر اساس منځته راغلي وي بل ميراثي ملک ته په وراثت نه رسيږي . کاوليري (Cavalieri) پدې عقيده دی چي داصولو له مخي که پخوانی دولت له منځه ولاړ سي دهغه وجايب او حقوق هم ورسره له منځه ځي .او کله چي يوه برخه له يو ملک نه بيله سي دا برخه بايد په آزاد ډول دخپلو تړونونو په باب خبري وکړي . عبدالرحمن پژواک د((خپل پښتونستان))دکتاب 48 مخ . ١٢

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځکه خو دسرحدي ايالت والي کمانډر خليل الرحمن پر دغه تاريخي واقعيت باندي په اعتراف سره ژورنالستانواو دپژواک خبري اژانس سره په يوه مرکه کي وويل چي دډيورنډ دکرښي وخت څه موده وړاندي پوره سويدی ،پاکستان بايدله افغانستان سره پدې اړه له سره لوظنامه وکړي . پدې هکله دپژواک خبري اژانس دروان 1384هجري شمسي کال دتلي په څلورمه نيټه دپاکستان دکورنيو چارو دپخواني وزير نصرالله بابر سره په مرکه کي پوښتنه وکړه . نصرالله بابر په ځواب کي داسي وايي : لومړی بايد درته ووايم چي دډيورنډ دکرښي لوظنامه موږ دخپل حکومت پر مهال په 1967زکال کي له سردارمحمد داودخان سره تازه کړې ده چي دهغه دلاسليک سره موجوده ده ،په دې لوظنامه کښي ويل سوي ووچي((دډيورنډلاين مسله دي د اوس لپاره همداسي پاته وي څنګه چي اوس ده))،او پکي وخت نه ووټاکل سوی . دا ښاغلی جنرال په قهرېږي او خپلو خبرو ته ادامه ورکوي وايي : ((زموږ نااهله مشران په داسي بيانونو سره ددواړو هيوادونو او ولسو نو تر منځ تاو تريخوالی ډيره وي)) . دخندا وړ خو داده چي بابر دغه اوسني حالت ،دافغانستان او پاکستان روابطوته ولي دځان په ګټه ددوستانه اړيکو نوم ورکوي ،متل دی وايي ((شل يې مړه کړه دی يې لا بدي نه بولې)) ،دا اته پنځوس کاله دوي دخپلي دښمنی او تاريخي عقدو دسرته رسولو په خاطر افغان ولس ته دسر په کاسه کي اوبه ورکړي او دکرښي هاخوا قومو سره يې چي څومره اړين بللې ناروا او تادا کړې ده. ولي متاسفانه په زياته سپين سترګی جنرال بابر داټول دوستانه لوري يني بولي دغو مناسباتواو اړيکو ته چې هره ورځ سړي وژونکی او ډاراچوونکي راليږي اويا له هغوي نه په يوه او بل نامه ملاتړ کوي دوستي وايي.

زما لپاره دا جواب که څه هم يو وزير ويلی دزيات اهميت وړ دی . لومړی ښاغلی بابر دپاکستان ديوه جګپوړي پخوا ني چارواکي په توګه چي په افغانستان کي دخپل بل سيال حميدګل پشان دشرارت او فساد اچولو او زموږ په هيواد کي دکورنی جګړي داور دلمبو دپيل او تازه ساتلو يو له اصلي عامِلينو اوعلاقمندانوڅخه دی دا اعتراف کوي چي دا کرښه ده ، نه دسرحدونو تعين . او دوهم داچي داجناب قانع دی چي ددغي لعنتي کرښي پر سر دلاسليک سوي سند داعتبار موده رښتياهم دولس کاله پخوا تير ه سوې ده . اودبله پلوه دټولو افغانانو پام دغه ټکې ته را اړه وم چي داښاغلی وايي موږ دډيورنډدکرښي دسرنويشت په هکله له محمد داودخان سره خبري کړي ،يوسند دهغه په لاسليک تروت دی چې دډيورنډ دکرښي دبرخه ليک په هکله ليکلې چي ((دډيورنډلاين مسله دي د اوس لپاره همداسي پاته وي څنګه چي اوس ده)) دلته يوه ټکي ته غواړم ددرنو هيواد والو پاملرنه راوګرځوم چي دډيورندکرښي لوظنامي ته دا دسلو کالو داعتبار موده چاورکړه ؟ او دکوم نړيوال حقوقي منل سوو قوانينو پر بنياد دا خبر ه کيږي ؟ پدغه سند کي داعتبار نيټه نه ده ټاکل سوې ، دا يوه خيالي افسانه ده . متاسفانه له هغه وخت نه راپدې خوازموږ دهيواد ټولو واکدارانو له يوه مخي (ټولو) کله نا کله دپښتونستان دسياسي مسلي دحل خبره کړې ده ولي کله چي دبهرنيو زبرځواکونولخوا چي ددغي مسلي په دغه شان پاته کيدوکښي يې ګټي نغښتي وي غاښ چيچنه احساس کړې ده ډير زرپه خاص سياسي مهارت تر دغه مسلي تير سوي دي ،ځکه په مرموز تبليغ دخلکو تر غوږ داورسېدلې وه چي دا سند ګوياسل کال داعتبار معياد لري ؛په رښتياسره هيڅ يوه پاچا او جمهور رئيس ددغي مسلي داساسي حل په منظور دنړيوالو پاملرنه نه ده راجلب کړې او نه يې ددغي مسلي دنړيوال کيدو لپاره

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هانداو تلاښ کړی دی . المانيان چي دخپل هيواد او المانيانو دويش سره مخالف وه دواړو خواوو ولسونومبارزه کړي او دفدرالي المان حکومت چي دالمان پر زياته خاوره يې حاکميت درلود خپله ملي او دولتي دنده بلل په هر شکل چي کيږي بايد دواړه المانه سره يو ځاي شي چي داسي هم وشوه ،دويتنام ،يمن بيلګې بايد دټولو په ياد وي .
ب : د مرحوم داودخان سره دا سند چي ((دا خبره دي اوس پر خپل ځاي پاته وي))،زموږ دهيواد په مطبوعاتو کي هيڅ کله نه ده راڅرګنده سوې ، زه پدې باور يم چي دابه هم يوه معامله او په مرحوم داودخان تور لګول وي، په هر حال که رښتيا مرحوم داودخان داسي يوه ليکنه چي هغه دمعاهدي بڼه نلري ليکلې وي اودجنرال بابر په وينا يو ليک دي نو دا ليک ته معاهده نسو ويلاي اونه هم دا کوم سند کيداي سي ځکه داودخان دي اوس خداي وبخښي هغه مړ سو دمړو خبري دمړو سره ولاړې . اوکه پاکستان داسند په هغه ډول چې موجود دی ټکي په ټکې په مطبوعاتو کي خپورکړې په هغه صورت کښي به دسند پر مخ خبري معلومداره او حرګندي پيل شي . او بل بابر خپله وايي چي مرحوم داود خان وليکل چي ((دا خبره دي اوس پر خپل ځاي پاته وي)) دا پدې معنا نده چي بيا سل کاله ددې تاريخې لانجي په هکله څوک څه نسي ويلاي.

دبابر خبري هغه تاريخي او ژوندی سند دی چي اوس بايد ددغه لعنتي کرښي سرنويشت دتل لپاره دنړيوالو په مرسته او دهغوي د سياسي مداخلو، دملګرو ملتودسازمان او امنيت شورا دلاري لکه څنګه چي نوري نړيوالي دا شان خپل منځي لانجي حل کړ يدي دحل لاره ولټول سي . دامسله اوس دافغانستان او نړی پدغو شرايطو کښي دزور او جګړې له لاري نشي حل کيداي ،دحل يوازنې لار يې دنړيوالو سازمانو په مرسته دسياسي حل لاري چاري لټول دي . د طالبانو د واکمنۍ پر مهال هم د پاکستان د کورنيو چارو وزير معين الدين حيدر افغانستان ته له دوو اجنډاوو سره لاړ چې يوه يې د افغانستان او پاکستان ترمنځ يو بل ته د مطلوبه جنايتکارانو د سپارلو تړون او بله اجنډا د ډيورنډ کرښې په اړه د تړون لاسليکول و خو طالبانو لومړۍ خبره ورسره ومنله او ډيورنډ لاين په اړه يې له تړون کولو انکار وکړ . BBC 2006.04.06 ، ١٣

که تاريخي حقيقتونو ته وکتل شي نو ډيورنډ کرښه د دواړو هېوادو ترمنځ اساسي لانجه ده چې ورځخه د پاکستان او افغانستان اوسني حکومتونه هم سترګې نه پټوي خو د دغې لانجې چينل يې د نورو موضوعاتو په لور بدل کړی دی . پاکستان هر وخت له کوچنې امکان څخه هم استفاده کړې چې تر امير عبدالرحمن خان وروسته دپاکستان له حکومت سره دډيورنډ دکرښې په هکله کوم تړون امضأ کړي ،له نيکه مرغه دوي ونشوه کولاي داسي سند تر لاسه کړي . د ځينو رپوټونو ترمخه پاکستان ان د ډاکټر نجيب الله سره د ډيورنډ کرښې په اړه د معاملې هڅه وکړه خو بريالی نه شو. BBC 2006.04.06 ،١۴ غواړم لومړۍ دافغانستان ولسمشر ، دولتي چارواکواو په ځانګړې توګه دبهرنيو چارو له وزيرنه دافغانانو دا پوښتنه يو ځل بيا تکرار کړم ،چې که چيرې مرحوم داودخان داسي يو ليک پاکستاني چارواکو ته ليږلی وي ددغه ليک دڅرنګوالي په هکله بايد دبهرنيو چارو دوزارت لخوا ژر تر ژره د افغانانواو نړيوالودخبر تيا او پوهاوي لپاره مفصل معلومات خپور سي . دوهم : دپاکستان دکورنيو چارو دپخواني وزير او

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسرحدي صوبي دچارواکي دخبرو په هکله چي هوايي او ساده نه وي ، ولي تر اوسه دولتي چاروکي چوپه خوله پاته دي ؟؟؟ دولت اخلاقي او رسمي مکلفيت درلود ددواسي ملي او دو هيوادو تر منځ لانجمني مسلي په هکله چي تر يوي پيړۍ زيات وخت يي افغان وسل او تر کرښي هاخوا پښتانه او بلوڅ قومونه ربړولي دې بايد رسمي غبرگون يې ډير ژر اعلان کړی واي . هر ډول چوپه خوله پاته کيدل دمسلي دحل سره نه داچي مرسته نسي کولاي ،بلکه دامسله نوره هم لانجمنه او دکړ کيچ ولور ته کشوي . د دواړو هيوادونو ترمنځ د اړيکو يا جگړي لوی لامل د ډيورنډ کرښه ده چي د افغانستان اوسنی حکومت يې په اړه په ډانگ پيلي خبره نه کوي او پاکستان بيا د داسې هڅې کوي چې دغه کشاله په رسمي توگه راپورته نه شي دواړه هيوادونه په دي اړه خپلي اندېښني په زړه کې ساتي خو د يوبل د تنگولو لپاره نور موضوعات لکه پر پوله باندې د مشکوکو جنگياليو اوړېدل راوړېدل راپورته کوي او دا هغه څه دي چي د دواړو هيوادو ترمنځ يې په اړيکو کې لويه ستونځه رامنځ ته کړې ده.

ت : امير عبدالرحمن خان په خپله هم دخپلي تير وتني په پوهېدو سره په وار وار پدي خبره ټينگار کړی دی چي دا ليکه نړيواله پوله نه ده،بلکه ددواړودولتونو (افغانستان اوبرتانوي هند)داغېزي دسيمي دټاکلو لپاره کښل سوې ده.

ډاکتر حسن کاکړ زموږ پياوړي تاريخ پوه په مستندو شواهدو سره دا حقيقت څرگند کړی دی چي حتي پخپله ډيورنډهم له هندوستان سره دافغاني سيمو دتړلوخيال نه لاره بلکي غوښتل يې چي هغه يې داغېزي سيمه وي.

برتانوي معاصر تاريخ پوه((پرسي سيکس))دخپل کتاب په 219 مخ کي چي په 1926 زکال کي يې ليکلی دی وايي : انگريزي ديپلومات ډيورنډ داسي وړانديز نه وکړی چي گوندي دهندوستان اداري پوله وړاندي وغځوي ،بلکي داکار يي تنها دسياسي کنترول موندلولپاره کړی و.

ث : دډيورنډ کرښه دپولي تړون نه و او نه هم دی ،په ټولو اسنادو کي دکرښي په نامه نومول سوې ده.

ج : دبرتانوي هند په رنگېدو سره نوريه دنيا کي دبرتانوي هند په نامه کومه دحقوقي صلاحيت لرونکې اداره اويا هيوادپاته نشو،او نه هم دهنداو پاکستان دويش او جوړېدو په سند کښي دبرتانويانو لخوا ليکل سوي دي چي له افغانستان څخه دډيورنډ دمنحوسي کرښي په وسيله جلا سوې سيمي به له انگليسي پلار او هندي مور نه زېږېدلي پاکستان پوري اړه و لري؛او دبرتانوي هند دټول نړېوالوتړونونووارث پاکستان دی . دغه تړون دهيڅ نړېوال قانون له مخي پاکستان ته په ميراث نسي رسيداي ؛که پاکستاني مارشالان،ميجران، جنرالان او ديو شمير افغان دښمنه گوندونو رهبران زيات نه خفه کيږي ،دا تر لمر روښانه او څرگند حقيقت دي ومنې چي دا بي پلاره او بي موره وطن يعني پاکستان دا دنړۍ دزبر ځواکو نوکر هيوادپرنگي استعمارگر او زبېښاکگرقدرت دافغاني او هندي ولس سره دخپلي دښمنۍ دتر سره کولواو دخپلو هغو نوکرانو لپاره چي په سووکلونو ددوي پلار او نيکه دانگريزانو په چوپړ کي وه دخوشحالۍ، په هند، افغانستان او سيمه کښي دنوروملکونو پر خلاف دخپلو شومو او ځبېښنکو موخودسرته

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسولو په منظوردهندوستان او افغانستان له پاکي خاوري څخه دټوټو په غچي کولو جوړکړ . په همدې اساس دا خبر رښتیاده چي پاکستان یو بې ریښې او بې تاریخه هیواد دی.

ح : داسي اسناد اوبیلګې نسته چي برتانوي منابعودي دډیورنډ کرښه دنړیواله معاهدي په توګه منلې وي

خ : تر امیر عبدالرحمن خان راوروسته دافغانستان په تاریخ کښي تر اوسه پوري هیڅ حکومت دډیورند کرښه په رسمیت نه ده پیژندلې ،داچې ددغي تاریخي لانجي او لاینحله مسألې دحل لاري یې ولې ندي لټولي ،فکر کوم دوي هم دعبدالرحمن خان په څیر ولي په اوسنیو شرایطو کښي دخپل قدرت دټینګولواوکله ناکله دنړیوالو دپام اړوني لپاره یوې خوا او بلې خوا کوم څه ویلې دې .مګر دحل اساسي لاره یې نده لټولې.

دپخوانیو حکومتونو داډول بې مسؤلیته کړنو څخه همد اوس دډیورند دکرښي دعادلانه حل دښمنان ددروغجنو دلایلو او تهمتو په وژاندي کولو سره غواړې دپاکستان په ګټه خپل تاریخي رسالت تر سره کړي ،که نور هیح نه وې دغه دله ښاغلې لیکوال نه غواړي پاکستان ته دتلو لار دځان پر مخ بنده کړي ،داسي وطنپرستانو تل هیواد نۍ او ولسي ګټې په دروغجنو شواهدو او دلایلو تر ځاني ګټو قربان کړیدي ،داډول لیکوال اوس ورځ په ورځ په بهر کې زیاتیږي . فکر کوم یو ځل بیا په هیواد کې دپاکستان دغښتلې نفوذ ته سترګې په لار دې ،له وحمه هم داشان دپاکستان په ګټه لیکني کوي . ځیني خولا په افغانستان کې د اوسنیو نا ارامیو،تروډاو ځانوژنو بې امنیتیو عمده لامل پاکستان ګڼل ګناه بولي.

څ : کله چي په 1947زکال دنړیوالي دوهمي جګړي په پایلو کي انګریزان مجبور سول چي دهند په لویه قاره کي نور خپل سیاسي او نظامي شتون ته دپای ټکی کښیږدي ، دوه هیوادونه (هندوستان او پاکستان) چي اساس يې دمذهب اختلاف جوړاوه دنړۍ په نقشه کي نوي منځته راغلل.

اما دافغانستان څخه په زور دجلا سوو قومونوبرخلیک همدا شان نامعلومه پاته شو . داکار دافغان ولس لپاره دمنلو وړ نه و،په همدې اساس د1949دجولاي دمیاشتي په 26نیټي جوړي سو لویي جرګې کښي چي په کابل کي جوړه سوه د برتانیا سره یې ټولي سرحدي موافقي بې اعتباره وبللې ،او پریکړه یي وکړه چي هندوستان ته دخپلواکۍ له سپارلوسره سم دبرتانیا او افغانستان تر منځ د1921 زکال تړون منسوخ دی . حکومت ته لارښوونه وسوه چي په نړیواله کچه ددې موضوع دڅېړني او سپیناوي په لټه کي سي چي ایا په قانوني بنیادونو دهندوستان دویش په پایله کي پاکستان دبرتانیې حقوقي وارث ګڼل کیداي سي او که نه ؟ . له بدمرغه حکومت لکه دتل پشان ددغې لویي جرګي دپریکړو په عملي کولو کي لټي وکړه،دبهرنیو زبرځواکو پر هدایاتو یې غوږ کښېښود او دپښتنواو بلوڅو دبرخه لیک ټاکلومسله یې پرخپل ځاي پرېښودل ،یوازي دپښتونستان دورځې په جشن نیولو او په راډیو کښي دپښتونستان په نامه دځانګړي پروګرام په خپرولو یې دکرښي دواړوخواوپښتانه غولولې دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دټولو اسنادو له مطالعي څخه څرګندېږي چي انګريزانو نشو کولاي او يايي نه غوښتل افغانستان ته دډيورنډدکرښي په هکله دقناعت وړ ځواب ورکړي نو به يي په يوه او بله بهانه موضوع ځندول.

ددې ټکي په ډاګيز کېدوسره چي دډيورنډ دکرښي دمسلي دحل لپاره دافغانستان دولتي چارواکو زښت زيات تاريخي امکانات لکه دکرښي هاخوا پرتو قومونو په لسها و ځله ښورښونه ،دتزاري روسي ،او بيا راوروسته دشوروي ر وسې او انګلستان تر منځ داختلافاتو مهال،لومړۍ او دوهمه نړيوالي جګړې ،دهند دلويي وچي ويش ،دبنګله ديش دآزادۍ وخت او داسي نور فرصتونه دخپل واک او اقتدار دساتلو لپاره دلاسه ورکړي دي، غواړم څرګنده کړم چې نه دپاکستان حکومت او نه هم دافغانستان دولتي چارواکودډيورنډ دکرښي دمسلې نوم پر خوله اخيستۍ دی ،دواړوهيوادو دپاکستان دجوړيدو څخه بيا تر نن ورځي په خپل منځ کښي رښتياني دوستانه مناسبات ندي لرلې ،تل اختلافات ،يودبل پر خلاف تبليغات آن دعمومې سپر برۍ تر سرحده ولې يوې خوا هم دډيورنډدکرښي په هکله چې دپاکستان او افغانستان دمناسباتو دبنسټ ډېره ده په ډانګ پېيلې خبره نده کړې.

دافغانستان او پاکستان تر منځ دڅرګند اختلاف پيل د1947زکال دسپتامبر مياشت ده بللاي شو ، يعني پسله هغه چې انګريزانو ديوي ناروا صحنه سازيی يعني ريفرنډم جوړولو ننداره پاي ته ورسول ؛ اوپه مقابل کښي دډيورنډدکرښي جنوبياو شڅقي لور ته دپرتو قومونودسرنويشت پر سر دملګرو ملتوپه سازمان کي دپاکستان دګډون سره دمخالفت اعلان و کړ ،او دکرښيې دها خواپرتو خلکو دسرنويشت مسله يې په دغه ونډه کې مطرح کړه . په تاسف دملګرو ملتو دسازمان دګې غونډې دافغانستان و وړانديز او طرحي ته دزيات ارزښت په سترګه ونه کتل او مسله همداشي لا ينحله پاته شوه.

د1949زکال دجولاي دمياشتي په26مه دافغانستان دملي شورا ديوې تاريخي غونډې په ترڅ کي هغه ټولي معاهدي دډيورنډ دکرښي په ګډون دبرتانوي استعمار په وخت کي چي په زورمنل سوي وې لغوه اعلان سوې . ددغي پريکړي په ملاتړ داپريدو خلکو په يوې لويه تاريخي غونډه کي چي دسرحد دقامونو او قبايلوډير مشرانو پکښي ګډون درلود،دهند دوېشلو دا پلان چي دسرحد خلکو ته هيڅ حق نه و پکښي ورکړه سوۍ په کلکه وغانده او غونډې دټولو نه غوښتنه وکړه چي دپښتونستان په جوړېدو کي سره يو او متحد سې.

دپښتنو ستر مشر پاچا خان چي دبرتانيې داستعمار پر خلاف يي اوږدې مبارزي کړي وي دسرحدي پښتنو دجنبش په سر کي ولاړو او دپاکستان له واکدارانو څخه يې ددخپل قام دحق مطالبه کول.

پاکستان له افغانستان سره خپلي اړيکي خرابي او پر افغانستان يې د بهرني تجارت دترانزيتي مالونو دراوړلو بنديز ولګاوه او دپاکستان له لار افغاني سوداګروپر مخ بلکل بنده سوه.

پدغه وخت کي دافغانستان او شوروي اتحاد تر منځ هم روابط چندان تاوده نه وه ،شوروي نه غوښتل چي افغانستان دي له غربي نړۍ او امريکا سره ښه روابط ولري . شوري په 1952زکال په افغانستان کښي دملګرو ملتو دهغو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کارپوهانو پر فعالیت اعتراض وکړ کوم چي په شمال کښي یې دتیلو دپلټني کاردملګرو ملتو دتخنیکي مرستو نه په استفادي سره پر مخ بیوه . هغه وخت شوري حکومت په خپلو تبلیغاتو کي په افغانستان کي داقلیتونو دحقوقو موضوع راپورته کړه ،چي افغانستان دخپلو اقلیتونو پر خلاف عمل کوي .د1950زکال دشوروي په دایرت المعارف کي لیکي : دافغانستان دولت یو بورژوا او ملت غوښتونکی دولت دی،پداسي حال کي چي دغیر افغان قومونو لپاره چي په هغه هیواد کي اوسېږي دآزادی او خودمختاری حق نه ورکوي دهند افغانانو دنهضت پلوي کوي او غواړي چي دپاکستان یوه برخه بیله او پښتونستان جوړ کاندي .)) له غیر افغان څخه ددوي هدف بیله پښتنو دانور وړه کې توکمونه دي ،شورویانو هم پر دغه روڼ حقیقت ستر ګي پټولي چي داسیمه له افغانستان څخه جلاسوې او په برتانیو هند پوري تړل سوې وه ، له بلي خوا شورویانو داقلیتونو دحقوقو څخه ددفاع تر نامه لاندي دانه شوه زغملاي چي په بغل کي یي دافغانانو قوي اوپر مختللي دولت موجود وي،ځکه یې په افغانستان کي داشان تربګنیو او دافغانانو تر منځ اختلاف ته دړنګېدو تر ورځي لمن وهله او اوروسي وارثان یې اوس په هیواد کي دخپلو لاس پوځو په وسیله کله دفدرالیزم او کله دافغانستاني په نومونو زموږ ورونه قومونه سره ویشي ، شورویانو هیره کړې وه په هغه نظام چي دعدالت ، مساوات ،او مترقي پر مخ تللي ټولني دجوړېدو شعارونه ورکول کېده په خپله امپراتورۍ کښي یې دازبکو ،تاجکو،ترکمنو ،قزاقانو،چیچین ،اینګوښو ،تاتارو او نورو لږکیو قومونو سره کوم سیاست چلاوه دنړۍ په دغه سیمه کي تر دوي شاته پاته سیمي او قومونه اوس اصلا وجود نلري.

دا دافغانانو سرنویشت او تور بخت دی،په هغه وخت کي دامریکا سره هم اړیکې دومره تودې نه وې،امریکا دپاکستان جوړښت ته ترهر څه زیاته خوش بینه وه . په 1949زکال کي دپاکستان حکومت امریکا ته وړاندیز وکړ چي دکمونیزم دسیاسي اغېزو دمخنیوی په منظور امریکاکولاي سي دپاکستان په خاوره کښې پوځي اډه جوړه کړي . همدا لامل وچې په 1950زکال امریکا پاکستان ته اتومي ریاکتور ورکړ ه پداسي حال کې چي هغه وخت دسیمي ډېرو هیوادوهغه نه درلوده،او همدا شان یې په 1953زکال دپاکستان سره دپوځي مرستو اعلان وکړ. په واقعیت کښي له همدغه تاریخ نه پاکستان دامریکا په نظامي لومو کي داسي بند او را ښکیل سو چې تر اوسه یې په پاکستان کښي د امریکاسیاسي اونظامي بر لا سي خوندي ساتلې ده . همدا اوس هم دامریکا دملي شورا ځیني جګپوړي چارواکي په ډاګه وایي چي پاکستان په سیمه کي ددوي دهر اړخیزي اغېزې یوه مطمینه ، باثباته پایګاه او تکیه ګاه ده.

دبیلګي په توګه کله چي په 1954زکال داکتوبر په میاشت کي مرحوم داودخان دصدارت پر مهال هغه خپل ورور سردار محمد نعیم خان امریکا ته دپوځي مرستو دتر لاسه کولو په منظور ولېږه دهمدغه کال په دسمبر کي دامریکا دبهرنیو چارو وزیر ((دولیس)) دافغانستان دغوښتني په مقابل کي ولیکل : وروسته له زیاتو څېړنو داسي وپتېیل سوه چي پوځي مرستي به په افغانستان کي پرابلمونه را پیداکړي .افغانستان باید دوسلو دغوښتلو پر ځاي له پاکستان سره دپښتونستان دمسلې پر سر خپله ستونزه حل کړي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوي دا په ډاګه ویل چي افغانستان دوي ته کوم ستراتیژیک اهمیت نلري اوکه بین المللي شرایط او اوضاع دا ایجاب کړي نو افغانستان به شوري تر خپل کنترول لاندي راولي .دامریکا سیاست والو لا ډیر پخوا زموږ دهیواد برخه لیک په شوروپانو پوري تړلی و، او دستراتیژیکوګټود سیمو په ویش کښي یي افغانستان شوریانو ته سپارلی و. ځکه امریکایانو دافغانستان سره له ډیر پخوا دخپلو ګټو دساتلو په منظور دوه مخی سیاست پر مخ بېوه او تلاښ یې کاوه چي خپلي پښې په سیمه کې دخپلو ستراتیژیکي ګټو دساتلو په منظورپه پاکستان کښي ټینګې کړي . کله چي په 1954زکال دامریکا جمهور رئیس مرستیال ((نکسن))افغانستان ته سفر وکړ او دافغانانو لخو ا ډیر استقبال سو،افغاني چارواکو دهغه سره دافغانانو ستونزي شریکې کړي ،که څه هم دوعده یې وکړه چي دافغانستان په اړوند به پخپل دیدکي نوې کتنه کوي ، مګر کله چي امریکا ته ورسید نه یوازي دا چي دافغانانو ستونزي یي یادي نکړې بلکي افغانستان یې دامریکا دمرستو جوګه هم ونه باله . ١٥

که ددغو اسنادو یادولو ته نوره هم ایشاره وکړو دلیکني تر توان وزي .په لنډه توګه باید عرض کړم چي په سلهاو داسي تاریخي اسناد او شواهد سته چي زموږ هیواد دتودو او سړو جګړو په وداران کي دنړیوالو زبرځواکونو دسیاسي ،نظامي او اقتصادي ګټو قرباني سوی دی . هیڅ یو هیواد هم که هر څومره یې دبشر دوستي ،عدالت ،انصاف او دانسان مقام ته ددرناي ناري سورې وهلي افغان ولس یي لکه دنړۍ نور کمزوري ولسونه تر خپلو ګټوقربان کړي دي .یوډیر ساده ولي پر ځاي متل دی وایي : ((وروره خپل جواري ساته دشکاڼه په قسمو باور مه کوه)) ،وړاندیز مي دادی چي افغانان باید خپلي ملي ګټي پخپله درک او له هغو نه پخپله دفاع وکړي ،دملي ګټود لومړیتوب حق منل زموږ دهیواد دښیرازی یوله بنسټیزو لاملو څخه ګڼلاي شو.

امریکا ډیر تلاښووکړه چي افغانستان په منطقه کي دنظامي پکټونو غړی کړي ،مګر افغان ولس تل په بیطرفۍ کي ژوند کړی او دنړۍ دهیوادوسره یې دهمدغه اصل په پیروی اړیکي ساتلي دي . دا هم یو دلامل و چي امریکاتل زیاته تکیه پر پاکستان کړې او افغانستان یې تر پاکستان قربان کړ یدی.

مګر تاریخي واقعیت خو بیا دادی چي دامریکا او پاکستان ددومره دوستانه اړیکو څخه پاکستان زیاته ګټه پورته کړې ده ،د انکار نه کونکو شواهدواو بیلګوځخه دا جوته څرګندیږې هر هغه څه چي پاکستان دځان په ګټه بولي په هغه کي دامریکا سره قانع دی ، ولي هغه څه چي پاکستاني جنرالانوته زیان رسوي دوي په یوه او بله پلمه دهغو دمنلو نه سر غړولی دی . دا دامریکا دسخاوتمندانه مالي ،تخنیکي او مادي مرستواو په افغانستان کي دجهاد په نامه دبل شوي اوربرکت ؤ چي اوس پاکستان دنړي داټومي هیوادو په قطار کي ولاړ دی ، ځکه امریکا او دنړۍ یو شمیر هیوادو دشوروي دنفوذ دمخنیوي په خاطر دافغان مجاهدینو په نامه په میلیاردونو ډالر او ډول ډول وسلي پاکستان ته رالیږ لي . پاکستان افغانستان ته حکومتونه جوړول ،او دا دهمدغو مرستو برکت و چي پاکستان او افغانستان دالقاعده دنړېوال تروریستي سازمان په مرکز بدل سو، دا دی اوس دومره پیسې دالقاعده دسازمان او هغوي درهبرانو دله منځه وړلو په خاطر مصرفیږي چې ډیر ژر به یې شمیر ناشونی وي . دهمدغو مرستو برکت و

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي پاکستان دهغو په میلیارډو ډالرودقرضو څخه ځان خلاص کړکوم چي له بهر نه یې تر لاسه کړې وه . دهمدغو مرستو پایله وه چي دا اته پنځوس کاله پاکستاني جرنیلانو دافغانستان په کورنیو چاروکي دبربنډي او پټو لاس وهنو او مداخلونه لاس نه دی اخیستی ، زه به یې دلته بیلګي ددي لپاره راوړم تر څو ښکاره کړم چي پاکستان دامریکا او انګلیستان په مرستو دډیورنډ دکرښي پر سر له افغان ولس سره په کومه کچه دښمني پر مخ بیولې ده.

پدغه اته پنځوسو کالو کې دافغانستان او پاکستان روابطو ډیري لوړي ژوري لیدلي ،څو ځله دسفارتخانو او دپلوماتیکي مؤسسو دتړلو تر کچې پوري داړیکو خراب تیارسېدلې ده. که ددغو ټولو اسنادو او شواهدو لوستونکی عادلانه او بې پري قضاوت وکړي پدي به اعتراف وکړي چي افغانستان هیڅ کله ندي غوښتی په پاکستان کي ددولتي رژیمونو دړنګولو تکل وکړي او یا دهغه هیواد په کورنیو چاروکي مداخله وکړي .که همدا لهظه یو لوستونکې ددغو جملو په ویلو سره سوال وکړي چي دا دپښتونستان دمسلي دحل غوښتنه مداخله نه ده ؟؛ غواړم دغه پوښتونکي ته ځواب ووایم نه ! دا مداخله نه ده دا دافغانستان ددولتونو ملي او انرېواله دنده وه او ده چي دډیورنډ دتش په نامه کرښي دهاخوا پرتو پښتنواو بلوڅو قومونودسرنویشت دټاکلو مسله چي دډیورنډ دلعنتي کرښي پر اساس له خپلي مورنۍ خاوري نه جلا سویدي تل دپاکستان سره په اړیکو کي مطرح وې ، نړیوال باید دغه ټکی ډیر جدي په پام کې ولري اودا هیره نکړي چي تر اوسه دپښتنو او بلوڅو دسرنویشت د ټاکلو مسله لاجمنه اولا ینحله پاته ده،چي ددواړو هیوادو تر منځ یې مناسبات ترتیاره سیوري لاندي راوستي دي . تر لمر روښانه واقعیت دادی چي پاکستان هیڅ وخت په افغانستان کي دولس دخوښي حکومت نه دی زغملی ،دا اته پنځوس کاله یې دامریکا او خپلو نورو پلویانو په مرسته زیار ایستی چي په افغانستان کي داسي یو ځواک قدرت تر لاسه کړي کوم چي بیله کوم دلیل او برهان څخه دپاکستان هرامر ورته د قبول وړ وي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخځليکونه

١ /تاريخ مختصر افغانستان 300او 301مخونه.

٢ /غوث خيبري پښتانه دکلتوري ښکيلاک په زنځيرونو کې154مخ

٣ /عبدالرحمن تاج التواريخ لومړی او دوهم ټوک -157 158 مخونه

۴ /همدا اثر 159مخ

۵ /غبار افغانستان در مسير تاريخ 688 مخ

٦ /عبدالرحمن همدا اثر 422-421 مخ

٧ /دعبدالرحمن تاج التواريخ لومړی دوهم ټوک دوهم ټوک 417 مخ

٨ /دخپلواکۍ جګړې، مولوي ظاهر شاه وزير 22-21-20مخونه

/9دعبدالرحمن همدااثر 420

١٠ /د شلمې پېړی تر نيمايي دافغانستان دبهرنيو اړيکو تاريخ لوډويک اډاميک ليکنه،دډاکتر نثاراحمدژباړه 172مخ

١١ /مروټ،فضل الرحيم ،په افغانستان کې دکمونيزم ظهور اوتکامل 273مخ

١٢ /عبدالرحمن پژواک خپل پښتونستان 48 مخ

/ 2006.04.06 BBC١٣

١۴ /همدااثر

١۵ /پولاد افغانستان او امريکا 148مخ

١٦ /همدا ډول ديوري کوزنتس له کتاب ،جنگ وجاسوسي درکابل ، دري ژباړه ، 2003 م کال څخه هم استفاده شوېده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهمه برخه

دپاکستان اوافغانستان تر منځ دډیورنډ دکرښي پر سر داختلاف پایلي.

تاریخ شاهد دی دی هر وخت چي زموږ په هیواد کي هر مثبت اوښتون راغلی او یا په نړیواله کچه دافغانستان نړیوال علایق غښتلي سوي پاکستان ته دزغم او منلو وړنه دي ګرځېدلي . او سمدستي یې په مداخلو او لاس وهنو پیل کړی دی . غواړم دپاکستان څرګنده لاس وهنو ته دمرحوم داودخان تر کودتا وروسته لنده کتنه وکړم.

کله چي په افغانستان کي د1973زکال دجولاي په 17 ورځ دچپي پوځي افسرانو په غوښنه ونډه سردار محمد دودخان په داسي وخت کي چي محمد ظاهر شاه په ایتالیا کي و دولتي واک تر لاسه کړ،هغه دګوند دمرکزي کمیټي دپرېکړي په اساس په افغانستان کي جمهوري نظام اعلان او خپله یې دجمهور ریس دنده پر غاړه واخیستل . خلکو ته دخطاب په وینا کښي یې چي درادیو افغانستان له لاري خپره سوه د خپل دولت دراتلونکي کړنلاریزو کرښو اساسي ټکي افغان ولس ته اعلان کړې ، هغه پخپله دغه بیانیه کي دپاکستان سره دروابطو په هکله داسي وویل : ((له پاکستان سره دارېکو په ارتباط باید ووایو چي دا یوازنۍ هیواد دی چي دپښتونستان دمسئلي پر سر ورسره اختلاف لرواو تر اوسه یې په حل نه یو بریالي سوې .زموږ دایمي کو ښښ به دپښتونستان دقضیې دحل لپاره دوام وکاندي)). سره له دي چي داودخان دخپل انقلاب ملګري یوازي وطنپال وبلل ، دکيڼ لاسو موجودیت امریکا او غربي اروپاته داندېښني وړ و،بینالمللي عکس العملونه هم متفاوت و. پاکستان دهغه دښمنۍ او اختلاف پر اساس چي له مرحوم داودخان سره یې دهغه دصدارت له وخته لاره دامریکا او غربي نړۍ په اشاره سمدستي په دي بهانه چي ګویا دهغه سره کمونستان ملګري دي او دهغه حکومت یو شوروي پلوه رژیم دی پټو او بربنډو لاس وهناو مداخلو ته ملا وتړ ل ؛ غربي نړۍ او امریکاوه نه غوښتل چي په سیمه کي دي دشوروي سیاسي اغېزې وده وکړي.

سره لدي چي دنړیوالو اړیکو په نورمونواو اصولوکوم چي داودخان ته یي دیو ولسمشر په صفت دا حق ورکاوه چي دکوم هیواد سره څه ډول اړیکي وساتي تر هر چا ښه پوهېدل . له بده مرغه دملګروملتودسازمان هغه پرېکړي چي یو هیواد په بل هیواد کي دهیڅ ډول مداخلي او لاس وهني حق نلري دکاغذ پر مخ لیکل سوي بیله دېنه چي عملي بڼه غوره کړي دهغه سازمان دفترونوپه الماریو کي پرتي دي . تر کومه ځایه چي دپرېکړو پلي کول لازمي بڼه نلري ، سوپر پاور هیوادونه دخپلو سیاسي ،اقتصادي اوپوځي موخو دسرته رسولو لپاره دکمزورو هیوادو په وړاندي هر کاره چي ګټي یې وغواړي سرته رسولاي سي . افغانستان دیوکمزوري هیواد په توګه دپاکستان دهغو بر بنډو مداخلو او لاس وهنو ښکارسو چي پایلي یې تراو سه لا ندې څرګندي.

دذوالفقار علي بوټو په وخت کي دافغانستان او پاکستان اړیکو بل رنګ واخیست . دپاکستان چارواکو وخت غنیمت وباله او دداودخان پر خلاف یي تبلیغات غښتلي کړه ، له کودتا څخه دوي ورځي وروسته دجولاي په نولسمه نیټه دکراچي راډیو په یوه خبر ي راپورکي وویل سوه ، چي په افغانستان کي دجولاي په اولسمه دیوې نښتي په ترڅ کي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو زيات شمير كسان وژل سوي دي ، دورستيو راپورونو له مخي په كابل كي مارشل لا اعلان سوېده ،دافغانستان پولي ترل سوي دي ، دكابل هوايي ډگر ترلی دی او دخلكو پر گرځېدو بنديز لگول سوی‌دی .اسلام آباد دافوهاتو په خپرولو پيل وكړ،چي داود خان كمونست دی او په افغانستان كي اسلام د خطر سره مخامخ دی . دلوېديځو مطبوعات او دټليويزو رسنيو وسايل هم لدې ډنډوري سره يو ځاي شول او داودخان يې روسي پلوه باله . په لندن كي ،دلندن ټايمزورځپاڼي وليكل چي دپښتونستان مسلي ته په اشاره سره ((...داودخان يو زوړ زخم بيا راسپخولی دی ...))، پدې پسي دفرانس پريس اژانس (AFP) راپور وركړ چي دافغانستان نوي رژيم ((...له افغانستان څخه دټولو پاكستانيانو دسمدلاسه ايستلوامر وركړی دی ...)) ، پاكستاني چارواكو په ډير محافلو كي پدې هكله بحثونه كول چي په 1971زكال كي هند وستان له پاكستانه څخه بنگله ديش غوڅ كړ ،اوس افغانستان غواړي چي دورسانو په مرسته پاكستان تجزيه كاندي . دا تبليغات پداسي حال كي شورع سول چي د داودخان دقدرت لومړی ورځي وې ددغو تبليغاتويوازنی لامل يې د داودخان په لومړی بيانيه كي دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاكلو او دهغي دعادلانه حل يادونه وه.

دير وخت لانه و تير سوی چي ذوالفقار علي بوټو په افغانستان كي دجمهوري نظام دنسكورولو لپاره په يو لړ عملي گامونو پورته كولو لاس پوري كړ .دمجيد كلكاني په مشرۍ يوي ډلي د((ستم ملي)) په نامه له يوي بلي ډلي سره په گډه چي د ((سازمان انقلابي مردم افغانستان)) نوم وركړه سوی و دبوټو دحكومت لخوا ور سره اړېكي ونيول سوي او دهغوي د پوځي روزني لپاره يي دكرښي ها خواكمپونه پرانيستل . په اخوان المسلمين مشهوره يوه بله ډله چي په افغانستان كي يې فعاليت كاوه هم بو ټو تر خپلي حمايي لاندي ونيول، دا ډله چي د((جوان مسلمان)) او ((اسلامي نهضت)) په نامه يادېده دكابل پوهنتون دشرعياتو پوهنځی درئيس پوهاند غلام محمد نيازي په مشرى د په اصطلاح ((كمونستانو))پر ضد په زوره ور پټ او ځرگند فعاليت كي لاس لاره ، د((جوان مسلمان)) گوند په 1974زكال كي دداودخان دحكومت پر خلاف يوه پاڅون كي برخه لرل . داودخان پر دغه حركت مرگونی گذار وكړ ، دپوهاند نيازي په گډون دوه سوه كسان ونيول شول ، برهان الدين رباني،احمدشاه مسعود،او گلبدين حكمتياريو په بل پسي پاكستان ته وتښتېدل،او هلته دپاكستان دآي ايس آي ،او سي آي اې تر گډي لارښووني لاندي يې دنوروځوانانو په تر بيه لاس پوري كړ . ددي موضوع په هكله سيد قاسم رښتيا دخپل كتاب ،((خاطرات سياسي سيد قاسم رښتيا 1932-1992)) په 427مخ كي ليكي چي ((البته تفصيل واقعه را اكثر هموطنان اطلاع دارند كه در واقع به ابتكار ذوالفقار علي بوټو صدراعظم پاكستان توسط گروههاي اسلامي وابسته به جماعت اسلامي پاكستان حمله عليه رژيم متمايل به شوروي سردار محمد داود صورت گرفت .)) دبي بي سي خبريال جيورج اراني چي په 1986او 1988كي يې په پاكستان كي دنده لرل دافغانستان په اړه خپل كتاب په 132مخ كي ليكي چي ((بوټهو له 1973زكال نه راپدي خوا تبعيدي افغانانو ته چي هدف يې همدا درباني ،احمدشاه مسعود او گلبدين ډلي دي مالي او اكمالاتي مرستي وركولي ،هغوي ته اجازه وركړه سوه چي په پېښور كي خپلي قرار گاوي پرانيزي ،او گام په گام دپاكستان لخوا تمويل كيده)) . نصيرالله بابر يو ځاي وايي ((د افغانستان په يو شمير ولايتونو كي دبغاوت دشروع په ترڅ كي بوټهو داود

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته پیغام واستاوه ددي نغاوت ګڼ شمیر له هغه سره (په افغانستان) کي دملاتړ دنشتوالي له کبله ناکامسول)) .
دپاکستان دډلییزورسنیو لخوا دپنجشیر دپیښي په اړه دکراچي راډیوپه یوه راپورو کي وویل سوه چي دپنجشیر په سیمه کي چریکان اوس غرونو ته وختلي ... داووسو په شاوخواکي قومي لښکر دجولاي په 22 نیټه پر دولتي پوستو پر دولتي دفترونو بر غل وکړ او زیات شمیر دولتي پولیس یې وژلي دي ، دتلفاتو دقیق شمیر ندی معلوم ویل کیږي چي دشپږ سو تنو په شاوخوا کي به وي.

ددوي داغه ماته او د داود خان لخوا ددوي ځپل ددي باعث وګرځیده چي رباني او ګلبدین پر دو ډلو سره وویشل سي ،رباني دجمیعت اسلامي او ګلبدین دحزب اسلامي په نامه ګوندونه جوړ کړه او دپاکستان دآي ایس آي په لار ښودنه دافغانستان پر ضد په فعالیت بوخت سول . دغه تنظیمونه چي دشوروي تر تېري وروسته یې شمیر په پاکستان کي اوو او په ایران کي نهو ته ورسید له هغو اولنیو پوځي ښوونو له کمپونوځخه دپاکستان حکومت له دوي نه دخلک دموکراتیک ګوند دحاکمیت پر خلاف، افغانستان ته دروسانو تر راتګ وروسته درسانوپر ضد، بیا پخپله درباني ،ګلبدین ،سیاف ،خالص ،مجددي ،ګیلاني پر ضد تر هغه وروسته دطالبانو او دادئ اوس دکرزي دحکومت پر خلاف دهغو نه کارا خلي . هغه زوړ پلان زړې موخي، زوړ تیاتر، ولي تنها د دغه تیاتر لوبغاړي په وخت او زمان سره د پاکستان او امریکا د استخباراتي ادارو لخوا بدل سوي دي.

دمرحوم دا ود خان په مقابل کي داسلام ځخه ددفاع په نامه حرکت موخه په افغانستان کي دپاکستان لپاره د جمهوري نظام او مثبت تغیرړتو مخ نیوئ و ، له بلي خوا داودخان دپخوا نه له پاکستان سره دډیورند دکرښي پر سر دښمني درلوده ، داودخان دصدارت په وخت کي و چي دپاکستان پرضد دعمومي سپر برئ اعلان وسو. دا ځل بیاد داودخان او پاکستاني چارواکوتر منځ دپښتنو او بلوڅو دسرنویشت پر سر تاوتریخوالئ داسي لوړ ي کچي ته پورته سو، چي دامریکا مجبوره سوه دسعودي عربستان او ایران دپاچا هانواو نورو هیوادو په مرسته د افغانستان او پاکستان تر منځ دنورمالو روابطو درامنځته کیدو تلاښونه شرو ع کړه ، داسي فکر کېده چي ددغو دو هیوادو دپاچاهانو او مشرانو دتلاښ په پایله کښي به دپاکستان او افغانستان روابط ده مخامخ دښمنئ له بهراني حالت ځخه دسیاست ډګر ته راووزي او دسیاسي روابطو په لرلو سره به دښو اړیکو په رڼا کي دډیورنډ دکرښي دبرخلیک په هکله د یوي تاریخي پرېکړي پر سر سره موافقي ته ورسېږي . په 1976 زکال دجون په میاشت کي دپاکستان صدراعظم ذوالفقار علي بوټهو وهڅول سو کابل ته سفر وکړي ،هغه دخپل سفر نه مخکښي خان عبدالغفار خان چي د خان ولي خان اونشل عوامي پارټئ نور غړو سره یې په 1975زکال دفبروري په ((8 () نیټه دپیښورپه پوهنتون کي په یو بمي چاودنه کي دحیات محمد شیرپاو اودهغه ورسره اتلس ملګرو له منځه تللو نه وروسته زنداني کړئ وله زندان ځخه خوشي کړ.

عبدالصمد غوث چي دمحمد داود خان او ذوالفقار علي بوټو په مذاکراتو کي حاضر و لیکي ((داود خان بوټو ته وویل چي ځیني هیوادونه دپاکستان او افغانستان په دوستئ خوشحاله نه دي ،که څه هم داودخان دکوم هیواد

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوم وانه خیست ولي هدف يي شوروي اتحاد و. داودخان دا هم وويل چي ځيني پاکستانيان په دې عقيده دي چي موږ دپاکستان ورانول غواړو، دا حقيقت نه لري ولي چي موږ په خپل ځنګ کي يو قوي پاکستان غواړو . داودخان دا هم وويل چي دخان عبدالولي خان په شمول دصوبه سرحد ټول پښتانه نه غواړي چي ددوي سيمي دي دپاکستان څخه بيلي سي . دوي دپاکستان اساسي قانون ومانه اودپاکستان په انتخاباتو کښي يې برخه واخيسته او موږ ددوي دغه عمل تائيدوو)) . زما په عقيده دا دمرحوم داودخان خپل شخصي نظر و او ځانته يي ځرنګه چي جمهور رئيس و د ((موږ)) خطاب کړی دی ،ځکه داودخان هم کابل ته دبوټهو تر راتګ دمخه دافغانانو له کومو استازو سره په دې هکله مشوره نه ده کړې ،دا چي په رښتيا هم دغو پښتنو قانون منلی او په ټاکنو کښي يې برخه اخيستې او دا اوس هم برخه اخلي ، دا يو تاريخي ضرورت دی ځکه دوي مجبور دي چي دا کار وکړي ؛ ولي ددغو ټولو کړنو سره ددغه سيمي دغوڅ اکثريت ولس پرېکړه په دې هکله چي دوې غواړي دپاکستان سره پاته سي نشته ،عمده او لانجمنه مسله هم داده چي دغه ولس ته په واقعي بڼه په يوه دموکراتيکه فضا کي بېله مستقيمي او غيرمستقيمي مداخلي او تأثير ښندونوواک ورکړه سي چي خپل برخليک په خپله وټاکي.

دپاکستان صدراعظم بوټهو داود خان ته وويل ((زه په دې خوشحاله يم چي دافغانستان مشر په خپلو خبرو کي پر پاکستان باندي دارضي ادعا خبره ياده نه کړه)) . درنو لوستونکو تاسو داکوچنی کرښه ښه دقيقه ولولی بوټهو هم پدي پوهيږي چي ارضي ادعا خو سته ، ولي دا چي دا ود خان ياده نه کړه نو دی ډير خوشحاله دی او هغه ته يې ګويا کورودانی وواېه.

دبوټهو دسفر په پاي کي ددواړو هيوادونو تر منځ يوه ګډه اعلاميه لاس ليک سوه . په دغه اعلاميه کي داختلافونو حل دباندونګ دکنفرانس دګډژوند دپنځو اصلونو پر نبا غوښت سوی و . ځيني تاريخ پوهان پدې نظر دي چي دبوټهوکابل ته پدغه سفر کي دافغانستان ته دپاکستان له کراچي بندر څخه دتجارتي مالونو دترانزيت په توګه دمالونو دوړلو راوړلو پر سر خبري سوي دي او بوټو دنړيوالو هغو نورمونو په اساس په وچه پوري تړلي هيوادونو ته حق ورکوي د هغه همسايه هيوادد بندرواوخاوري له لاري چي بحر ته لار لري خپل ټول مالونه دترانزيت په شکل خپل هيواد ته راوړي پر مسله تر مذاکراتو وروسته موافقه شودلي ده .که څه هم پدې هکله نږدې درو پنځوس کاله پخوا (1950زکال) داسي يوه موافقه دپاکستان او افغانستان تر منځ لاس ليک سوې ده ، خو تر ننه پوري پاکستان دغه موافقي ته وفادراندی پاته سوی ،کله دترانزيت مالو دوړلو راوړلو لپاره ليست جوړه وي او کله بيا دوه يا درې قلمه شيانو ته اجازه ورکوي ځيني وخت دټولو نړيوالو نورمونو خلاف دافغانستان دسوداګرو پر مخ بندر تړې ،دځينو خبري رسانو په خبر دافغان سوداګرو هغه مالونه چي په 1980او ياتر هګه وروسته دکراچي بندر ته رارسېدلي يو زيات شمير يې تر اوسه هلته په کانتينرونو کي پراته دي دا چي دغو افغان سوداګرو ته زيان رسېږي پاکستاني جنرالان او صدراعظمان يې پر وا نه لري . داودخان په 1976زکال داګست په شلمه دڅلورو ورځو لپاره پاکستان ته رسمي سفر وکړ. په هغو مذاکراتو کي چي دسيد وحيد عبدالله او عزيزاحمد تر منځ وسوې ،عزيز احمد داسي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پشنهاد کړی وچي که پاکستان دپښتنو او بلوڅو مشران دبنديخاني څخه ازاد کړي ،آيا دهغه په مقابل کي افغانستان دډيورنډ کرښه په رسميت پيژني ؟ او دپښتونستان تر موضوع تېرېږي ؟ په پاي کي داسي فيصله وسوه چي په اوسنۍ ګډه اعلاميه کي دي دکابل داعلاميي تايد وسي . عبدالصمد غوث دافغانستان سقوط 146مخ ددغو وداړو سفرونود پايلو څخه خلکو داسي ارزو لرل او فکر يي کاوه چي ددواړو هيوادو تر منځ به اړيکي ښه سي . خو د1977زکال دجون دمياشتي پر پنځمه ورځ دجنرال ضياالحق لخوا په پاکستان کي پوځي کودتاوسوه او ددواړو هيوادو تر منځ تماسو نه پرې سول . مګر امريکا تر حه مودې وروسته ضياالحق وهڅاوه چي دشوروي دنفوذ دمخنيوي په خاطر افغانستان سره ښه روابط وساتي ،په همدې اساس جنرال ضيا د1977زکال داکتوبر په مياشت کابل ته سفر وکړاو دسفر په وخت کښي يې داود خان ته پاکستان ته دسفر بلنه ورکړه . په دغه وخت کي چي جنرال ضيا دبلوڅو او پښتنو ټول بنديان ازاد کړي و د1978زکال دمارچ د مياشتي پر پنځمه نيټه داودخان پاکستان ته سفر وکړ . داود خان دپښتنواو بلوڅو دمشرانولکه ،خان ولي خان ، غوث بخش بيزنجو،عطاالله منګل،او خير بخش مري سره دجنرال ضياالحق په مخ کي ليدنه وکړه . د داودخان دسفر په وروستۍ ورځ دپاکستان خارجه وزير آغاشاهي افغاني هيئت ته يو ليکلی متن دامضالپاره وړاندي کړ چي په هغه کي ليکل سوي و،((افغانستان دډيورنډ کرښه په رسميت پيژني ،افغانستان دپښتونستان تر ادعا تېرېږي ،دواړه هيوادونه به يودبل پر ضد پروپاګنډ نه کوي ،دواړه هيوادونه به يو دبل سره اقتصادي مرستي کوي)) . سيد وحيد عبدالله ددغو مطالبو په هکله آغاشاهين ته وويل چي افغانستان ددغه ليک نور مطالب مني ولي ددغه ليک لومړۍ دوه ټکي بايد دافغانستان دلوي جرګي له خوا تصويب سي . په پاي کي دمحمد داود او جنرال ضياالحق داسي موافقه وسوه چي داعلاميو پر ځاي بايد دواړه هيوادونه يو پر بل باندي اعتماد وکړي.

دمارچ دمياشتي په اتمه نېټه داودخان په يوه مطبوعاتي کنفرانس کي برخه واخيستل ،ده ديوه خبريال ددي پوښتني په جواب کي چي آيا د ده او جنرال ضيا تر منځ دډيورنډ دکرښي په هکله خبري سوي دي او که يه ؟ داود خان په جواب کي وويل ،((ما او جنرال ضيأ پر ذيعلاقه ټولوموضوعاتوباندي خبري کړي دي چي هر موضوع به په خپل وخت کي ددواړو هيوادو تر منځ حل سي)) . عبدالصمد غوث هغه اثر 146 مخ

زموږمنلی شاعرګل پاچا الفت وايي : ((ښه سړی چي دبدانوسره منل سي دده فکر دهغو فکر کي حل سي))

زه پدي عقيده يم چي دپاکستان دکورنيو چارو پخوانۍ وزير جنرال بابر دپژواک دخبري اژانس سره په مرکه کښي دداودخان داخبر ه تکرا ره وي کوم چي خبرلوڅ ته يي کړي ده ممکن هلته يي هم آغاشاهي ته دا خبره کړې وي . داودخان دخپل واک په لومړيو وختو کي دشوروي سره ښه روابط لرل مګر امريکا ته دا دمنلو وړ نه و،له هري خوا يي پر داودخان فشار راوړی چي دروسي سره خپلي اړيکي ضعيفي کړي ، په دې خاطر يي دايران او سعودي پاچاهانو ته دنده سپارلې وه او همدا شان دمصر جمهور رئيس انور السادات پدي ګمارل سوی و چي داودخان له شوروي سره دښو اړيکو نه واړه وي . هغه ددغه کار په سرته رسېدو بريالی سو دداودخان روابط دروسې سره ساړه شوه .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجمهوریت په دوهم کال یې دشوروي پلوه ټول هغه کیڼ اړخه کودتاچیان چې دی یې واک ته رسولی و له دولتي څوکیو گوښه کړه ،او دهغو ځای دامریکا اوغربي اروپا پلویانوته ورکړه سو . داهغه وخت دی چې افغانستان د نړی دمخالفو دو زبرځواکو دمبارزې او سیالی میدان وگرځېد.

په دې وخت کې دساړه جنگ سړوبادونو سره هرڅه له منځه وړل او نړی ددو زبرځواکو دسیاسي اغیزو او اقتصادي گټو دترلاسه کولو په خاطر ټوله نړی په زور یا رضا پر دو برخو وېشلې وه او هغه چې ځانته یې بیطرفه وایه هغه مجبورېده چې یو طرف ونیسي.

زه فکر کوم دډېرنږ دکرښې ددواړو خواو پرتو قومونوداسي تور بخت دی ،کله چې دا کرښه لیکل کېده عبدالرحمن خان یو خو خپل واک ساته او بل دمسیدو او وزیرو څخه خفه و،هغه وخت چې داود خان ددې مسلې دحل تکل وکړ امریکا وتوانېدل د داودخان په مقابل کې دشوروي رهبر بریژنیف دځان غوښتني سیاست دښکاره کولو څخه دومره گټه پورته کړې چې هغه هم نور ونه غوښتل له غربي نړی ،امریکا ،ایران او پاکستان سره اړیکې خراب کړي ځکه یې وویل ددواړو هیوادو تر منځ باور اساسي خبره ده او کوښښ یې شروع کړ چې دپاکستان سره خپل اړیکې داوستانه کړي دا چې داودخان به بیا بل وخت څه کول او دډیورنډ دکرښې په هکله یې څه پلان لاره متاسفانه څوک نه دي خبر ،ځکه دخپلو پټو پلانو په هکله هغه دهیچا سره راز نه دی شریک کړی . واک ته ورسېد هغه هم ډېر ژر دنورو هیوادو تر سیاسي تاثیراتو لاندې راغلی ، امریکا وتونیدلای سوه دمختلفو لارو هغه هیوادونه چې پخوا یې په افغانستان کې اقتصادي سرمایه گذاري نه کول په پانگه اچونه شروع کړي،او له بلې خوادافغانستان په اړوند دشوروي اتحاد سیاسي تگ لاره داسې وه چې بل هیڅ هیواد ته یې اجازه نه ورکول چې دافغانستان سره نږدې سیاسي ،اقتصادي او فرهنگي اړیکې ولري ،دپوځي اړیکو په هکله فعلا څه نه وایم چې موضوع اوږده نسي.

دبېلگې په توگه کله چې په 1977زکال کې داودخان مسکو ته سفر وکړ ،په یوه غونډه کې بریژنیف دشوروي مشر له داودخان څخه تپوس وکړ چې آیا دا رښتیاده چې تاسو له امریکا څخه مشاورین غوښتې دي ؟ داودخان په متأ ثراو لوړ آواز بریژنیف ته په جواب کې وویل ،زه دیوه آزاد هیواد دجمهور رئیس په توگه هیچاته دا حق نه ورکوم چې زماڅخه داسې پوښتنه وکړي ،او له غونډې ولاړ سو . بریژنیف دداود خان دخداي په امانی لپاره هوایي ډگر ته ورغلی تر څو هلته خپله خبر ترمیم کړي ،مگر دغه لیدنه ډیره لنډه یعني پنځه دقیقي وه او هلته دمهمو خبرو مجال پیدانسو. تر دغه وروسته ددواړو هیوادو په اړیکو کې ډېر زیات سوړوالی راغلی اوپایله یې داسوه چې داودخان دایران ،پاکستان او دنړی دنورو هغو هیوادو سره چې دروسې مخالف وه په زیاته علاقه غوښتل ښې اړیکې ولري ؛دغه وخت دی چې داودخان پاکستان ته سفر کوي ، دسفر جریان مې مخکښې ولیکه .یوه خبره غواړم ووایم چې له بده مرغه زموږ په هیواد کښې دهغه غرورپر اساس چې افغانان یې لري له عادي خلکو نیولې ،سیاسي گوندونو ،دولتي چارواکو او ددولت مشرانو ،(له شاه نه تر گدا) پوري دافغانستان دملي گټو په مفهوم یا پوه سوي نه دي او یایې نه دي غوښتي چې له ملي گټو نه په میړانه دفاع وکړي ، تل یې وطن تر هغو گټو قربانکړی چې دوي غوښتل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دډېر غټو مسايلوسره يي داحساساتو پر بنياد برخورد کړی دی . نړيواله وضعه او په افغانستان کي سياسي حالت داسي راجوړ سو چي د مرحوم داودخان حکومت ډېر دوام ونکړ ، تر هغه ورسته په افغانستان کي د1357 ش کال دثور په امه ورځ دافغانستان دخلق دموکراتيک گوند ديو وسله وال پاڅون په پايله کي واک تر لاسه کړ ، څرنگه چي دغه گوند سياسي او اډيالوژيکي اړيکي له شوروي اتحاد سره وې ، او نړۍ چي پخپله دشوروي او امريکا په خوښه پر دو قطبو ويشل سوې وه افغانستان په شرقي قطب کي واقع سو ،ما مخکښي هم دامريکا دحکومت هغه يوه نظر ته چي دافغانستان په اړونديي ددوي پاليسي ښکاره کول ايشاره کړې وه چي دوي ويل اوس افغانستان موږ ته ستراتيژيک ارزښت نلري اوکه شرايط تقاضا وکړي نو شوري به افغانستان تر خپل کنترول لاندي راولي.

دپاکستان تبر ته خداي لاستۍ ورکړ ،موقع ځکه غنيمت وه چي دپاکستان په دغه شوم پلان کي چي په افغانستان کي ددوي په اصطلاح دکمونستانوسره مبارزه او اسلام دشوروي له تعرض نه په ژغورلو کي اروپايي هيوادونه او امريکا هم خپله تياري او علاقه وښودل . دامريکا لپاره داسلام او افغانستان مسله دومره مطرح نه وه ځکه دوي پخپله عيسوي مذهبه دي ،دهيڅ منطقو له مخي عسويان داسلام دپياوړتيا لپاره ځانونه مکلف نه بولي اونه هم ورسره علاقه لري ، داهم بايد ووايم چي پاکستان ته هم داسلام او پر افغانانو باندي دسرولښکرو دتيري مسلي هيڅ ارزښت نه لاره او نه يي پر افغان ولس زړه خوږېدی . دغه افسانه چي روسانو غوښتل دپاکستان له خاوري دهند سمندرته ځان ورسوي دډېرو لپاره ځکه دقبول وړنه ده چي شورويانو هيڅ وخت دا نه غوښتل دامريکايي پوځ سره مخامخ په جگړه کي وجنگېږي . پاکستان له ډېر پخوا نه په سيمه کي دامريکا دستراتېژيکو اغېزو دمرکز په توگه پېژندل سوی و او شورويان پدې ښه پوهېدل چي په هيڅ قيمت هغوي دپاکستان پر خاوره تعرض نسي کولاي ،دوي البته لکه دافغانستان دتاريخ په اوږدو کي غوښتل چي په افغانستان کي بل هيواد لکه امريکا او يا دامريکا پلوی هيواد غوښن سياسي ځاي ونه لري ؛ په ساده الفاظو افغانستان روسانو هغه پوله گرځولې وه چي له هغي نه بل هيواد دپخواني شوروي په جمهوريتونو کي دنفوذ امکان نه دی پيدا کړی .په دغه وخت کي چي په نړۍ کي سوړ جنگ اوج ته ورسېد ،د زروي وسلو، دليري او نږدې واټن دويشتلو د پرمختللوتوغنديو او عصري جنگي الوتکو دجوړيدو پر سر رقابت ودمره غښتلی سو چي درونالد ريگن په وخت کي دستورودجنگ په نامه پلان طرحه سو،پر گرينادادامريکا لخوا حمله وسول ،هره لهظه کيوبا ،نيکاراگوا ،جنوبي يمن ،ويتنام ،لاوس او کمپو چيا تر تحديد لاندي وه ،دبي پرې هيوادونو نړيوال سازمان او داسلامي کنفرانس هيوادونو سازمان ددواړو زبرځواکودځان په پلوې داستعمال په خاطر تر فشار لاندي راوستی ؛او له بلي خوا په افغانستان کي دسياسي حاکموکړيو په منځ کي اختلاف ،او دحاکم ځواک عملي تير وتني شورويان وه دې ته وهڅول چي په افغانستان کي دعملي شته والي په صورت کښي دنورو هيوادو دنفوذ مخه ونيسي ،او داسي ځوک دواک پر گدی کښېنوي چي بيله قيد او شرطه نه دشورويانو خبره ومني ،دهمدغي موخي دسرته رسېدو په خاطر چي شورويانو په منطقه کښي دخپلو گټو دساتلو يوازنۍ لار گڼلې وه د1979زکال ددسمبر په اوه ويشتمه نيټه دټولو نړيوالو نورمونوخلاف يې دافغانستان پر حريم دپوځي تيري په پايله کي ببرک کارمل چي هغه وخت په شوروي کښي ودکابل پر تخت کښېناوه . پاکستان دشوروي ددغي تاريخي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیروتني څخه په استفادې سره غوښتل ددغه امکان څخه په ګټه پورته کولو سره خپل شوم پلانونه چي دافغانانو پر سرسیاسي تجارت ، دهیوادورانه ونه او دافغان ولس دابد لپاره کمزورۍ کول و.

دپاکستان داستخباراتو یو جګپوړی چارواکی ډګروال یوسف چي د1980راپدې خوا دآي ایس آي معاون او او دافغانستان دڅانګي د رئیس په توګه دنده لرل په خپل ((فاجعه قرن ما)) نومي کتاب کي د افغانستان سره دپاکستان ددښمنۍ نه ډکو پلانونو څخه چي خپله یې هم په دغه تاریخي خیانت کي برخه درلوده داسي پرده پورته کوي او لیکي:

ما دافغانستان دڅانګي دمسؤل په توګه مجاهدینوته پوځي ښووني تر سره کولې ،همدا شان مي هغوي په وسلو سمبالول ، دهغوي دعملیاتو دځاي ټاکلو او دعملیاتو لارښوونه مي پر غاړه لرل . هغه یو بل ځاي لیکي ،زموږ (پاکستان) موخه دا وه چي اهسته اهسته افغانستان اورته ور وغورځوو .. . . ،جالبه اودپاملرني وړتکی دي ؟ ولي پاکستان او دهغي جاسوسی شبکي غوښتل چي افغانستان دجګړي په اور کي وریت کړي ؟

امریکا او دهغه غربي ملګروپه ټوله نړۍ کښي د زیات شمیر اسلامي او عربي هیوادو په ځانګړي توګه سعودي عربستان ،منځني اسیا هیوادو او پاکستان په مرسته دشوروي پر خلاف جګړه داسلام په خطر کي دی تر نامه لاندي چي په 1980زکال کي پیل سوه توده ساتل ؛ددوي اساسي موخه پر شوروي باندي سیاسي،پوځي فشار او هغه د افغانستان په جګړه کي ښکیل ساتل و ،تر څو امریکا له شوروي نه دویتنام غچ (انتقام) و اخلي ، امریکا او غربي هیوادو ته داسلام ددفاع مسله مطرح نه وه او نه ددغو هیوادو دولتي چارواکو ته په قانون کي دا واک ورکړه سوی دی چي داسلام دغښتلتیا لپاره دي په میلیاردونو ډالره مصرف کړي ،افغانان باید دغه اساسي ټکي ته تل پاملرنه وکړي.

داښاغلی وړاندي اقرار کوي او لیکي ما په 1983زکال کي ((لس زره ټنه وسلي او مهمات))تر لاسه کړه ، دوسلو دا اندازه په 1987زکال کي ((65زره ټنو)) ته ورسېده ،ما دا وسله هغه چاته زیاته ورکول کوم چي په افغانستان کي یې زیاتي خرابې تر سره کولې . زه پدغه خبره باور نلرم چي دوي دټولو وسلو او مهماتو څخه چي دپه اصطلاح جهاد داور دلګونکو لخوا دوي ته لیږل کېدې په((سلو کي شل)) دپاکستان دپوځ په نامه اخیستې .جالبه خو دا هم ده چي دوي دا حق پخپله ځانته بیل کړی و ،او ولي شل په سلو کي ؟؟؟.

ډګروال یوسف خان اعتراف کوي چي دوي یوازې د1983زکال څخه تر 1986زکال پوري دمجاهدینو ((80زره)) کسانو ته پوځي ښوونه کړي ده . نوموړی وایي په افغانستان کي داور دلمبو دساتلو ورځنی مصرف نږ دې ځلوېښت میلیونه ډالره و که داومنو دې ټکي ته رسېږو چي دافغانستان په سوځولو کي په دا دولس کاله کي تر 150((میلیارده ډالره زیات مصرف سوی دی .پداسي حال کي چي زموږ دا وروکی هیواد په دغو پیسو څو ځله داروپا تر هر هیواد ښایسته جوړید اي سو !!! . دا چي پاکستاني پوځیانو دخپلو تر بیه سو نوکرانو سره دعملیاتو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکنترول لپاره دټولو بین المللي نورمو نو خلاف زموږ هیواد ته پر خپل سرسفرونه کول او یاپې جعلي فلمونه جوړول تر څو نړیوالو ته ددوي په خوښه بازي ورکړي ،هغه څه دي چي زیات افغانان ددغه شان غولونکو نندارو شاهدان دي.

دا معاون صاحب وایي :کله چي شورویانو پریکړه وکړه چي خپل وسله وال پوځونه له افغانستان څخه وباسي امریکا ته دا ډار پیداسو چي اسلامي فنډمنتالیست ګلبدین حکمتیار دیوه بل خمیني په څیر صحني ته رانسي ،په همدې خاطر یي خپلي مرستي پر مجاهدینوو درولې ،او دیوې نوي طرحي او پلان دپلي کولو په فکر سول . ددغي لیکني څخه دا څرګندیږي چي امریکا له شوروې نه خپل غچ واخیست او هغوي یې دافغانستان څخه ددیارلس زرو وسله والو کسانودژوند دلاسه ورکولو نه وروسته وتلو ته مجبور کړه ؛ داوه دامریکا اساسي موخه او ارمان چي تر سره شو. اوهغه چي لس کاله یې هغوي ته دوسلې او پیسو نه نیولې هر څه برابرول او دهمیشنۍ دوستۍ او تل پاتو مرستو وعدې په ورکولو سره یې دشوروي په مقابل کي جنګول پر بټي بیابان پرېښودل او ټولو ته یي شا واړول ،او امریکا هم له شورویانو سره یو ځاي تنها روسانو په ناکامۍ او امریکایانو پهدې غرور چي شوروي یې پر ګونډو کړ له افغانستان څخه لاس پر سر شول ،په امریکا کي دا څو وم ځل و چي امریکا داسي تیر وتنه وکړه ،پر دغه تیر وتنه دروان 2005زکال داکتوبر په دولسمه دامریکا دبهرنیو چارو وزیري کاندولیزا رایس دښاغلي کرزي سره تر ملاقات وروسته خبر یالانو ته په ډاګه کړه او ویې ویل امریکا نه غواړي پخوانۍ تیر وتنه تکرار کړي او افغانستان پریږدي.

ډګروال یوسف نور هم وړاندي ځي او وایي ،دسي آي اې افسرانو دپاکستان افسرانو ته پوځي ښووني ورکولي او هغوي بیا دافغاني تنظیمو کسان تربیه کول، هغه وایي یوازي په 1983زکال کي موږ په ځانګړو کمپونو کي دري زره نفرو ته پوځي تر بیه ورکړه.

که سرې پوره او ښه ځیر سي او اسناد عمیق وڅېړۍ داسي زیاتي بیلګي لیدل کیږي چي ددعربي او اسلامي نړۍ څخه لکه داروپایي هیوادو نه هغه څوک دغه جګړي ته هځول کیده چي ټول عمر یي په لاوبالۍ کي تېرېده ، دهمدغوکسانو څخه بیا پدغو کمپونوکي دافغاني جګړي او نړۍ وال تروریزم لپاره تر بیه کیدل.

متاسفانه دپاکستان دا کرغیڼ ارمان داسي تر سره شو چي تر اوسه هم افغانان دپاکستان ودال او چپاټي ته اړدي .او تر اوسه لاهم تر دو میلیونو زیات افغاني کډوال دپنجاپي تورلینګیو تر شلاخو لاندي له یوه ځاي نه بل ځاي ته کډي کوي ،دسپکاوي او تحقیر په شرایطوکي دجلاوطنۍ شپې او ورځي تیروي ؛ په زرهاو افغانان ددي انسان دښمنو په زندانو کي بیله کوم جرم نه شپې سبا کوي ،خودافغانستان اوسني مشران هم دپخوانیو پر پله پل ایږدي او له هر څه نه یي ځان بې غمه نیولی دی ، که دغه دطالبانو ټک ټوک نه وي دسړي سره داسي فکر پیدا کیږي چي دافغاني جګپوړو چارواکو دپښتنو او بلو څو دسرنویشت دستونزي دهوارولومسله چي دا یوسل او دولس کاله یي افغان ولس پر سر زوربدلی دی ،کړېدلی دی اوځانونه یې شهیدان کړي به بیا هم ټول هیرسوه . زما خبر دا معني نلري چي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښاغلی کرزی دي هم دعمومي سپر بری اعلان وکړي ، په دې هر څوک ښه پوهېږي چې مرکزي حکومت او دولسمشر امر که دمحلي چارواکي خوښه نه وي تر ارګ دباندي دمنلو وړ نه ګرځي دا خو پرېږده چې دبل سره پوځي ډغري ووهل سي،ولي دسولي او خبرودلاري ددغه ناسور دزخم دجوړېدو وخت څکه دی ، همدا اوس هغوي چي دډېورنډ دکرښي زېږېدونکي اويا پالونکي دي دواړه په افغانستان کي عملا وجود لري او داروپايي هيوادو داستازو په ګډون ټوله نړی يي ويني چي غوا توره او شيدې سپيني دي.

تر دو لسيزو زيات پدې نامه چي دروسانو په مقابل کي جهاد دی زموږ دولس ((يوميليون او دري سوه زره)) انسانانو خپل خوږ ژوند دلاسه ورکړه او همدا اخس هم هره ورځ افغان او افغانستان ته راغلي بهرنيان دپاکستاني چارواکو ،آي ايس آي او اسلامي بنسټپالودترهګريو قرباني دي، هيواد پداسي کنډوالو بدل سو چي بيا جوړونه بي يې يوه پيړی وخت ته اړتيا لري.

زه اوس په تفصيل سره نسم کولاي په افغانستان کي دکورنۍ جګړي داور دلمبو دساتلو لپاره دپاکستان او بهرنيانو دټولو کړنو بيان وکړم ، خو له هغي ورځي نه چي دډېورنډ دکرښي سهيلي پلوته دکډوالو لپاره کمپونه جوړسول او دوسلو داستعمال اوپوځي ښونيزکار لپاره ځانګړ ي کمپونه وټاکل سوه له اروپا،امريکا،عربي نړی څخه ډول ډول مرستي پاکستان او ايران ته شروع سوې ،دهغه اختلاف په اساس چي دامريکا او ايران تر منځ موجود و دمالي مرستو او وسلو زياته برخه په پاکستان کي ميشت تنظيموته رسيدل اود پاکستان له لاري يې تر لاسه کول . دا بايد جوته سي بيله هغو عملياتو چي ((سي آي آې)) او نورو استخباراتي شبکو دځانګړو موخو دتر سره کولو لپاره سرته رسولې نور ټول کارونه او عمليات دپاکستان د،آي ايس آي او سي آي آې تر ګډي اومستقيمي لارښودني لاندي تر سره کېدل ،څو څو ځله پاکستاني او امريکاي جنرالانو او دولتي جګپوړو افغانستان ته دوسله والو کسانو سره بيله کومي ويزي سفرونه کړي دي ،پاکستان دافغان جنګياليو لپاره زموږ دهيوادپه مختلفو سيمو کي سمڅي او تونلونه کيندلي دي ،پدي کار کښي بيا تر هر چااسامه بن لادن زيات مهارت درلود . تر 1982زکال پوري اسامه بن لاد څوځلي پاکستان ته دسعودي داستخباراتو په هڅونه راغلی ،هغه په عربي نړی کي دافغاني تنظيمونو لپاره مالي مرستي راټولي کړي او په پاکستان کښي يې داستاد رباني ،ګلبدين حکمتيار، رسول سياف ، احمد شاه مسعودته رسولې دي . بن لادن پر وهابي طريقه ډير ټينګ سړی و څکه يي تر هر چازياتي مرستي رسو سياف ته رسيدې . هغه پر مالي بسپنه سر بيره تر مځکي لاندي دتونلونو او نورو مرکزونو دجوړولو کار شروع کړ.

پوهاند ډاکټر کاکړ ليکي : ((ديو امريکا يي ژورنالست رابرت فکس په وينا چي هغه دبن لادن سره دمرکه کولو په منظور په يو داسي تونل کي انتظار ايسته چي شل فوټه لوړ ديوکلک غره په ډډه کي دسل ګونو مترو په اوږدوالي کندل سوی و.اسامه بن لادن دمولوحقاني لپاره خوست ته نژدې په ژوره کي ډير کلک مرچلونه او نظامي مرکزونه جوړ کړه دتوري بوري تونلونه هم دبن لادن په مالي مرسته او ابتکار جوړسول . نه يوازي اسامه بن لادن دتنظيمونو سره مرستي کولې ، په عربي نړې او سودان کښي بې خلک هڅول چي پاکستان ته ولاړ سي او دشوروي سره په جګړه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کي دتنظيمو ملا وتړي بلکه دغربي هيوادو نو ځيني حکومتونو هم پخپلو هيوادو کي هغه فاناتيک مسلمانان چي پر جهاد مين وه هم هڅول چي هلته ولاړ سي تر څو هلته مړه سي او دوي يې له شر، فساد او ورانکاريو نه خلاص سي . دسعوديانو په برخه کي ښکاره خبره داوه چي هغوي تل حاضر وه افراطي اسلامستان تمويل کړي څو هغوي له سلطنت نه چيرته ليري واوسيږي . په عمومي ډول عربي واکمنو خيال نه کاوه چي شورويان به په افغانستان کي ووهل سي اوله عربي ځوانانو نه به يو هم ژوندی راستون سي .)) پوهاند ډاکتر کاکړ طالبان او اسلامي بنسټ پالنه 274_275مخونه

جنرال ضيا غوښتل چي داسلامي نړۍ مشرتوب تر لاسه کړی او په منځنۍ اسياکي دشوروي پر ضد اسلامي مخالفت په حرکت راولي .او واشنګتن بيا غوښتل چي ټوله مسلمانه نړۍ دشوروي پر خلاف دافغاني تنظيمو تر څنګ ودروي ،سعوديانو موقع ومنده چي وهابيت خپور کړي ،او له خپلو نا راضه افراطيونو څخه ځان خلاص کړي . مګر په عمل کي بل څه وشوه ،اسلامي افرطيان ډير مړه نه سول او هغوي بيرته ژوندي ورسيدل ،دغو رضاکارو دشورويانو تر وتلو او په افغانستان کي دتنظيمي حکومت تروجوړولو وروسته ډيري غټي ستونزي را پيداکړي ، دهغو نه زيات شمير يي پخپلو هيوادو کي ددولت پر خلاف فعاليتو کي فعاله برخه اخيستې او يو زيات شمير يي دهغواړيکو په اساس چي بن لادن هلته ورسره نيولي وې تر اوسه دامريکا اروپا ضد فعاليتو کي بر خه اخلي . د1982زکال نه تر 1992زکال پوري درضاکارو شميردپاکستاني ژورنالست احمد رشيد په وينا پنځه ديرش زرو تنو ته رسيده ،چي دنړۍ د 43 ملکونو نه يي پدغه جګړه کي برخه اخيستې وه.

د پاکستان په مدرسو او ښوونځيو کي تعليمي نصاب او دمضامينو په منځپانګه کي داسي اووښتون راغلی چي ټول ماشومان يي په اصطلاح جهاد ته هڅول ،درياضي په کتابو کي د دوه جمعه دوه پر ځاي دوه ټوپکه جمع دوه ټوپکه څوکېږي او يا درياضي نوري ساده معادلي ددوسلو دنومو په يادولو سره ماشومانو ته ورزده کېدلې ،په کتابو کي دداشان تغير دراوستلو لپاره په سوېډن کي ديوه عربي اسلامالوګ (اسلام پوه) په وينا تر درې سوه ميليونه ډالرو زياتي پيسي ولګېدي،او ددغه کار لپاره له امريکانه څوتنه پوهان لېږل سوي وه . مګر کله چي په 2001 کال کي ددنړيوال تجارتي ماڼي دتروريستي حملي په پايله ړنګه سوه او امريکايانو تصميم ونيو چي بايد دتروريستانو او دهغو دحاميانو طالبانو دررژيم جرړي به باسي ،په پاکستان کي له سره په دغو کتابو کي دنوو اوښتنو او تغيراتو دراوستلو لپاره تر هغه پخوا مصرف سوو پيسي زياتي لګيږي چي دا ځل په ښوونځيو کي ماشومان او تنکي ځوانان دافرطيت څخه د نورمال اومتمدن ژوند پيژندلو ته راوګرځوي . دامريکا ،پاکستان او په جنګ کي دټولو شريکو هيوادو دميليارډو ډالرو دمصرف په پايله کي او دسي آي آې ديوې ځانګړي پروژې دبري په ترڅ کي چي ميخايل سرګيويچ ګرباچوف دشوري نظام ورنګولوته وهڅول سو ، دختيځې اروپا سوسياليستي هيوادو ته دشوروي له نفوذ څخه دخلاصيدو لپاره لاره هواره سول ، په نړۍ کښي دختيځې اروپا او يو شمير نور هيوادونه يو په بل پسي دشوروي داغېزې څخه خلاص سول . پر دغو هيوادو باندي دشوروي پلوه رژيمونو دساتلو په موخي پخوا نۍ مرستي په ټپه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودرېدلي ؛ طبعي ده چي پدغه شرايطو كي ټوله نړۍ په يوه عجيب او غريب سياسي توفاني حالت كي قرارونيو، هيڅوک نه پوهېدل چي څه كيږي دافغانستان په شان رژيمونه چي دجګړي ددوام په موجب يي بهرنيو مرستو ته حياتي اړتيا لرل دبهران سره مخامخ سول . او له بلي خوا روسي رهبرانو په افغانستان كي هغه پروژه چي پتركبير او نورو روسي مشرانو درلود ،ګويا دلړكيو دحق څخه دفاع چي په واقعيت كښي يې تر همدغه نامه لاندي خپل پلويان او نوكران روزل راوړاندي كړه. دهغه ګوند په دننه كښي چي دوي ورسره په كلنو كلنو ددوستۍ اړيكي درلودې ټول روابط قطع او دامريكا په شان يي هغه ته شا واړول ،دمرحوم نجيب الله دحاكميت په موجوديت كي يې دبرهان الدين رباني اودهغه دپلويانو سره په مسكو كي ددپلوماتيكو نورمونوپه اساس رسمي ملاقات وكړ، او ددغه ملاقات ټول جريان په پراخه پيمانه ددوهيوادو دمشرانو دملاقات په بڼه خپورسو ،دشوروي ټولو جريدو او مجلو دافغاني تنظيم درهبرانوپر دغه سفر سياسي تبصري وكړې . زه هغه وخت ديوه رسمي سفر په موخه هلته وم ،مسكو ته ددوي په راتګ سره دټول سياسي حلقوپه منځ كي دا ګنګوسي چي ډير ژربه ډاكټر نجيب الله له واكه ګوښه سي غښتلي سوې ،او له ورايه دا معلوميده چي نوردمرحوم نجيب الله دبخت ستورۍ لوېدلی دی . څېړنكي پدې باور دي چي په دغه لومړي علني ملاقات كي روسي مشرانو لخوا رباني ته دنجيب درژيم دړنګېدو په خاطردهمكاريو وعده وركړه سوه ، ددوي دهغه پلان سره چي دګوند په دننه كي به پر نجيب پر خلاف كودتاكوي ملاتړ څرګند كړ . داحمدشاه مسعود په رهبرۍ يي دګوندپه لوړو مقامونو كي دهغو په وسيله چي له ډير پخوا يې داحمد شاه مسعودسره اړيكي لري حاكم ګوند له دننه ټوټه ټوټه كړ،چي پايله يي مرحوم نجيب الله زنداني كيدل او له وطنه د دغه ګوند د اكثريت غړو جبري فرار شو.په 1992زكال داپريل دمياشتي په اتمه ورځ دولتي حاكميت ړنګ او دپاكستاني جنرالانو سره چي جنرال حميد ګل يي په سر كي و دتنظيمو رهبرا كابل ته راننوتل . دنواز شريف او نورو جنرالانو هغه ارمان چي په خوب يې نه ليده تر سره شو ،دافغانستان ددولت ،او وسله والو قواو دړنګېدو امر نوازشريف لخوا صادر سو. نواز شريف دپاكستان هغه صدراعظم و چي په خپله انتخاباتي مبارزه كښي يې په ټوله سپين سترګۍ سره دافغانستان دقوي او غښتلي اردو له منځه وړل دخپلو افتخاراتو اودافغانستان په مقابل كي له برياو څخه بلل ،ولس ته يې ويل كه تاسو دا ځل ماوټاكۍ افغانستان به په پنځمه صوبه بدل كړم.

دتنظيمو رهبرانو لا دپاكستاني او سعودي عربستان له استخباراتي جګپوړو سره دپاكستان دبري شيريني نه وه خوړلې چي په هډكو او له پخواني حاكميت څخه پاته شوې ملي دارايي يې داسي سره وټكول او توپو سره وويشتل چي دكابل ښكلی ښار يې چي تر دغه دمه ودان ساتل سوی و په كنډواله كړ ،دښاركوځي او واټونه په هديرو بدل سوه ،په حقيقت كښي اوس دكابل دښار هره لويشت ديوه نامعلوم وطنپرست چي دحكومتي ځوكيو پر سر دتنظيمي جګړه مارو دګوليوقرباني سوي قبردی . دولتي اداري چور ،ملي موزيم ،ملي ارشيف ،ملي ګالري ،شفاخاني درملتونونه ،بانكونه ،دولتي ترانسپورت ،وسلې ،ښوونځی ،پوهنتون او حتا مسجدونه چور سول او هر څه دپاكستان په بازارونو كي دخرڅلاو لپاره كښيښودل سوه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته یو وخت یوه سپین ږیري مشر سړي وویل چې له حزبیانو نه مي بدراتلل اودهغو پر خلاف جنګېدم ،کله چې مي دا مجاهد قوماندان صاحبان دواک دتر لاسه کولو وروسته ولیدل چې پر څوکۍ،ملي شتمنۍ یي سره جنګ و، هر څه یې یوړه اودپاکستان په کباړي بازاروکي یې خرڅول ،په کلو او بازار کښي یې دترو سروپه بې عزتۍ لاس پوري کړ ، پر ځان مي لعنت ووایه او له ځانه سره مي وویل چې هغوي خو دوطن هډوکي دشوروي په بازارو کي نه خرڅول ،خیر که شوروي پله وه.

دپاکستان دښمني له افغان ولس سره پر دغه ځاي پاي ته وه نه رسېدل ،ځکه په هیواد کي داسي لاس پوځۍ رژیم چي یوازي دپاکستان تر سیاسي اغېزي لاندي وي جوړ نسو ،دمجددي صاحب تر دوه میاشتنۍ واکدارۍ وروسته دپاکستان دترون په اساس استاد رباني دڅلورو میاشتو لپاره واک پلاس کي واخیست ،کله چي دا څلور میاشتي پوره کېدي استاد رباني تر زیاتو جګړو او افغان وژني وروسته پر دی بریالۍ سو چي د1992زکال په اخر داهل حل وعقدشورادایره اوهمدا شوراربانې ته داتلسومیاشتو لپاره دحکومت کولو وخت ورکړ، ګلبدین ددغي پرېکړي سره مخالفت وکړ ،له ډیر پخوا نه ګلندین پر پاکستان ګران وهغه هم دیوه سیاسي ګټي او ملحوظ په خاطر چي پښتونو ځکه یي دربانې او هغه په اختلاف کي پاکستان په پټه دګلبدین ملا تړکاوه ، روسان په دغه کار دخپلو جاسوسانو له لاري خبرېدل او ددې لپاره چي پر رباني نور هم احسان واچوي او هغه روسانو ته نور هم نږدې سي هغه او احمدشاه مسعود ته یې یو سلسله مسایل ویل ، بلاخره روسې په دولتي واک کښې دتنظیمو څخه په دې نامه چي دافغانستان قانوني حکومت دی او دوي په رسمیت پېژندلې دي خپل علني ملاتړ وښوداوهغوي ته یي هر ډول مالي او مادي مرستي ورکړي ،روسي وکولاي سوه چي دتنظیمونو حاکمیت تر خپل سیاسي اغېزي لاندي راولي ،دجمعیت اسلامي دګوند او شمالي ټلوالي سره دپخوانیو دوستیو پر اساس دا ځل افغانستان دمجاهد په لباس کښي ددوي پلاس ورغلی.

امریکا داسلامي بنسټپالو لخوا ددولتي واک دتر لاسه کولو څخه ډارېده چي حالت بل ډول سو . پیسې او وسله دامریکا او روپا مصرف سوه مګر حکومت دروسي سره دښو اړیکو علاقمندي له هیڅا څخه نه پټول ،او دروسي سره داړیکو دټینګولو په منظور نوي پروتوکولونه لاسلیک سول ،رباني پخل لومړي سفر کي روسي ته ددوستۍ دټیګېدو وعده ورکړه په مقابل کي روسي داومنل چي دشوراي نظار حکومت به دبل هر مخالف قوت په مقابل کي حمایه کوي او هر اړخیزي مرستي به ورسره کوي . په واقعیت کي روسانو تر 2001زکال دطالبانو درژیم تر ړنګېدو پوري دوي ډیر ونازول ددوي لپاره یي دطالبانو په حاکمیت کي هم وسلي برابرولي او هم یي پیسې چاپولي او درباني حکومت چي یوازي دبدخشان مرکز یي پلاس کي وپه رسمیت پیژانده.

کله چي مؤقته او بیا راوروسته عبوري اداري جوړېدې دروسانو ،ایران او هند په مرسته ددوي برخه تر بل هر سیاسي او تنظیمي ډلي تل غوښنه وه ،په اوسنۍ اداره کښي خوبې تاسو لوستونکي پخپله وینۍ فکر کوم تکرار ته یې اړینه نه برېښي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکا او پاکستان ددغه حقیقت په پوهېدو سره چې هر څه برباد ولاړل ،دهغې پروژې په عملي کولو پیل وکړ دکوم په خاطر چې یې تنظیمونو ته شا ور اړه ولې وه . له یوې خوا دداړمارو حکومت جوړسوی ود هیڅا ځان او مال په امن کښې نه و، پر هر څه دیوه عادي نادان لخوا چې ټوپک یې پلاس کې و تېرې قانوني بڼه اختیار کړې وه ،دا حالت دکابل ښاریانو او دهیواد په نورو ښاروکې افغان ولس ته دزغم وړنه و ،زه یې ځکه زیات نه انځورم پدې پوهیږم چې تر اوس لادیوه کوچنې ماشوم هم دا وحشیانه کړنې نه دې هیرې سوې او دکابل دښار دېوالونه دقدرت دتېرودجګړې دقربانیانو او دکابل دشریفو اوسېدونکو له وینو څخه دا اوسنۍ ښاروالۍ نه دې پاک کړې.

هغه سیاسي پانګه اچونه چې پاکستان دافغانستان دراتلونکې برخه لیک او دهغه په درشل کې دډیورنډ دکرښې دسرنویشت په هکله کړې وه دمجاهیدینو څخه دامریکاد لاس پر سر کیدوسره ټول په دریاب کې لاهو سول . دپاکستاني چارواکو هغه خوب که افغانستان پاکستانۍ پنځمه صوبه نسې نو دډیورنډ دکرښې سرنویشت به هرو مرو ددوې په خوښه ټاکل کیږي په رښتیابدل نسو . که څه هم په اخر کې کله چې په افغانستان کې حاکمیت دروسانو تر سیاسي غښتلي اغېزې لاندې راغلی په واقعیت کې دپاکستان او امریکا لپاره غټ سیاسي ګذارو ،خو پاکستاني چارواکې ډیر مایوسه نشول ؛ دوې دداسې سیاسي نابېره ناکامیو دتلافې کولو لپاره خپل بل سیاسي پټ واریانت او امکان څخه چې هغه طالبي غورځنګ دی دګټې پورته کولوپروسه شروع کړه؛ دا پټه پروژه یې خپلو سیاسي موخوته درسېدو په منظور علنې کړه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دريمه برخه

طالبان دپاکستان وروستۍ هیله ! یو فلسفي اصل دي چي هر اوښتون دذهني اوعیني شرایطو اماده کېدو ته ضرورت لري ؛ په افغانستان کي هم دپاکستانیانو له ((نیکه)) بخته هرڅه داسي برابر سول . درباني دړژیم کړني (له پاټکو نیولې ،رشوت ،دملي اوشخصي شتمنیو چور چپاول، په زور هر څه خپلول،دخلکو پر ناموس تیری،ژبني او قومي اختلاف داسي تازه کول چي داستانونه به یي دقرنونو لپاره به دټولو افغانانوپر ژبو وي اوداسي نور چي تر اوسه لا ده هیڅا هیر ندي ځکه یې راوړل تکرار پرېښې) هغه لاملونه سول چي پاکستان او دهغه پلویانو دلاسته وتلي افغانستان ددوباره تر لاسه کولو په موخه په اصطلاح طالبي نهظت سیاسي ډګر ته راوړاندي کړ.

طالبان څوک وه او له کومي خوا سوه؟ دطالبي حرکت دپیدایښت په اړوند دافغان لیکوالو یو شمیر لیکل سوي معلوماتونه چي دهمدې لیکني لپاره مالوستي دي داسي څرګندیږي چي ګواکي ملا محمدعمر دکندهار له سنګیسار نه چي په یوه جومات کي ملا ودخپلي شخصي پرېکړي له مخي،دیو بل خپل ملګري سره دکندهار د((زنګاوات)) څخه یي له چانه موتر سیکل واخیست او یو بل ځاي ولاړی،او هلته یې څوتنو طالبانو ته وویل چي د خداي دین په خطر کي دي فجارو او فساقو ټوله سیمه ونیول،چورچپاول شروع دی ، پر ډمبر سړک دمسلمانانو ناموس کښته کیږي او. . . .،ملاصاحب بیا بل جومات ته ځي او بلاخره تر پنځوسو زیات کسان پیدا کوي او په سبا یي دوه موټره ،داچي له کومي خوا سول او تر کومي درختي لاندي په خاوروکي پټ وه څوک ندي خبر ؟ او دطالبانوحرکت شروع کیږي . ځیني بیا وایي ملاعمر په یوه کوچني جومات کي ملا و دمجاهدینو دغه ظلمونه چي دعام ولس سره یي کول دته دزغم وړنه وه ځکه یې دنور طالبانو سره په کندهار کي خبري وکړې او هغه یي ددغو مجاهدینو پر خلاف را وهڅول ،همدا شان نور افسانوي دلیلونه . ولي دطالبانودحرکت ددغه شان دپیدایښت تاریخ له وقیعتونو څخه لیري برېښي دبشر په تاریخ کښي پدغه ډول داسي یو سیاسي اجتماعي حرکت منځته نه دی راغلی . څنګه کیداي سي یو عادي ملا چي دشوریانو په وخت کي کله په یوه او کله بیا په بل تنظیم کي عادي قوماندان وپه 1994زکال کي دي یو دم دومره غښتلی سي چي دبرق پشان یي دافغانستان دخاوري))98((په سلو کي تر خپلي ولکي لاندي راوستل ؟ ډیر ساده که فکر وکړو په کندهار کي تر ده نور ډیر لوړ عالمان ،پوهان او داسي کسان وه چي پر وطن او ولس یې زړه خوږېده ، داچي له بهر سره یي اړیکي نه لري او داتوان یي په ځان کي نه لیده چي ددغه مجاهدینو په مقابل کي چي دپخواني شوروي اود افغانستان دحکومت ټوله امبار سوي وسله ورته پاته وه ،او له بهر نه هم حمایه کیدل وجنګیږي ؛دغو خواخوږو یوازي ددغه حالت ننداره کول او په انفراد توګه یي خلک له چور ،چپاول او بي ناموسیونه لیري ساتل . رښتیا داده چي پاکستان او دهغه ملګرو هیوادو دداشان حالاتو دتلافي لپاره چي پیسي دوي مصر ف کړې او واک پکښې روسي پلوه ځواکو ته ورسید له ډیر پخوا نه اماده ګي لرل . زیات داسي اسناد سته چي د1981 کال نه شروع دپاکستان استخباراتو او سي آي ایي دپاکستاني دیوبندي ملایانو په وسیله نه یوازي د فناتیکان په روزلو دشورویانو پر ضد په پاکستاني مدرسو کي پیل وکړ ، بلکه دهند په مقابل کي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي دکشمير دکشالي پر سر ورسره پاکستان لانجه لري هم ځوانان روزل کيده . دلومړي ځل لپاره دپخواني شوروي دمطبوعاتو په يوه مشهوره جريده کي چي((دليتراتورنايا گزيتا)) په نامه يادېده دشوروي دمشهور ليکوال او ژورنالست ((الکساندرپرخانوف)) لخوا پدغه کال يوه لويه مقاله خپره سوه هغه ليکلي وه چي اوس دشوروي ضد هيوادونه او پاکستان غواړي تنکي ماشومان دجګړي راتلونکي سپاهيانو په توګه په مذهبي مدرسو کي وروزي ،هغه پخپله دغه او نورو ليکنو کي په افغانستان کي دشورويانو دپوځي شتون او مداخلوسره مخالفت څرګند کړی واو دايي ليکلي وه چي دا جګړه به دشوروي لپاره يوه اوږده جګړه ،د ډيروانساني تلفاتو سره ،مالي او مادي لګښتونو ته به ضرورت ولري.

هغه وخت پاکستاني چار واکو دا پلان لاره ،ځکه دوي دا جګړه دومره لنډه نه بلل او له بلي خوا دوي غوښتل چي دافغانستان راتلونکي دمذهبي بنسټپالو په مرسته سمبال کړي . دنواز شريف په وخت کي دپاکستان استخباراتو او اوردو په خپلواکه توګه په افغانستان کي د((ستراتيژيکي جورتيا)) په نامه اجندا پر مخ بيوله چي دهغي په اساس هغوي غوښته دا چي پاکستان د هنداو ايراني شعيه دولت په منځ کي پروت دی. دافغانستان له لاري به دهغوي ديرغل مخه نيسي ځکه يي غوښته چي دطالبانو کوټلي ملاتړ وکړي له وسلي تر ډوډی پوري يې هر څه پر خپل وخت ورته رسول . پاکستان غوښتل افغانستان ديو شاته پاته اوله تمدن څخه دلير پراته هيواد په توګه تل دوي ته احتياج وي ،او که پوځي فناتيک قوت ته ضرورت سو دوي به لا پخوا لا په افغانستان کي داسي روزلسوی پوځ په خپل واک کښي ولري . ملاصاحب دارزګان ولايت ددهراود دولسوالۍ په يوه کوچني کلي کي داټکل له مخي 1959زکال په يوه غريبه کورنۍ کي پيداسوی او هلته لوي سوی دي ،بيا دسنګيسار په سيمه کي ملا و‌د1367 څخه تر 1371 دنيک محمد قوماندان په رهبرۍ ددولت پر خلاف جنګېدی . هغه کوم مشهور قوماندان هم نه و او نه يې قومي زور لاره يو عادي سړی و، داسي معلوميږي چي پاکستاني استخباراتي چار واکو هغه ډير پخوالا په نښه کړی و، دا چي پاکستان ولي نوموړی په نښه کړی واو په هغه کي يې کوم ډول امکانات ليدلي وه تر اوسه څېړونکي مکمل معومات نه لري . کله چي دپاکستاني چارواکود((دستراتيژيکي جورتيا)) دمخکي طرحه سوي پلان دپلي کېدو وخت راورسېد په داشان افسانوي شکل هغه ډير ژر موټرسيکل او په سبا يې دوه موټر پيداکړه ، دسړي هغه دسقاو دزوي کيسه دسړي ور په يادېږي ، دسقاو زوي چي له افغانستان څخه تښتېدلی و او هلته يې ګويا ديو عادي سړي په توګه ژوند کاوه څه موده وروسته له کوم سموار نه حرکت کوي پر لاري يو جومات کي کوم ملا ورته وايي چي افغانستان ته دتګ پر لار دي يوه درخته مخ ته راځي دهغي بيخ وپلټه څه به پيدا کړي هغه دا کار وکړ او ددرختي وبيخ ته پيسي اوټوپکونه پيدا کړه ...قيصه يي اوږده ده خو انګليسانو دهغه په وسيله دهيواد اصيل بچی غازي امان الله خان له وطنه فرار ته مجبورکړ او پر هغه يې هم دخادم دين رسول الله نوم کښېښود.

لنډه داچي طالبان دپاکستان ،سعودي عرب او مريکا هغه پروژه وه چي دوي دهغوپه وسيله په زيات سياسي مهارت او داستخباراتو دمنظمو مشورو او لارښونوپر اساس لومړی په دي نامه چي طالبان به دګلبدين خلاف داستاد رباني

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او تورن اسماعیل په حمایه کي قرار ولري دهغوي څخه پیسي او وسله تر لاسه کړه ،د نصیر الله باربر په ویناد پاکستان استخباراتو خپلو ټولو هغو قوماندانانو ته چي دوي غوښتل طالبانو ته تسلیم سي امر وکړ چي بیله چون وچرا دطالبانوسره یو ځاي اودهغوي ملګرتیا وکړي .کله چي طالبان کابل ته دګلبدین حکمتیارسره د جګړي په نامه رانږدي سوه نو احمدشاه مسعود او استاد رباني ته یي هم التوماتم ولېږه چي ژر تر ژره کابل تسلیم کړي او دکابل دښار دروازي ددوي په مقابل کي پرانستي پرېږدي . طالبانو په 1994زکال دکندهار دسنګیسار دسیمي نه ددولتي واک دتر لاسه کولو په خاطر حرکت پیل کړ په 1995زکال د دمې دمیاشتي په 28ورځ یې دکندهار ټول ښار پخپله قبزه کي راوست ، دکندهار ځینو مشرانواو عالمانو ته یي په یوه غونډه کي ملا عمر خپله لومړۍ وینا چي دتګلاري بڼه یې لرل او دایې توضح کړل چي دوي ولي را پیدا سول . د1996زکال دسپتمبر په میاشت دوي کابل ته ننوتل . کابل ته په ننوتو سره تر هرڅه دمخه پاکستان چي له مرحوم نجیب الله سره یي پخوانۍ دښمني لرل په دغه ګیرودار کي چي هیڅ نه معلومیده دټولو اخلاقي او اسلامي نورمونو او انساني کرامت خلاف پر هغه ځاي وځړاوه کوم چي دپاکستان پر خلاف یي دشورویاو تر وتلووروسته دپه افغانستان کي دپاکستان پر خلاف تاریخي وینا کړې وه ؛ پاکستان دطالبانو حرکت هغه وخت شروع کړ کوم چي دملګرو ملتو دسازمان ځانګړ ي استازي محمود مستري دافغانستان په هکله خپله دنده پر مخ بیوله او داستاد رباني نه یي دقدرت دلېږدوني نوي میکانیزم په عمل کي دپلي کولو هڅي کولې ،فکر کوم دغه دقدرت په لېږدونه کي به پاکستان خپل موقف غوښن نه لیده ځکه یې په ډیره عجله طالبي حرکت رادمخه کړ.

کېداي سي پوښتنه وسي،داڅنګه یوخپل سرې له مسجدنه راولاړ سوی حرکت و؟ او ډیر ژر پاکستان په رسمیت وپېژاند ؟ سعودي او امریکا ددوي په وجود کي داولیدل چي دیونیکال دنفتي شرکت به دسعودي دنفتي کمپنۍ((دلتا)) په مرسته دمرکزي اسیا نفت او ګاز دافغانستان له لاري تر پاکستان پوري ورسوي اوهم به په مرکزي اسیا کي ددوي په مرسته خپلي اړیکي ژوري کړي ،دا هغه امید وي چي امریکا یي دغه ته هڅولې وه تر څو په افغانستان کي دطالبانو سره د دولتي واک په تر لاسه کولو کي مرسته وکړ ي . داچي طالبانو پخوا دولت نه وکړی او دلیک لوست خاوند کسان یي نه درلودل ،هر ملا صاحب والي ،وزیر او بل دولتي جګپوړی چارواکي سو او هر چا پر خپل سر ډنګول . ملا عبدالصمد خاکسار دطالبانو دوخت دکورنیو چارو وزارت امنیتي مرستیال دګربت مجلي خبریال سره په مرکه کي ډیر شیان وایي یوله هغو داچي دطالبانو هر چارواکی خپلواک و،ددولتي منظمي اداري په بڼه کومه اداره نه وه، پسله هغو چي دوي کابل ونیو دطالبانو حرکت پر دو برخو وویشل سو ؛ دا سي معلومېږي هغه یو شمیر کسان چي پوه سول خبره څه ده او دوي څه کوي ممکن لږ سوچ یي کړی وي داورته دمنلو وړنه وي ګرځیدلې چي هر څه دي ملاصاحب دکرنیل امام په مشوره تر سره کوي اویادي دنوروبهرنیو استخباراتو فرمانونه پلي کوي ،ځکه ملا خاکسار وایي هغه لومړي شعارونه چي مسلمانانو او اسلام ته خدمت و، ورک سوه او ځاي یې ددولتي واک تر لاسه کولو ونیو . ګوربت پنځمه او شپږمه ګڼه میرمن بوټو دبي بي سي دخبر نګار سره په مرکه هغه وخت ویلي وه چي : دطالبانو ګروپ دامریکا ،انګلستان او سعودي عربستان په مرسته ځوکاله پخوا جوړ سوی و،ددوي رهبري

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپاکستان بنسټپالو مذهبي سازمانو لکه جمعيت علما او نور پر غاړه لرل دطالبانو لپاره وسلي دامريکا او انګلستان لخوا راتلي او پيسي دسعودي عرب وي . داميد اونېزه دامريکا چاپ 235ګڼه.

که په لنده توګه دطالبانو واک ته درسيدو ټول جريان انسان دقيق تر نظر تير کړي چي دوي له شروع کوم شعار پورته کړ ،څنګه يي وکولاي سول دتورن اسمعيل ،رباني ، دوستم اوبيا نورو تنظيمو دمشرانو سره خبري وکړي ، يو او بل وغولوي او هغه ځواک چي دروسيې،ايران ،ازبکستان ،تاجکستان ،هند او حتا ترکيې له سخاوتمندانه مرستو نه يي ګټه اخيسته له واک نه ګوښه کړي ،په ټول پاکستان ،کندهار او بيا په جنوبي ولاياتو کي دا تبليغ وچي دوي داسلام او اسلاميت سپاهيان دي او يوازي عدالت غواړي ،حکومت کول ددوي کار نه دی ،غواړي چي محمد ظاهر شاه بيرته کابل ته راولي او واک وروسپاري ، اوداسي نور هوښيارانه ځيرکانه حرکتونه . دا ټول دافغانستان دجوماتونو دملايانو تر سويه لوړي خبري وې ، په ډاډ ويلاي سو چي نوم دافغاني طالبانو او ملاعمر اخند و ، خو هر څه پاکستاني استخباراتي او پوځي جنرالانو سرته رسول . دطالبانودحاکميت په ټول دوران کي دطالبانو په پوځي ليکو کښي تر افغانانو پاکستانيان زيات و،داچي څومره عرب او دنوروهيوادو چي شمير يي څلويښتو ته رسېده غولېدلي او فناتيک کسان وه شمير يې تر لسهاو زره زياتيږي .په همدې اساس هيچاته دا دمنلو وړ نه ده چي طالبانو بهرنۍ سياسي ،پوځي ښوونکي نه لرل او په افغانستان کي راپيدا سول.

پاکستان دواک پر ګډۍ دطالبانوپه کښېنولوکي دوي موخي وي ، لومړۍ موخه يي په افغانستان کي دداسي بيسواد حکومت جوړه ول و چي د حکومت غړي يې دوي په مدرسو کي روزلي وه هغوي ته دبل هيچا لاس نه دی ورسېدلی او نه يې ددوي سره داړيکو دنيولو امکان پيدا کړی دی ، دهمدغو مذهبي اړيکو پر اساس به تل دپاکستان خبرو او فرمانو ته غوږ نيسي ؛ان دځينو سياسي تحليل ګرو په نظر هغه پخوانۍ دشپړمي صوبي خيالات هم دځينو جنرالانو په مغزو کي راژوندي سوي وه ؛ پاکستان پلان لاره پسله هغه چي طالبان په ټول هيواد کي قدرت ترلاسه کړي په سړه سينه به دتل لپاره دډيوندډ دکرښي مسله حل کړی . دوهم امريکا غوښتل چي په سيمه کي دروسې او ايران داغيزو مخه ونيسي تر څو وکولاي سي دافغانستان له لاري دمنطقي نفت او ګاز لويو ذخيرو ته لار پيداکړي ،دطالبانو څخه دتعهد په اخيستلو سره چي دترکمنستان څخه دافغانستان له لاري ګاز پاکستان او له هغه ځايه چيري چي يي غوښتل دګاز لولي تيري کړي دطالبانو سره يې مرستي ډيري کړې ؛کله چي طالبانو کابل ونيو سمدستي امريکايي نفتي شرکت اعلان وکړ چي دا دسولي او دترکمنستان دګاز دپروژې دپلي کولوپه لوريو مثبت حرکت دی.

همدا شان امريکاغوښتل هغه ستينګر توغندی چي امريکا دشوروي سره دجګړې په ورستيو کي مجاهدينو ته ورکړې وه چي تقريبأ شمير يي)) 150 ((ته رسېده او ټول نه وه استعمال سوي دطالبانو په وسيله بيرته راټول کړي ،تر څو دروسي او ايران لخوا تر لاسه نسي . که څه هم روسي ته ځوداني ورسېدلي خو ايران پر دغه بريالی نسوه چي ستينګر توغندی تر لاسه کړي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاکستان دخپلوملايانو په وسيله پروپاګند شروع کړ چي دطالبانو خداي ملګرۍ دی ،وګورۍ په څومره چټکۍ په ټولو سيمو کي واک تر لاسه کوي ، او قوماندان ورته تسليمېږي . مګر ددې اصلي علت چي دوي څومره ژر ټول هيواد تر خپلي سلطي لاندي راوست دپاکستان دکورنيو چارو پخوانۍ وزير او په پاکستان کي دتنظيمونو مؤسيس نصيرالله بابر پسلاه څوکالو دپژواک دخبري اژانس سره په خپله مرکه کښي بيا له دغه راز څخه پرده داسي پورته کوي : ((... طالبان په افغانستان کي ځکه په تېزۍ سره پر مخ وړاندي لاړل چي هلته خلک دجهاديانو له ظلمونو او کورنيو جنګونو څخه پوزي ته راغلي وه او طالبانو په افغانستان کي امنيت راوستی و ، او موږ هم جهادي قوماندانانو ته وويل چي طالبانو ته تسليم سي . داچي هغوي دسايست او حکومت په چلولو نه پوهيدل ... موږ ورته ډير وويل چي په افغانستان کي ازبک، تجک ،هزاره بايد له ځانه سره په حکومت کي شريک کړۍ او دوي ته پوره ونډه ورکړۍ ولي دوي زموږ دا خبره ونه منل او کله چي پر سخته راغلل چا يي ملګرتيا ونکړه)) . واقيعت دادۍ چي طالبانو ځني مشرانو ته په پاکستاني مدرسو او دديپلوماسۍ په کورسونو کي ښوني کيدې ،هغو هلته دوسلي له استعمال نه نيولي دبهرنيانو سره دخبرو او اړيکو ټول رمزونه ولوستل . څوک دامني چي دمسجد طالب دي حکومت وکړي ،جګړه دي پر مخ بوزي ،ټول سياسي چلونه دي په کار واچوي ،له بهرنيوديپلوماتانو سره دي روابط ساتي ،ديپلوماتيکي مسايل او په ديپلوماتيکي دفترو کي دي کار وکړي ،دولتي وزارتخاني دي پر مخ بوزي، دا دافغان ولس قسم خوړلۍ دښمن بابر وايي : موږ يو وازي دومره کړې چي کله طالبان راپيدا سول ...نو دحزب اسلامي يا نورو کوم پښتانه قوماندانان چي به ددوي مخنيوي يا مقاومت ته راپاڅيدل نو موږ به ورته دجنګ نه کولو او طالبانو ته دتسليمېدو وړانديز کاوه ،ځکه چي موږ نه غوښتل چي په افغانستان کي يوه بله کورنۍ جګړه پيل سي . داهم ښکرور درواغ ،لومړۍ ده پخپلو خبرو کي پخپله ثابته کړه چي طالبان ددوي پر اورو او مرسته دنورو هغو قوماندانانو په قانع کولو سره چي دپاکستاني استخباراتو سره هميشنۍ پيونددرلود دطالبانوسره دواک دتر لسه کولو په هکله مرسته وکړه . دوهم ، پاکستاني چارواکو يوه بله کورنۍ جګړه نه غوښت ، بلې ځکه يي نه غوښته کله چي واک په تش آمر کولوسره بل ته انتقال کيداي سي نو جګړي ته رښتيا هم ضرورت نسته ؛ مګرهغه نورو(شمالي ټلواله او ورسره نوري ډلي) چي له دوي نه يي پرته نور باداران پيدا کړې وه تر اخيره ورسره جنګيدل ، ځکه هغو ي ته بيا بل چا ويل ، جګړه دواک دتر لاسه کيدويوازنۍ لار ده ،اوپه همدې منظور يې دوي ته په ميليونو ډالره ،او افغانۍ له بهر نه مرسته رسېدلې . غواړم ښاغلي بابر او پرويزمشرف ته يو خبره وکړم هغه داچي په افغانستان کي ستاسو دهميشنيو نوکرانو نه نيولي ، لوي او واړه ،لوستونکي او نالوستي حتي ليوني هم دا در سره نه مني چي دا اته پنځوس کالو تاسو په افغانستان کي کورنۍ جګړه نه ده غوښتې او همدا اوس دجګړې اور نه تازه کوۍ . ستاسو هير سوه هغه مواقتنامه چي دژنيودتوافقاتوپه نامه يي شهرت پيداکړ اوتاسو دمرحوم نجيب الله دحکومت سره د1988زکال داپريل په 14نيټه دامريکا، روسي او ملګروملتو دسازمان دځانګړي استازي په مخ کي لاس ليک کړه څومره مو عملي کړه ؟ زه به ووايم يو فيصدمو هم پلی نکړ، او دپخوا په څير مداخلو اولوټمارو رالېږل دوام درلود . تاسو اوس قضاوت وکړۍ همداجنرال بابر مجاهدين تر غاښو په وسلو سمبالول او افغانستان ته يې دخرابيو لپاره رالېږل چي هلته انسانان مړه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي،پلونه والوزوي ،تعميرونه په خرابو بدل کړي ،ښوونځۍ له منځه يوسي ،ماشومان بي پلاره ، ميندي بي مړوښو او اولادو کړي ، دافغانستان پر ښارو باندي دا ړاندو راکټونو اورول دده او دده پشان ښاغلو په امر او قوماندو سرته رسېدل ، هغه وخت چي دوي يې غواړي انسانان له منځه ولاړ سي بيا ظلم نه دی ، هر مقدس نوم چي زړه يې وغواړي پر ايږدي . همدا ددوي لخوا روزل سوي او په افغانستان کي دحاکميت پر ګډي کښېنول سوي وه چي ددوي په مخ کښي يې دکابل ښار چور او ددولتي څوکيو دتر لاسه کولو په خاطر يې دکابل ښکلی ښار په کنډوالو بدل کړ ، په زرهاو لوي او واړه ،ښځي او نارينه له منځه ولاړل دخلکو په سرو دميخونوټکوهل او په کانتينروکي اچول ، يادعام سړک پر سر خلک ويشتل کېده و پر هغوي نښه ويشتل زده کېده،دهيواد په ټولولويو او وړو ښاروکي پاټکونه جوړ سول ،دکورونو نه دخلکو ناموسونه پر خپل سر له کوره ايستل دااو نوري ناروا
وي هيڅ وخت دافغان ولس نه هير ېږي . هغه وخت پاکستاني چارواکي ، دامريکا متحده ايالات ،اروپا او اسلامي هيوادونه ارام ورته ناست وه اوددوي دوحشيانه کړنو ننداره يې کوله . حقيقت خو دا وچي دپاکستان جنرالانو زړونه دهيواد او کابل دښار په خرابيو نه و سوړ سوی ، غوښتل يې د کابل دښار دسوځېدولمبي په خپلو سترګو وګوري ؛ دافغان ماشوم او کړېدلي مور چيغي چي دباروتو داور په لمواو دود کي خپل خوږ ژونددلاسه ورکوي په خپلو غوږو واوري ، پر هغه خوند واخلي . دپاکستان په لاس جوړ سوو طالب ډلي ته افغان ولس دپخوانيو په اصطلاح مجاهدينو د ظلمو ،ناروا اوزورونو له يوي خوا ،دهيوادپر ژبو ،قوم ،مذهب اوسيمو ويشلو ډار چي عملا دافغانستان دټوټه کيدو لپاره په چټکۍ کارروان دغه حالت حتي روڼ اندي مجبور کړه چي دطالبانو په مقابل کي موقتا مقاومت ونه کړي او چوپه خوله پاته سي،تر څو هيواد دټوټه کيدو څخه نجات ومومي ، بله چاره هم نه وه افغانستان دشمال او جنوب دطوتيو دقربانۍ کيده په حال کي قرار درلود.

طالبانويو ډول سوله چي پايلي يي تر جګړي خطرناکي وي ټينګه کړه خو وطن يي دسمدستي ټوټه کيدوڅخه وساته ، اماددغه په قيمت کي افغان ولس ډير څه دلاسه ورکړه.

افغان ولس ديو تباه سوي اقتصاد،له منځه تللي پوهي ،ويجاړ زراعتي سيستم ،او ړنګ شوي فرهنګ پر وچه غونډۍ ولاړ پاته و، ديوهوښيار او مدبر قوت لار يې څارل ،چي څښتن تعلا به کله پر دوي رحم وکړي . مکار پاکستان داحالت تر هر چاښه درک او دطالبانو دغورځنګ په نامه يې چي يوازي دوي دظالمانو ، لوټماريواو بي ناموسيو دله منځه وړلو،هيواد دابادۍ او ولس دسوکالۍ جوګه دی راوړاندي کړه ؛په لومړي سر کي دهغو مجبوريتونو له مخي چي ما پورته ورته اشاره وکړه دوي دافغان ولس دهر کلي سره مخامخ سوه.

هغوي د1995زکال تر مني کابل ته ځان راورساوه ،استاد رباني او احمدشاه مسعود دپنجشير په لور وتښتيدل، دکابل په ښار کي دطالبانو لخوا اسلامي امارت اعلان سو . پلازمېنه کابل و مګر امرونه دکندهار څخه ورکول کېده دا ځکه چي ملا عمر دقدرت تر وروستۍ ورځي ارګ ته رانه غلۍ . کابل ته په رسيدو سره طالبانو ډير ژر هغه څه شروع کړه چي چا فکر نه کاوه ،دنجونو دمکتبو دروازي وتړل سوي ،راډيواو تلويزيون کي پر موسيقي ږغولو،دښځو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر کارو او هغوي بيله محرمه دکورنه وتلو باند بنديزاعلان شو ، دمنځنيو پېړيو په دوددلاسو او پښو پرې کول ، وژل ،اعدامول ټولو انسان ضد عملونو داسلامي شريعت تر نامه لاندي ددوي لپاره قانوني بڼه اختيار کړې وه ، دکابل په سپورتي لوبغاړۍ دسپورتي لوبو پر ځاي دانسانانو دوژلو او سنګسارولو په ميدان بدل سو ،ښاغلي متوکل يوه بهرني خبرنګارته ددغي پوښتني په ځواب کي چي تاسو ولي په سپورتي لوبغاړي کي ښځي او نارينه وژنۍ په زيات غرور وويل تاسو موږ ته يوبل ځاي جوړ کړی بيا به موږ دلته خلک نه وژنو ... ، امر بالمعروف و... هغه اداره وه چي افغانانو يي له نامه سره حساسيت پيداکړ ،دځوانانو سرونه وچ خرېيل کېده ،اود ډېرو اندازه کولوته خط کشونه جوړ سوه ،لنډاچي يو وحشت پر ملک مسلط و.پاکستان دوي د داسي کارونو تر سره کولو او فتواګانو صادرولوته وهڅول کوم چي پايلي يې په ټوله نړۍ کي دبهرنيانو په ذهنيت کي له افغانانو او په ځانګړې توګه دپښتنوڅخه نفرت و، له هغوي سره داسي عقيده پيدا سول چي افغانان دنړۍ وحشي قوم دی ،دا هغه تاريخي جفا او خيانت دی چي دبې ګناه پښتنو او افغان ولس سره په تاريخ کي چانه و کړی . په دغه هم پاکستانيانو اکتفا و نکړه دهغو پر شا يي لاس ورتير کړ او هغوي يي دهيوادد تاريخي او فرهنګي شتمنيو له منځه وړلو ته وهڅول لومړۍ يې په موزيمو او ګالريو کي هر څه له منځه يووړه او په 2001زکال کښي يې دباميانو مشهور بتان چي دافغان ولس فرهنګي ميراث و دافغانانو په ګډون دټولي نړۍ دولسونو او نړيوالو سازمانو دارادې او غوښتنو او وړاندېزونو خلاف دهغو په لاس والوزول ،دا بله تاريخي دښمني وه چي پاکستاني چارواکو دپښتنو اوافغانولس سره دهغوي دبدنامه ولوپه خاطر تر سره کړه ؛ کله چي امريکايانو طالبان دواک نه راوپرزول بيانو ددوي مشر استاد او هميشنۍ ملاتړی مولانا فضل الرحمن وايي ((طالبان پخپله بې عقل او ناپوه کسان وه، موږ دوي ته دهيڅ کوم داسي کار مشوره نه ده ورکړې ، مولانا وايي موږ جمهوري ائين لرو)) . دغه يوازنۍ خبره مولانا رښتيا کوي ، بلې په پاکستان کي ښځه حق لري چي دصدارت مقام ته ورسيږي ،په فابريکو ،او نورو مؤسسو کي کاروکړې ، په ښوونځۍ کي تعليم او پوهنتون کي تحصيل وکړي ،حتا دمولانا فضل الرحمن دلور په شمول زياتي پاکستانۍ ښکلي پيغلي په بهر ملکونو کي تحصيل کوي ،په تياتر ،سينما او نورو فرهنګي کارو کي فعال ګډون لري ،په روغتونو او کلينيکونو کي ډاکتري او نرساني سي بيله جنسي توپير نه دمريضانو سره مرسته کوي او هغو ي ته دارو درمل ورکوي ، ديو اړخ نه يې پر بل اړخ رااړوي ،دا ټولو ته دپاکستانۍ ښځو لپاره اجازه شته ؛ مګر افغاني ميرمني او پيغلي ته دهيڅ کار اجازه نشته بايد په کور کي ناسته وي، بدبختي داده زموږ بيچاره خلک يي مني چي پاکستاني ملايان ډېر ښه خلک دي او هر څه رښتيا وايي ؛ زموږ اوسني ځني چارواکي خو ځکه ددغو پاکستاني ملايانو سره دتصديق سر ښوروي چي هر څه ددوي په خوشحالۍ کيويني او دوي هم نه غواړي چي دا ولس رابيدار او پوه سي . يو عربي مشهور ليکوال دښځو سره دطالبامو دغلط چلند په خلاف په 2001زکال داګست په مياشت کښي دالحيات په جريده کي ليکي ((ګرچه موقف طالبان در قبال زن پديده جديدي در فقه نيست،ليکن انچه ابها بنام اسلام بر زن افغان روا ميدارند،درحقيقت ((تطبيق حرفي))موا فق قيهان متحجر کهن است،که همواره در برابر مشارکت زن در امور حيات اجتماعي جامعه ايستاده اند. به قول محقيق از اصحاب رسول اکرم ((ص)) بيش از بيست مقوله درمورد عورت ونقش زن موجود

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

است اما چنین معلوم میشود که طالبان افغان فقط بر یک مقوله از عبدالله بن مسعود اتکا کرده،که گفته بود ((زن همه اش عورت است)) . ایا طالبان دیوبندي مي دانند ابن عباس و ابي یوسف قدمي گفته بودند که ((بازوان وموی افشان زن عورت نیست))... به قول نویسنده تعداد از امامان اجازه داده اند که زنان میتوانندوظایف مهمي در مقام وزارت وقضاوت در حیات اجتماعي جامعه بدست آورند . نویسنده به نقل از کتاب به قلم الحافظ المقدسي ارقام را ارائه میمکند، عایشه بنت ابو بکر براي 399شاگرد تدریس میکرد که در بین ان 67زن و232مرد بودند،حفصه بن عمربه 20شاگرد درس مي دادکه در بین انها سه تن مرد بودند...)) جریده آمید شماره 487.

ولي پاکستاني بنسټپال مولاناصاحبان بیا زموږ په وطن کي ټول څخوي چي محمدي شریعت په افراطي بڼه پلې کړې او بس . ډیر په دې نظر دي چي پاکستاني مولویان دکوم بهرني قوت په لمسون او له هغو نه درشوت په تر لاسه کولو سره غواړي په دغه شکل اسلام بدنام کړي.

یوې مسلي ته غواړم دټولو پام راوګرځوم ، طالبان په افغانستان کي دهیڅ قوم نماینده ګان نه وه او نه هم اوس دپښتنو دستر قوم نماینده ګي کولاي سي ، نه هم کوم قوم دوي خپل استازي ټاکلي دي طالبان لکه دانور تنظیمونه په پاکستان او ایران کي رازیږېدلي ،هلته لوي سوي ،وسله وال سوي اودپاکستان ،امریکا ،سعودي عرب او یو شمیر نورو زبر ځواکو په اراده یي جګړې ته وردانګلي دي تر څو دولتي قدرت تر لاسه کړې ،داچي دطلب په نامه دپښتنوپه ادرس سپکي سپوري ویل کړي له انساني اخلاقو او ادب نه لري او ملي یووالي دروحیي نه لیري کاردې . دایوه پوځي ډله وه چي په پاکستان کي روزل سوې ، پر افغانستان دپاکستان ، سعودي عرب او امریکا په مټ مسلطه سوه ، دایو غیر روڼ اندی حرکت و ،ښاري روښنفکرانو او پوهانو پکښي ونډه نه درلوده په عصري پوهو سمبال کسان پکښي نه لیدل کیده او نه هم خپله طالبانو غوښتل چي دا ډول کسان دځان ملګري کړي . یو شمیر متعصب کله چي یې زړه وغواړي پښتانه روڼ اندي وټکوي او یا په پښتنو پسي څه وایي بیانو سمدلاسه په خپلو لیکنو او وینا وکي د ((طالب پلوه ،طالبي سیاست وال او داسي نور القاب ،دادب له چوکاټ او انصاف نه لیري مختاړي او وروستاړي دپښتنو په اړوند لوروي)) ، پداسي حال کي چي دطالبانو په حرکت کي نه یوازي د پښتنو بلکي دنورو قومونو روڼ اندو ،دعصري پوهي خاوندانو، ډاکترانو ،استادانو ،انجینرانو ،لیکوالو ،شاعرانو ادیبانو او دنورو قشرونو لوړو او پیژندل سوو شخصیتونو، فرهنګیانو او فرهنګپالو ځاي نه درلود . هرڅه دپاکستان او سعودي عربستان دچاروکو له خوا اداره کیدل ،دطالبانو په حکمرانۍ کي د عربي او اوردنومونوغوره کول ،مثلا دخپل نشراتي ارګان نوم یي ((خلافت)) او ورځپاڼي نوم یي ((شرعیت)) ، راډیو افغانستان ، راډیو شرعیت دا اوداسي نوري بیلګي دا ښکاره کوي چي دطالبانو په وخت کي هم دسعودي عربستان او پاکستان دفرهنګي تېریو پر اساس دپښتو ځاي آهسته آهسته عربي او اوردو ژبو ته خوشي کېده ؛ دپلازمېني کابل او دولایتونو په ښارونوکي دهټیو او رستورانونو دنوملو لپاره اوردونومونه کارېدل . پدې باید هر څوک قناعت وکړي چي که دطالبانو په لیکو کښي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوښیار پښتانه او یادنورو قومونو روڼ اندو ځاي لرلی واي پاکستان او دهغه پلویانو په طالبانو دالوبي او ملنډې نسواې وهلاي.

زموږ دهیواد په دغه سیاسي او جګړه ایز ګیرودار کي اسامه بن لادن چي دسي آي آيې په مرسته دساړه جنګ په دوران کي دشوروي پلوه رژيمو په مقابل کي په اسیا، عربي نړۍ اوافریقایي هیوادوکي ښه ځلیدلی و یو ځل بیا افغانستان ته راغلی ،البته دا هغه وخت دی چي طالبان لا واک ته نه دي رسیدلي په کابل کي حاکمیت داستاد رباني پلاس کي دی ، هغه دننګر هار له لاري افغانستان ته راځي لومړۍ دجلال آباد دښار ظاهر شاهي مانۍ ته نږدي کور ورکړه سو ،خو ډیر ژر له ډار نه دهېدي سیمي ته دمولوي خالص یوې کلا ته کډه سو او تر یوي میاشتي ورسته دسپین غره هغه سمڅو ته چي دوسلو دزیرمتون په خاطر جوړي سوې وي کوچ وکړ ، زه دده په هکله زیات بحث ځکه نه کوم چي ټول په خبر دي چي نوموړی له هغه وخت نه چي په پاکستان کي دمجاهدینو سره له 1981زکال راپدې خوا اړیکي لرلي ، افغانان یي جګړي ته هڅول ، له هغوي سره یې مالي ، مادي او دلوژستیکي مرستي کولي ټولو ته څرګندي دي ، په 1988-1998زکلونوکي کله چي شورویان ووتل او دجهاد کلیمي کرار کرار خپل مفهوم دلاسه ورکاوه هغه افراطي اسلامي ډلي او کسان چي دجهاد لپاره راغلي وه ددوي په منځ هرج مرج راپیدا سو او ځینو یې دستړیا خبري کولي په دغه وخت کي همدا اسامه بن لادن دیوکوټلی پوځي لښکر دجوړېدي په فکر کي سو او دده دپلویانو په وینا هغه دیو لوي جنګ لپاره دیوه نړیوال بنسټپال پوځ دتنظم په جوړېدو پیل وکړ اوهغه یې په غالب ګمان دعبیده البنشیري په ملګرتیا جوړ کړ.داحمد رشید پاکستاني لیکوال او ژورنالیست په ویناد ((1982زکال نه تر 1992زکال پوري په افغانستان کي دجګړي دګډون لپاره دمنځني اولیري ختیځ ،شمالي اوختیځي افریقا ،منځنۍ اسیا او نورو هیوادو څخه چي شمیر یي 43 ته رسیده ((35زره)) زیات رضاکار مسلمانان راغلي و)) ،طبعي ده داټول مړه نه سول ډیر یي ژوندي پاته سول ددغو ټولو سره اسامه بن لادن نږ دې اړیکي پیدا کړي وې ،دا هغه امکان و چي په افغانستان کي دشوروي او امریکا تر منځ داغېزي دسیمي دپراختیا جګړي د بن لادن په واک کي ورکړ .کله چي طالبانو کابل تر لاسه کړ بن لادن هم څه موده وروسته کندهار ته راغلی او دملا محمد عمر سره یې دوستۍ ډیري کوټلي اړیکي ټینګي کړې ،تر هغه وخت چي امریکا دطالبانو په وجود کښي سیمه ایزي ګټي لیدلي دبن لادن او ملا عمر په دوستۍ یې بي تفاوتي ښکاره کول ،مګر کله چي نړیوال وضعیت تغیر وخوړ ،دطالبانو کړه وړه نور دافغانانو لپاره دمنلو وړ نه وه او پاکستان په هغوي هغه څه کول چي افغانانو زغملاي نه شوه ،دترکمنستان څخه دګاز دلولي مسله هم ځنډمنه سوه ، دیونیکال کمپنۍ مشران په دې باور سوه چي دطالبانو په وجود کي دوي دا پروژه لکه څنګه چي دوي اټکل کړی و پلي کېدل یې ناشوني دي،طبعي ده کله چي ګټه نوي زبرځواک هر قوت او ګورپ چي وي قرباني کوي .له بلي خوا بن لادن ځان داسي احساس کړ چي په رښتیا سره دی کولاي سي داسلام څخه پخپله دپیسو په زوراو دغو فاناتیکانو په وسیله دفاع وکړي . هغه په افغانستان کي هم داسي اکټ کاوه لکه دی چي ددغه هیواد اصلي اوسېدونکی او برلاسۍ چارواکۍ وي او طالبان یې دامریکا په مقابل کي هڅول . دغه او هم به نور دلایل موجود وه چي دبن لادن او امریکا تر منځ توره پیشي تیره سوه آن ددښمنۍ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر سرحده اختلاف پیداسو . په لومړي ځل پسله هغه چي په 1990زکال امریکا د کویټ څخه دعراقي عسکروتر ایستلو وروسته شل زره امرکايي عسکر په سعودي عربستان کي میشته سول ،دبن لادن دامریکااو سعودي چارواکو لخوا دا کار داسلام پر مقدسو ځایو لکه بیت المقدس تېری وباله او له دغه عمل سره یي خپل مخالفت څرګند کړ . دسعودي حکومت له ډار چي ځان یې په خطر کي ولید په 1992زکال په خپله شخصي الوتکه کښي له پاکستان څخه چي په دغه وخت کي ګویا دطالبانو او جمیعت دپخلاینې لپاره تللی و سودان ته ولاړ، او په 1994 زکال دده سره دشاهي کورنۍ مخالفت اوامریکا په غوښتنه او مشوره له هغه نه دسعودي تابعیت واخیست . بن لادن په 1992زکال په مګه دیشو او یمن کي دتروریستي حملو په تور تر تورن وپیژندل سو . بن لادن کله چي د1996زکال په سپتمبر افغانستان راغی دمجاهدینو دمشرانو سره لکه رباني ،ګلبدین ،احمدشاه مسعود او مولوي خالس سره یې ښې اړېکي ټینګوي ،طالبانو ته بیا دومره نږدې کیږي چي له افغانستان څخه دده دایستلو په قیمت تر اوسه افغان ولس اوپه خاصه توګه پښتانه او نړیوال جزاويني.

له طالبانو څخه دنورو ناامیدیو په څنګ کي دبن لادن او امریکا تر منځ دښمني او دهغه لخوا دافغانستان څخه دامریکايي استخباراتو په قول په (1998) زکال داګست د میاشتي په اومه دکینیا په مرکز نایروبي او تانزانیا په مرکز دارالسلام کښي دامریکي په سفارتونو کي دنهو، لسو دقیقو په تفاوت غتي چاودني چي)) 219 ((افریقایان او))12 ((تنه امریکایان پکښي تلف سوه ددي باعث وګرځېدل چي امریکا دطالبانو څخه رسمي غوښتنه وکړي تر څو هغه امریکا ته وسپاري اویاپي له وطنه وباسي . کله چي طالبانو دپاکستان په مشوره دهغه دتسلیمېدو سره مخالفت وکړ ، پدي نامه چي ګویا هغه مجرم نه دی،او زموږ میلمه دی له افغانستان څخه دبن لادن دایستلو پر سر سره جوړ نه سول ؛که څه هم پسله هغه چي پر افغا نستان اقتصادي بندیزونه ولګېدل او دافغانانو حالت خراب سو په داخل او بهر کي ټولو افغانانو له ملا عمر نه غوښتنه وکړه ، دا نابللی مېلمه چي موږ ته زموږ دملي ګټو او افغانستان دویرانۍ په قیمت تماميږي له افغانستان څخه وباسي ، متاسفانه طالب چارواکو یوازي دپاکستان منل د افغان او نورو پر خبره یي غوږ نه نیوی.

پاکستان هم امریکا داوس پشان غولوله څو ځله کلینټن نواز شریف ته په تلیفون کي له هغه نه غوښتنه وکړه چي پر طالبانو فشار راوړي تر څو هغوي بن لادن امریکا ته تسلیم کړي او یا یي بل هیواد ته دمحکمي لپاره ولېږي ،نوازشریف به هغه ته وعده ورکول مګر په عمل کي یې هیڅ نه تر سره کول . پاکستان پدي ښه پوهېده چي امریکا دپاکستان په مقابل کي دسخت اوغوڅ دریزنه کار نه اخلي ځکه امریکا پاکستان ته په منطقه کي دپلانونو دپلي کولو په منظورتل اړتیا لري ،کنه دبن لادن دنیولو یا وژلو لپاره څومره پروژي جوړي سوي ،لومړی پنځه او بیا پنځه ویشت میلیونه ډالره جایزه وټاکل سوه ، د مرکزي اسیاته دنفت او ګاز دترلاسه کولو په منظور دطالبانو سره مرستي عبث ولاړي،دیونیکال او دلتا دکمپنیو ټول پلانونه په اوبو کي لاهو سول ،دا ټول تاوانونه امریکا ومل ، خو یوه ورځ امریکا یي جګپوړو پاکستاني چارواکو ته ونه ویل چي تاسو څه کوئ؟ او پر کومه لار روان یاست ؟، فکر کوم دا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامریکا لپاره هغه نازولې دی چې ټوله نړۍ یې تر قربان کړې ده ، داسې یو نظر هم دعام ولس سره سته چې ممکن دامریکا استخباراتي سازمان په منطقه کي دامریکا دسیاسي ،اقتصادي او پوځي نفوذ تر ټینګولوپوري نه غواړي داسامه بن لادن ،القاعدي دسازمان او طالبانو جنګي سیریال ته دپاي ټکی کښېږدي . زموږ افغانانو سره هم دا ډار زیات سوی دی پداسي حال کي چي دامریکا په ګډون دنړۍ))37 ((هیوادونه له افغانانو سره دامنیت په راوستلو کي یو ځاي خپل ځوانان دلاسه ورکوي ،او آهسته آهسته یې د نړیوالو په سترګوکي اعتبار ته ضرر رسیږي داسي نشي چي یو ځل بیا افغانستان دپاکستاني جرنیلانو تر ناولو غوښتنو قربان کړي ؟ که داسي نده نو ولي امریکا دادنړۍ سوپر زبر ځواک پاکستان ته سپینه او لنډه خبره نه کوي او ورته نه وايي چي پر ځاي دي کښېنه ،افغانان نور مه زوره وه . کوڼ او ړوند په دې پو هېږي چي دافغان ولس دځپلو بد مرغيو اساسي عامل پاکستان دي اوبس ،څنګه داومنل سي امریکا ،انګلستان ،اسرائیلو،روسې ،چین ،هند ،فرانسې ،المان ،ایټالیا اونورو هیوادونه چي همدا اوس عملا دافغانستان په لانجه کښې دپاکستان دخاوري څخه دالقاعدي دسازمان ، بن لادن او طالبانو سره ښکیل دي نشي کولاي دهغوي ځالګی پیداکړي ؟.

بن لادن هم ځاي ګرم او ګدا اسوده ولید، دادی تر اوسه پاکستاني جنرالان وايي په افغانستان کي دی،او افغاني چارواکي ادعا کوي چي هغه په پاکستان کي دی ،دغه حالت چي په دغه سیمه او قوم کي به دده پیداکېدل تر ډیره وخته دځولولپاره ستونزمنه وي بن لادن په خپله هوښیارۍ ډیر ښه درک کړی و . دا چي دا ډرامه به کله پاي ته رسیږي تر اوسه څوک نه پوهیږي.

د امریکا دغوتلاښو چي دطلبانو مشران راضي کړي تر څو هغوي بن لادن امریکا ته دمحاکمي لپاره وسپاري له ناکامۍ سره مخ سوه ،که څه هم امریکادطالبانولپاره وروستۍ نیټه د1999دفبروري په میاشت وټاکل مګر ډیر ژر طالبانو اعلان وکړ چي اسامه بن لادن ورک دی . دملګرو ملتو امنیت شورا په 1999داکتوبرپه 15 نیټه دپریکړي په ترڅ کي دطالبانو نه وغوښتل چي پخپله خاوره کي دترهګرۍ مخه ونیسي او هغه کمپونه چي شته وتړي او . . . ، دامنیت شورا بل کال (2000)ددسمبر په 19 نیټه په خپل بل 1333 لمبر پرېکړه لیک کښې پر طالبانو باندي خپل پخوا ني بندیزونه په ټینګار سره تاید کړه ،اما طالب چارواکو په دغه پرېکړه لیکو نو عمل ونکړ،نه یې بن لادن وسپاره او نه یې دالقاعدي دروزني کمپونه و تړل . د 2001زکال په پیل کي دامریکا نوي ولسمشر بوش ته دمنځنۍ اسیادهیوادو نو دنفت او ګاز مسله چي دچین او روسې دګډ قرارداد په اساس به دهغوي پلاس کي لویدلي واي جالبه وبرېښېده او له بلي خوا دامریکا لپاره داسي یو تړون هم دمنلودمنلو وړ نه و،خپلو اقتصادي موخو ته درسېدو خاطر امریکایي چارواکو پرېکړه وکړه دطالبانو سره یو ځل بیا دخبرو له لاري مخ ته ولاړ سي دخبرو چاري دبهرنیو چارو په وزارت کي ((کرستین روکا)) ته وسپارل سوي هغه دطالبانو سره شپږ ځله او دوه ځله یې په برلین کي نوري پټي غونډي جوړي کړي ، دغونډو کومه نتیجه ورنکړه ،په دوهمه غونډه کي دطالبانواستازي برخه وانه خیسته ځکه دوي بندیزونه غندل او دملګرو ملتو پر سازمان یې نیوه کي لرلي . دجولاي په میاشت کي ((دشراپ شایر))په وسټن

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پارک کي چي دانگلستان په لوديځ کي يوه ډيره ښکلې سيمه ده ديويشت هغو هيوادوداستازو په ګډون غونډه وکړه کوم چي دافغانستان له موضوع سره علاقمند و ،دغه غونډه دملګرو ملتو په مشرتوب دانګلستان دباندنيو چارو دوزارت لخوا په غير رسمي توګه رابلل سوي وه ، هلته دا وړانديز چي په افغانستان کي دي د پخواني پاچا محمدظاهر په مشرۍ يوه ائتلافي اداره جوړه سي مشوره وسوه ، دمسله دشمال ټلوالي لخوا استقبال سوه او پدي ډير خوښ سوه ،خو هغوي دا دکار پيل باله اويل يې بيا به وروسته ګورو چي څه وشي ،دهغوي لپاره ظاهرشاه هدف نه بلکه هدف ته درسېدولپاره يوه وسيله وه . تر دغي غونډې لږ وروسته دپاکستان استازي ((نياز نيک)) په فرانسه کي داپه ډاګه څرګنده کړه چي دامريکي دهيئت يوه غړي ويلي و که طالبان دبن لادن په هکله په خپل دريز کي تغير رانه ولي پر خلاف به يې دزور نه کار اوخيستل سي . هغه داهم وويل چي ددوي پر ضد به دتاجکستان له اډونه کار واخيستل سي ، هلته پخوا امريکا يي مشاوران ځاي پرځاي سوي و ،ازبکستان هم خپله اماده ګي وښودلې وه روسي يولس زره پوځ داماده ګۍ په حال کي قرار درلود. دپاکستان دغه چارواکي دا خبره ديوه پلان په اساس چي دوي يي لري افشاکړه ،غير مستقيم يې طالبانواو دهغوي پلويانو ته څرګنده کړه چي امريکا او دهغې ملګري هيوادونه څه پلان لري ، که طالبان دامريکا خبره ونه مني دهغوي پر خلاف حمله کوي ،پاکستان تل ((غله ته وايي غلاوکړه او دکور خاوند ته وايي بيدار اوسه)) سياست پلي کړی دی.

((فرانسس ويندرل)) لا دمی له مياشتي نه راپدې خوا په روم کي له پخواني پاچا سره افغانستان ته دتګ په هکله ليدني کولې ، دجولاي دمياشتي نه راوروسته ظاهر شاه ته داسي کتل کيده لکه دافغان واکمن چي وي.

په دغه وخت کي دطالبانو مشرانو ته دامريکا لخوا دوه پيغامونه واستول شوه چي په يوه کي يې غوښتي وه چي دبن لادن دنيولو لپاره دي عمل وسي ، اوبل دظاهر شاه په مشرۍ ديوي ائتلافي اداري دجوړېدو په هکله د خبر دپيل مسله وه . دپردي شاته حالت داسي معلوميده چي دوي نوره دتل لپاره دطالبانو سره وداع کول ، خو تر هغه دمخه يوه بله لويه حادثه پېښه سوه چي هر څه يې پر دابله خوا راواړول . دا څرګنده معلومېده چي پاکستاني چارواکو او استخباراتي سازمان يې په افغانستان کي دملي پخلايني پر اساس دحکومت له جوړېدو سره مخالف وه،هغوي تر وروستيو شيبو تلاښ وکړ چي طالب چارواکي په افغانستان کي پردولت واک وساتي.

په امريکا کي داسي پېښه وشول چي دپاکستان ټول پلانونه يي تر يوه حده په اوبو کي لاهو کړه، په بربنډه توګه په افغانستان کي داسامه بن لادن داوسېدو او طالب چارواکو دقدرت کمبله مخ پر ټولېدو سوه ، وايي خداي دي داسي شر پېښ کړي چي زموږ پکښي خير وي ،موږ ددغي پېښې دقربانيانو سره ځانونه په غم کي شريک بولو ځکه تر هر چا افغان ولس ته معلومه ده چي کله څوک دفاميل غړی دلاسه ورکوي څومره درد لري . د2001زکال ددسپتمبر په 11مه 19 ترهګرو چي پنځلس يي دسعودي عربستان وه په نيويارک کښي دنړيوالي سوداګری مرکز دوه غبرګوني))107 ((پوړيز ي مانۍ اوپه واشنګتن کي دملي دفاع پر وزارت يا پنتاګون دملکي الوتکو په استعمال حمله وسوه دريمه الوتکه چي غوښتل يې پر سپينه مانۍ حمله وکړي دسورليو دفشار په اساس دپنسلوا نيا ښار ته نږدي پر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه ولویدل ،تجارتي مرکز اور واخیست او ماڼۍ ونړېدي تر دریو زرو زیات په مختلفو قومونو پوري تړلوداور په لمبو او دتعمیر تر دېوالو لاندي خپل ژوند دلاسه ورکړ. هیڅا فکر نه کاوه چي په امریکا غوندي هیواد کښي دي داسي لویه پېښه وسي ،او دومره خلک دي دیوې ترهګري حملې په پایله کي مړه او په ملیاردو زیان دي ورسېږي . که څه هم د کتي کلارک په وینا ((دسپتمبر له تراجیدی نه څو اونۍ مخکښي دطالبانو دبهرنیو چارو وزیر متوکل دکوم مرستیال په لاس په پېښور او اسلام اباد کي دامریکې قونسلګری اود ملګرو ملتودسازمان اداري ته خبرداری ورکړی و ، چي بن لادن په امریکې باندي دډېر غټ برید کوونکی دی په دغه مقصد چي په زرګونو امریکائیان له مینځه یوسي خو دهغه اخطار ته چا غوږ ونه نیوه شاید له دي امله چي مرستیال یې دخبر سرچینه نه وه ښودلې)). مولانا ابو العلي مودودي نقل قول ،چویري 106

دامریکا سنا ولسمشر ته دومره پیسې او واک ورکړ چي چا تصور نشو کولاي ، تر څو ولسمشر دامریکا دښمنان هر چیري چي پټ دي ورک او نابودکړي . ددغي زړه بوږنوونکي پېښي دورځي په ماښام دامریکا ولسمشر جورج بوش دامریکا خلکو ته په وینا کي وویل : موږ به دهغو تروررستانو او هغو تر منځ چي هغو ته یي پناه ورکړې فرق ونه کړو . کانګریس دسپټمبر په 14ولسمشر ته دغه واک ورکړ چي دهغو ملتونو،موسسو ،یاکسانو پر ضد له ټولوضروري او مناسب زور نه کار واخلي ... کانګرس ددغه موخي دترلاسه کولو په منظور حکو مت ته د څلویښتو ملیاردو ډالرو دمصرف اجازه ورکړه.

جورج بوش دسپتمبر په شلمه دکانګریس په یوه غونډه کي بن لادن او دهغه سازمان په دغه پېښه کي تورن کړه ، اود طالب چارواکو ته یې داسي الټیماتوم اعلان کړ : ((دامریکي چاروکو ته دالقاعدي ټول هغه مشران وسپارۍ چي ستاسي په هیواد کي دي ... سمدلاسه او دتل لپاره په افغانستان کي دتروریستانو دروزني کمپونه وتړۍ ، تروریست دهغو روزونکی او ملاتړ کوونکی اړونده مقاموته وسپارۍ ، ددي لپاره چي مونږ باور وکړو چي هغوي نور نو عمل نه کوي امریکا ته دترهګرۍ په کمپونو کي پوره لار ورکړۍ . دا غوښتني دخبر یابحث لپاره نه دي . طالبان باید سمدلاسه عمل وکړي .دوي باید ترهګر وسپاري یادي دهغو په برخلیک کي ځانونه ګډ وشمېري)) بي بي سي او امریکا ږغ راډیو . دا لومړۍ ځل و چي امریکا طالبانو ته داسي ګواښ وکړ ،کاشکي داسي ګواښ یي دپاکستان ولسمشر ، استخباراتي او پوځي چارواکو ته هم کړۍ واي نوبه یي ثمر عملي او ګټي به یې زیاتي او تاریخي واي .که رښتیا وویل سي او امریکا حق ته غاړه کښېږدي پاکستاني چارواکوته داشان التوماتوم به نه یوازي افغانستان بلکه دامریکا په شمول ټوله نړۍبه دترهګرۍ او لاس وهنوله شرڅخه خلاصه سوې واي . داپاکستان دۍچي ددوي په خاوره کي رزول سوي تروریستان په مصر ،هسپانیا ،فرانسه ،جرمني او انګلستان کي دترهګرۍ دعملونو دتر سره کولو امکانات تر لاسه کوي ،څکه همدا اوس دپاکستان په مذهبي مدرسو کي چي شمیر یي تر لسزرو زیاتېږي دآي آیس آي تر بشپړي حمایي او کنټرول لاندي دي ترهګر روزل کیږي ، په افغانستان او دنړۍ په نورو هیوادو کي دهمدغو مدرسو روزل سوي خلک ترهګریز ي کړني تر سره کوي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسوداګرۍ دمرکزو تر ړنګېدو وروسته دامریکا خلکو ته دجورج بوش دلومړۍ وینا څخه دورایه څرګنده سوه چې دهغه هدف بن لادن او طالب چارواکي دي ،کله چې دامریکا حکومت دکانګرس ملاتړ تر لاسه کړه دڅو دیپلو ماتیکوسفرو څخه وروسته امریکا دنړۍ په کچه دامکانات برابر کړه چې دطالبانو دغه ځواب او بې ځایه مقاومت ته چې بن لادن مسول نه دی ،او یا یې څرګندول چې امریکا دي دبن لادن دمجرمیت اسناد دوي ته دي ښکاره کړه کي او داسي نور دلایل چې منطقي نه برېښېدل ، دوسلې داستعمال په زوردطالبانو حکومت را وپرځوي . داکتوبر په اومه ورځ یې دبمونو اوراکټونو،مډرنو پوځي الوتکولخوا دافغانستان پر پاکه خاوره دطالبانو دځپلو په موخه حمله او تعرض شروع سو،امریکا دغي موخي ته درسیدو لپاره دروسي چارواکو په مشوره پر شمالي ټلوالي تکیه وکړه ، دا هغه ځواک و چې ددوي دظلم او وحشت په پایله کي دپاکستان روزل سوي طالب قوت ته افغانانو په دې منظور چې دشمالي ټلوالي او هغوي دملګرودځواکونو له تیریواو ظلم نه خلاص سي هرکلۍ ویل سوی و . زموږ په هیواد کي داد یوې بلي غمیزي شروع سوه ،په پاکستان کي په بربنډه توګه مولانا سمیع الحق او مولانا فضل الرحمن او نوروفاناتیکو بنسټپالو ډلو په وسیله دډېرلو مدرسونه ځوانان دپاکستاني داستخباراتواو ملیشو په لارښودنه او ملګرتیا دامریکا په مقابل کي دطالبانو په دفاع کي دجګړي لپاره دافغانستان په لور جوپي جوپي روان سول ،افغانستان ته په رسېدو سره طالبانو هغودهیواد شمال ته ولېږل ،چې هغوي هلته ایسار او زیات یې ووژل سوه . په پاکستان کي یې دامریکا دبیرغونو په سوځولو سره هره ورځ مظاهري پیل کړي ، پاکستاني پوځیانو دموقع نه په استفادې سره دېښتنو په سیمه ورننوتل او دلومړي ځل لپاره یې دډیورنډ کرښي ته ځانونه ورسول . جالبه او دپاملرني مسله خو داده چې پاکستان دامریکا نږدې او نازولۍ دوست دی مګر ددوي په حضور کي دامریکا پر خلاف شعارونه ورکول کېده ،دولسمشر جورج بوش عکسونه او بیرغونه دبنسټپالو او فناتیکو مسلمانو ځوانانو او احساساتي خلکولخوا په مظاهروکي سوځول کېده . له دغه حرکت څخه په ګټه پورته کولو سره دپاکستان اساسي هدف داو چې امریکا او نوري نړۍ ته ښکاره کړي چې په پاکستان کي مذهبي ډلي ډیري قوي دي، ددوي دځپلولپاره زیاتو پیسو اوکوټلي ځواک ته ضرورت سته ،څکه امریکا دوي ته دپخواني قرض دبخښلو په ګډون تر دریو میلیاردو زیات ډالره پیسي او یو په بل پسي نوي جنګي الوتکي او موډرني وسلې ورکړې ، تر څو پاکستان تروروستان په وځپي ،خو دا هغه خوب دی چې دپاکستان په مقابل کي داوسني سیاست په تعقیب سره به هیځکله رښتیا نسي.

دامریکا دبمباریو پایله داسوه چې داکتوبر له اومي څخه ددسمبر تر اتلسمي ورځ پوري دنږدې))10915 ((کسانو دژوند دلاسه ورکولو په ارزښت ، ددسمبر په دوهمه نیمایي کي دطالبانو دواک هغه ماڼي چې دوي ورته عمارت وایه ړنګه او ملامحمد عمر اخند چې پر موټر سیکل یې دواک تر لاسه کول شروع کړي وه د همدغه موټر سایکل په سوارۍ یې دکندهار ښار او دعمارت تخت وتاج پرېښود. دپاکستان هغه پلان چې ددوي په وجود کښي به دډیورنډ لعنتي کرښي برخلیک دتل لپاره ټاکي یو ځل بیا راتلونکي مهال ، دنوو پلانو دجوړولو او پلي کولو ته معطل پاته سو . ملا محمدعمر اخنداو طالب چارواکي په رښتیاسره دځپل بې بنیاده غرور،دهیواددبرخلیک ټاکلو دساده ارزوني، او پاکستاني استخباراتو دنووګټو قربانیان سول . داسي معلومېږي چې دوي لا اوس هم په دې نه پوهېږي چې پاکستاني

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چارواکي ددوي اوګران وطن اصلي او اساسي دښمن دی . تر څو چي دډیورنډ دلعنتي کرښي په هکله اساسي پرېکړه نه وي سوې افغان ولس به دپاکستان اودهغوي دنړیوالو دوستانو د سیاسي لوبواودرغلیو قرباني اودقدرت پر سر جنګي سیالیومیدان وي .افغانان به دکورسوځوني په جګړه کي خپل خوږ ژوندډلاسه ورکوي . زموږ زوربدلي ولس به دبهرني پوځیانو تر پښو لاندي دتحقیر او توهین ښکار او ورځي سباه کوي . ځوان کنړي شاعر فرهادجان دشعر په ژبه داحال ښه تمثیل کړی دی هغه وايي:

ماپکي خپل قاتل ونه پیژانده ----- راغځېدلي وو بلا لاسونه

دا اوسنی افغان وژنه او ټاټوبی ورانونه چي دپاکستان د دیوبندي بنسټپالو دتشویق او فتواګانوله مخي افغانان هڅوي او ورته وايي ، وجنګېږی له خپلي خاوري امریکایان او نور اروپایان وباسی ددغي غمیزي دحل لاره نه ده . دا ددوي اوددوي دبادارانو ددسیسو، او دډیورنډ دکرښي پر سردخپلو تاریخي عقدو او دښمنیو دتر سره کولو پایلي دي چي زموږ په هیواد کي پردي وسله وال ځواکونه پراته دي ، کاشکي موږ دا تعقل درلوداي چي هر څه مو دخپل هیواد تر پرمختګ او افغان ولس تر بسیاینې او ښېرازی قربان کړي واي . له بده مرغه یو تریخ ولي ربښتیا حقیقت باید ومنل سي چي افغانانو تل یوه او بل ته دقناعت سر نه دی ټيټ کړی ،قناعت یې بل ته تسلیمي او تسلیمي یې عار بللی دی . داچي خپل هیوادوال او عزیز ته دماتي پر سر یې پردي ته لاس اوږد کړی او یا یې دهغه په پوځي مرسته د ځان لپاره برياوي ترلاسه کړي ، دهغوناوړو او شرمونکو پایلو ته یې هیڅ وخت پاملرنه نده کړې ،او د پردي پوځي ځواک راوستل یې د ځان حق بللی دی . په هره اندازه چي بهرني پوځیان په افغانستان کي پاته کېږي په هغه اندازه زموږ دخاوري قسم خوړلي دښمنان سیاسي ،مالي ،پوځي او مادي ګټه ځیني پورته کوي .همدا علت دي چي پاکستاني چارواکي او جنرالان امریکا او نړی والو ته دتروریستانو په ځپلو او نیولو کي ډوکه ورکوي . دا جګړه ددوي لپاره هغه چرګه ده چي طلايي هګی اچوي . فکر وکړی !!! دااوسنی خپل منځی تاوتریخوالی ،دعلماو ،بیګناښځو او ماشومانوو ژل په ځان پوري بمان ترل او ژوند دلاسه ورکول زموږ دبیچاره خلکو هیڅ درد نسي دواکولاي . پدې ټول باید پوه وي هغه کسان په هرنامه چي غواړي دمنځنیو پیړیو په دودتنګ نظره افراطي رژیمونه پر افغان وتپي ولس ته به دقبول وړنه وي . داډول کړني داستونزي او زموږ دهیواد څخه دپردیو پوځي ځواکونو دوتلو دحل لاره نه برېښي . ځوان شاعر فرهاد وايي:

اوس راته وایه چي ټول زړونه غاټول زړونه چا وګټل

ستا سره ماشه وه او زما سره ګلونه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

درنو لوستونکو!

دا لاندي عکسونه د پاکستاني نجونو دي چي غواړي په اردو او هوايي قواو کي کار وکړي ،پوښتنه داده چي ددیوبندي ملا يان په ځانګړي توګه مولوي فضل الرحمن دغو نجونو ته دکوم روايت له مخي اجازه ورکړي چي دځوانانو سره يو ځاي پوځي ډښوونه سرته ورسوي ، يو ځاي پوځي تعليمات او عمليات تر سره کړي ؟

زه ددغه کار ملاتړ کوم زما لپاره ښځه او نارينه دبيولوژيکي جوړښت په تفاوت يوشان ارزښت لري ،دواړه دخداي بنده ګان او انسانان دي ، دټولني په وړاندي يو شان حقوق او مکلفيتونه لري . عکسونه مي ځکه راوړل چي همدغو دپاکستان بنسټپاله مولويانو له مجددي څخه نيولي تر رباني او طالب پوري ټولو ته ويل ښځه بايد په کور کي وي ،ښځه ټول عورت دی ،دښځي مخ بايد بيرون څوک ونه ويني او اواز يې وانه وري ،هغه ښځه چي دا نه مني بايد سنګسار سي . پوښتنه کيږي چي مولانا صاحب ! دانجوني به څوک سنګسار کړي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلورمه برخه

په نوي تاکتیک دپاکستاني چارواکو هلې ځلې

دطالبانو دواکمنۍ پر خلاف دامریکا لخواد جګړې پیل دوې برخي درلودې .یوه یې دوسله وال تیریو لپاره دپوځي پلانونو جوړول ،او بله دطالبانو پر ضد دمیډیاله امکاناتو څخه په استفادي سره دهغوي پر خلاف دنړیوالو ذهنیت اماده کول و . امریکا دمطبوعاتو ،راډیو ،ټلوېزیون او انټرنټ له لاري په نړیواله کچه دوحشت،بربریت،تروریزم او انسان وژنو اصلي ترسره کوونکې یوازي طالبان او دالقاعدي سازمان معرفي کاوه ، امریکا ډیر ژر وکالای شوه نړوالو ذهنیت دخپلو راتلونکو پوځي او سیاسي کړنو سرته رسولوپه موخه اماده کړې ؛ دهمدغو تبلیغاتو پایله وه چي ټوله نړۍ دطالبانو دحکومت دپرزولو او القاعده سازمان دله منځه وړلو غوښتونکې سول.

دامریکا حکومت دسي آي آې دکارمندانو په وسیله دافغانستان په دننه او بیرون کې دځینو افغانانو سره اړیکې ونیولې دهغه جملې نه دشمالي ټلوالې په څنګ کې یې د مرحوم حاجي عبدالحق جبارخیل چي په خپل قوم کي دلوي اعتبار خاوندو او حامد کرزی چي دپوپلزو په قوم کي دخپل مرحوم پلار دشناخت او اعتبار څخه په استفادې سره یې کولاي شوه دطالب چارواکو پر ضد خلک راوپاروي ،او پخوانۍ پاچا محمد ظاهر شاه وچي امریکا دهیواد په راتلونکي برخلیک کي د ونډې خاوند ګاڼه او دسولي په راوستلو کې یې دده ونډې ته زیات ارزښت ورکاوه . امریکا داسي انګیرلې وه چي داکسان کولاي سي خلک دطالبانو پر خلاف راوپاروي . ډیر په دې نظر دي تر کومه ځایه چي پاکستان په دغه پلان خبر و او دحاجي عبدالحق دسفر مقصد او لار ورته معلومه وه دطالبانواوالقاعدي دسازمان په وسیله وتوانېده چي حاجي عبدالحق جبار خیل افغانستان دتګ پر لار مخکي له دینه چي کابل ته ورسېږي بیله کومي محکمي ناځوان مردانه اعدام کړ . د هغه په مرګ زیات پښتانه خفه سول اوډګه دمرګ په غندلو سره یې پر طالبانو یې ډیري سختي نیوکې وکړې . پدې ډول دطالبانو په مقابل کي دپښتنونفرت لانور هم زیات سو،او دا هڅ چي پاکستانپه هیڅ صورت په افغانستان کې دیوغښتلې حکومت دجوړېدو سره علاقه نه لرې په پښتنو کې نور هم غښتلې سو. حامد کرزی تر دهراود ولسوالۍ ورسېد او هلته دیوه نفر لخوا چي په مطبوعاتو کي یې ځان معلم اشرف معرفي کاوه حمایه کېده،دته دامریکا یانو لخوا ډاډ ورکړه سوی و چي دطالبانواو یا بل چا دحملې په مقابل کي به هغه ساتې . کرزي ونه سوه کولاي دارزګان خلک دطالبانو په مقابل کي راوپاروي ،یو خو طالبانو تر کرزي هلته زیات نفوذ درلود او بل کرزي په ارزګان کي کومې شخصي دپېژندګلوۍ ښې اړیکي نه درلودې .فکر کوم کرزي هلته یوازي پدې خاطر لیږل سوی وچي دطالبانو دحکومت دراپرزېدو څخه وروسته هغه دملا عمر دزېږېدو له ځایه دملا عمر څخه پاته شوېتخت پر کښېنستو لپاره کابل ته رولې ،دا شان ژیستونه اوکړنې دسیاست په ډګر کې رواج لري . څکه کرزی تر هغه وخته هلته پاته سو کوم چي بیا دامریکایي چورلکي پوسیله دبن دکنفرانس ترموافقي وروسته دبګرام هوایي ډګر ته په کابل کي دمؤقتي اداري دریاست دواک دتر لاسه کولو لپاره راوړسو،دبګرام هوایې ډګر ته فهیم ، یونس قانوني او شمالي ټلوالي نور غړي مخته ورغلي وه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامريکا متحده ايالاتو دانګلستان په نيغ ملاتړ او همکارۍ دطالب حکومت دوسلوال ځپلوپه خاطردسي آي آې جګپوړي کارمندان دروسې په مرسته دتاجکستان او ازبکستان له لاري په چورلکو کي پنجشير ته راغلل او هلته يي دفهيم ،يونس قانوني ،دعبدالله دبهرنيو چاراوسنۍ وزير سره دکتلو په ترځ کي ددوي سره دراتلونکې په هکله خبري وکړې ،شمالي ټلوالي دنده تر لاسه کړه چي دطالبانو پر خلاف دامريکا يانوسره په عملياتو کي برخه واخلي ، شمالي ټلوالي پدې خاطر په راتلونکی کښي دامريکا په مرسته غښتلې موقف پيدا کړي دامريکا يانو دغه خدمت ته يې غاړه کښېښوده ،که څه هم امريکا يانو به همدا درک کړې وې . روسيه چي دتروريزم پر ضد مبارزه کې دامريکا ملګرې سوې وه دشمالي ټلوالي څخه دامريکا داستفاديې په هکله خوښي ښکاره کړه او هغه يې دروسي او منځنۍ اسيا په ګټه وبلل . متل دی وايې ((ما پر آسمان غوښته خداي پر مځکه راکړه)) .روسانو دا انتظار نه درلود چي امريکايان دي بيا داسي تېروزې او شمالي ټلوالي بندنامي ډلي ته چي په سيمه کي دروسانو يوازنې دوستان وه داامکان پلاس ورسې چي دا ځل دامريکا د B52 او C130 ډوله الوتکو دبمباريو په مټ دي کابل ښار هغه ښارته چي اوسېدونکو يې ددوي له نامه سره حساسيت پيداکړی و يو ځل بيا داخل سي.

توماس والکوم پخپله مقاله ((ائتلاف نامقدس)) کي چي دافغان رسالي په 23-24ګنه کي خپره سوې ده ليکې : ((دامريکا په نظر شمالي ائتلاف په حقيقت کي هيڅ ائتلاف نه دی او باور وړباندې نشي کېداي،ليکن پرته له دوی نه امريکا بل انتخاب نه درلود ،.... ځمکني پو ځونو ته دزياتي اړتيا له مخي په کار وچي دشمالي ټلوالي له ملېشو څخه دطالبانو پر ضد کار واخيستل سي ،نه دامريکا او لوېديځ دځمکنيو ځواکونو څخه)) امريکا له دې ډارنه چي په ځمکني جګړه کي به د زيات تلفاتوسره مخ سي پرېکړه وکړه چي د شمالي ټلوالي څخه چي دطالبانو سره کوټلې دښمني هم لري استفاده وکړي .ديادولو وړ ده چي دامريکا ولس هم ددې سره مخالفت کاوه چي دجګړې په پېل کې دي په ځمکنيو عملياتو کې امريکايې سربازان برخه واخلې.

ددي لپاره چي دشمالي ټلوالي نړيوال اعتبار غښتلی سي دروسي مشر ولادمير پوتين هم ددي حقيقت نه پرده پورته کړه او دژورنالستنو سره يې په خبرو کې دابربنډه کړه چي روسې دتيرو پنځو کلو په دوران کي دطالبانو پر ضد دشمالي ټلوالي اود هغوي قوماندان احمدشاه مسعود سره دوسلو او پيسو زياتي مرستي کړي او دادی اوس دغه مرستي نوري هم زياتوي . فکر کوم د2005زکال دسپتمبر په مياشتي ښوټنه مواد او توکي چي دپنجشيرولسوالۍ (ولايت) ته دمسکو دوالي جنرال ګروموف لخوا راولېږل سوه هم دهغه پخوانيو دوستيو ديوځل بياډاګيز کېدو او پخلې په خاطر به وه ،که نه تر پنجشير نورې زياتې مستحقي سيمي وي ،او بل داچي ولې ديوي خاصې منطقي په نامه ؟ ځکه هلته خداي مکړه کومه طبعې ټکه نه لوېدلې.

امريکا دتروريزم سره دمبارزي په نوم داروپايي هيوادو ،روسې ، بېله ايران څخه دافغانستان همسايه هيوادو ملاتړ تر لاسه کړ او داکتوبر په مياشت کي يي ديويشتم قرن دموډرنو الوتکو او بماوريوپه زور دطالبانو او دالقاعدي دسازمان دپټېدوپر ځايوشپه او ورځ مرګوني ګذارونه شروع سوه،امريکا په دغو بم اوريو کي وچ او لانده يو ځاي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسوځول .او دپښتنو داوسېدو پر سیمه په دې نامه چې طالبان پښتانه دي او دطالبانو سره به مرسته وکړي هم تر بمبارد لاندي ونیول ، په دښت کې چوپان او په کلي عادي خلک وویشتل سوه . کلي ،کورونه ، ،ژرندي ، کارېزونه اودکوچیانو خېمې ،پر لارو دسوارلیو ګاډې د بم اورونکو الوتکو او توغندیولخوا په نښه سول ،په زرګونو کورنۍ یې کلیو او ښارونو پرېښودلو ته مجبورکړه ،دولسونو دژوند اړانه یې خرابه او تباه کړه . په کابل ښارکښې یې هم دښار سهیلې او شمالي برخې ،دتلوېزیون غر (انتن)دبالاحصار او مرنجان تپه او یو مسجدپه بمانو او توغندیو کلک وویشتل ،په سلهاو انسانانوو ژول سوه .که څه هم دامریکا داشان کړنه په داخل او بهر کي دافغانانو داعترضونو او احتجاجونو سره مخ شول ، دامریکا وحشیانه خپل سري بمبارۍ یې وغندلې مګر دامریکا او دلوېدېځو هیوادو مشرانو وربانديغوږ هم ونه ګراوه . دسویډن دمالمو په ښار کي دسویډن افغانستان دکمېټې او افغانانو په ګډون مظاهري وشوې ،په همدغو مظاهرو کي هغو افغان ماشومانوسره دمرستي په خاطر چې دامریکا دوژنکواو ړندو ګذارونوپه پایله کښې یې دژوند هر څه دلاسه ورکړي وه مالي مرستي راټولي سوې ، دمالمو دښار په هغه تعلیمي موسسه کي چې ما سویدني ژبه لوستل دسویدني استادانو په همکارۍ مې تر 8000 زیات سویډني کرونه مرسته ټوله کړه ټولي پیسې چې دمالمو دافغانانو لخوا ټولي سوي تر دېرشو زروزیاتي وې . دامریکا او هغوي دمتحدینو له پوځې کړنو او عملیاتو څخه دا سې څرګندېده چې شاته کوم پښتون دښمنه قوت وو ،او امریکایانو ته یې غلط راپورونه ورکول او هغوي یې دپښتنو داوسېدو پر ځایو بم اوریو ته هڅول ،تر څو له یوې خوا پښتانه وځپل سې او له بلې خوا دپښتنو په زړونو کي دامریکا په مقابل کي کرکه او دنفراحساس راپیداسې ، تر څو امریکا او اروپایي هیوادونه دتل لپاره دپښتنو په مقابل کي حساس اوسې اودوي ته دشک په سترګه وګورې.

دا عملیات دومره درانه وه چې دلوېدېځو مطبوعاتو او ان دامریکا د CNN ټلوېزیون یو تن مفسر((فیشر)) وویل :دامریکا بمبارۍ دویتنام له جګړي نه وروسته ډېري درنې او زیاتي سختي وې ،څکه شپه او ورځ په پرله پسي توګه یې دوام درلود.

په هغه وخت کي چې پر کابل او کندهار د بمانو او توغندیو باران ودروسې دولت اعلان وکړ چې شمالي ټلوالي لپاره یې پنجشیر ته ټانکونه ،توغندۍ او کلاشینکوفونه رسولي دې ،روسې غوښتل دموقع څخه په ګټه پورته کولو سره دنظار شوراتر غاښو په هر ډول وسلو سمبال کړي تر څو داړتیا په وخت کي وکولای سي له ځان او روسې دګټونه دفاع وکړي ،همدغه مهال ازبکستان هم دجنرال دوستم څخه خپل ملاتړ اعلان . البته دا باید هېره نشي چې ترکیې تل خپلي ګټي دشوراي نظار په څنګ کي ددوستم په وجود کي لټولې دې او دهغه څخه یې تل ننګه کړې ده . همدا دلیل و کله چې دوستم دطالبانو له خوا ځغلول کېده سمدستي به ازبکستان او له هغه ځایه ترکیې ته تلی .دترکیې په تلویزیون کي ډېر ځله په پوځې لباس کي راښکاره سوی دی او کله کله دده څخه پداسې حال کي چې هیڅ دولتي واک یې نه درلود دیوه رسمي شخص په بڼه استقبال سوئ دی . د2001زکال داکتوبر په 20ورځ یو روسي پوځي جګپوړي جنرال ((پاپوف)) و ویل :موږ دشمالي ټلوالي سره په کافي اندازه کومکونه کړي ، دافغانستان شمال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ دسیاسي اغېزې دنفوذ سیمي بولو ،او دافغانستان دراتلونکي دولت لپاره ښاغلی رباني یو مناسب شخص ګڼو.((امریکا ږغ راډیو)) دغو څرګندونو دا فهمول چې روسیه په هیڅ ډول حاضره نده په افغانستان کې پاکستان پلوه حکومت ومنې.

دکابل دښاریانوپه ګډون د ایران ،پاکستان او ملګروملتو دسازمان سره داتشویش پیدا سو چي دطالبانو تر وتلو وروسته به څوک په دې ښار کي واکمن کیږي ،ځکه درباني دحکومت دپخوانیو ناوړه اعمالو په اساس نه دکابل خلکو او نه هم ملګرو ملتو غوښته چي شمالي ټلواله دې په کابل کي حاکمه سي . کله چي دطالبانو ماته یقیني سوه ملګرو ملتو ،امریکا او لوېدیځو هیوادو پرېکړه وکړه چي هیڅاته باید حق ورنکړه سي کابل ته پر خپل سر ننوزي.

دملګروملتو دسرمنشي ځانګړي استازي لخدر ابرهیمي او دهغه مرستیال فرانسیسوندرل لخواپه افغانستان کي دنوي حکومت درامنځته کولو په هکله پر پلان او طرحي جوړولو کار شروع سو . دبیلو ډلو ټپلو سیاسي او جهادي ګوندو او تنظیمو سره تماسونه ونیول سوه ، په دې جمله کې ددقبرس او روم جریانونه هم شامل وه . له بلي خواشمالي ټلوالي دموقع نه په ګټه پورته کولو سره ځانونه سره منظم او په شمال کي یې دامریکا تر هوایي بمباریو وروسته ولایتونه او کابل ته دننوتلو په هیله یو په بل پسې نیول . برهان الدین رباني چي دکابل تر تخت دلاسه ورکولو یې په تاجکستان ،ایران او روسیه کي شپې او ورځي تیرولې دنوامبر په 21 یې په تاجکستان کي دداکتر عبدالله سره دراتلونکي حکومت په هکله خبري وکړې . هغه دامریکا دهوایي حملو او شمالي ټلوالي ته دلاري دخلاصېدو په هکله معلومات ورکړ. په دغه وخت کي روسي یو ځل بیا په ګوته کړه چي دطالبانو تر سقوط وروسته باید استاد رباني دجمهوري ریاست واګې پلاس کي واخلي . دروسې ددغه ورانديز نه تاجکستان،ازبکستان او ایران ملاتړ وکړ ،مګر پاکستان دروسې له دغه نظر سره خپل مخالفت وښود . له بي بي سي اومسکو راډیو څخه زما شخصي یاداښتونه . دپاکستان لپاره هم دا دقبول وړ نه وه ،یوځل بیا هغه کسانو ته ددولت واګې پلاس ورسې کوم چي ددوې په زور یې دافغانستان دورانۍ او افغان ولس دسر په قیمت چي دتلفاتو شمیر یې تر یو میلیون اوړې واک تر لاسه کړ، خوهغوی دقدرت دتر لاسه کولوسره سمدلاسه پاکستان ته شا وګرځول ، دروسې ،ایران او هندوستان سره یي دوستانه اړیکي ټینګې کړې . په امریکا کي هم جمهوریت غوښتونکواو دموکراتانو سناتورانودبوش له اداري نه غوښتنه کول چي شمالي ټلوالي ته اجازه ورنکړي تر څو کابل ته ننوزي ،دبرطانیې صدراعظم توني بلیر هم علاقه نه لرل چي دا بدنامه ډله یو ځل بیا دکابل دښا دفاتح په توګه دغه ښار ته داخله سي.

دملګروملتو استازی لخدر ابراهیمي دشمالي ټلوالي له مشرانو سره خبري وکړي او هغوي ته یې دنړېوالو دا تشویش چي نه باید کابل ښارته داخل سي څرګند کړ ،ولي حالات دومره ګډوډ وه چي دامریکا دلیونیو راکټونو او توغندیو په اورولو مصروفه وه ،یو شمیر هیوادو لکه المان ایټالیا او انګلستان په دې هکله کار کاوه چي ډیر ژر دافغانستان دبرخلیک دټاکلو لپاره غونډه جوړه سي . له بلې خواافغان ولس دوحشي بمباریو له امله هک پک پاته واو دخپلو نازولو په ویر سرګردانه او فرېشانه وه ، دا دقدرت لیوالو وخت غنیمت وباله پر خپل سر دنومبر په 13ورځ دماذدیګر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر شپږ بجو په هغه روسي پوځي لباس کې چې څو ورځې پخوا يې روسي چارواکو شمالي ټلوالی ته دګنډلو او ددوي په ا ختيار کې دورکولو خبر خپورکړی و)) 12000 ((وسله وال کسان دکابل په وينو لړلي او زخمي زخمي ښار ورننوتل او دکابل زوړېدلو ښاريانو يو ځل بيا هغه مخان وليدل کوم چې له لېدو نه يې نفرت درلود . په هغه لحظه چې دا ټلواله دکابل په ښار ورننوتل سمدستي فهيم ځان ددفاع ،يونس قانوني دکورنيو چارو او عبدالله دبهرنيو چارو وزيران اعلان کړه ،دمالي وزارت چاځکه وانه خيست هلته هر څه په ګډه چورسوې وه . ددغو مقامو دتر لاسه کولو پر سر يې دبن په کنفرانس کي هم دومره چنې ووهلي تر څو همدا مقامونه همدغو ښاغلو ته ورسپدل . برهان الدين رباني يو ځل بيا دکابل په ښارکي دمطبوعاتو او راډيو ګانو په وسيله خپل رغ دارګ له ماڼۍ نه پورته کړ . فقط څلور ورځې وروسته تر هغه چې دا ښاغلې په کابل ور ننوتل دروسې دبهرنيو چارو وزير سرګې ايوانف اعلان وکړ ، چې يو نفر پوځي او بل دسياسي چاروجګپوړي کار پوهان کابل ته ولېږل سوه تر څو په کابل کي دهغه حکومت دچارواکو سره چي اوس پر وضعه مسلط دی او هغه په رسميت پېژنو ليدنه کتنه وکړي او دخپل مينځي مناسباتو دټينګولو په هکله بحث کوي . روسي پدغه د تلواري سياسي حرکت کولو سره امريکا او نړېوال ديوه تر سره سوي عمل سره مخامخ کړه او داسي يې وښودل چې دحکومت درياست مسله ختمه ده ، هغه دی رباني پردولت مسلط دی اداره يې جوړه.

دشمالي ټلوالي کابل ته داخيلېدل ، او پر خپل سر حکومت جول داروپا او امريکايي چارواکو دخوابدی سبب وګرځېده،کابل ته دشمالي ټلوالي ورتګ ديوي شورا تر جوړېدو وروسته چې امريکا پلان درلود په نظر کي نيول سوې وه .درباني داسي خپل سری ته امريکا او انګلستان داسي ځواب ورکړ چي دبن تر کنفرانس وروسته يې هغه ته يوازي د ((X))پريزيدنت لقب ور پرېښود او بس.

ملګرو ملتو،امريکا،برتانيې ،جرمني ،فرانسي دافغانستان لپاره د راتلونکې حکومت دجوړېدو ،اساسي قانون ،دمؤقتي او عبوري ادادرې ددندو او نورواړينو مسايلو دڅېړلو په منظور دالمان په وړانديزدهغه هيواد دبن په ښارکي ددوې دخوښي افغانانو په ګډون ديوي غونډې دجوړيدو لپاره ګامونه ګړندي کړه سوه.

دملګرو ملتو د سازمان دسرمنشي استازی لخدر ابراهيمي په ايتالياکي دمحمدظاهر شاه ،دهغه دکورنۍ دغړو او هغه له سلاکارانو سره وکتل په خبرو کي موافقه وسوه چي دبن په کنفرانس کي به دپاچا استازي برخه اخلي . په دغه وخت کي چي دظاهر شاه سره دنړيوالو په ګډون دافغانانو ليدني کتني زياتي شوې ،موږ په اروپاکي ديو شمير فرهنګي ټولواستازي دتليفون په مټ سره سلا شو چي يو هيئت دي دافغانستان دمسلېدعادلانه حل په هکله دپاچا سره دکتلو لپاره روم ته ولاړ سي . دفرهنګي ټولنو پلاوی روم ته ولاړ له پاچا او دهغه دکورنۍ دڅو غړو سره يې دافغانستان دراتلونکي سرنويشت دټاکلو ،افغان ولس دغوښتنو زموږ دوړانديزونو او يو شمير نورو دعلاقي وړ مسلو په هکله خبري وکړې ، دښاغلي زرين انځور په وينادلومړې ځل لپاره همدغه پلاوي يو ټوک پښتو کتاب دپخواني پاچا کورنی ته ډالی کړ.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان او له هیواد نه بهر ټولو افغانانو ددې لپاره تلاش کاوه چي دا ځل دبهرنیو هیوادو په مرسته او افغان رون اندو په مشوره او ګډون داسي يوه اداره جوړه سي تر څو افغانولس وکولاي سي خپل سرنويشت په خپله خوښه او دولس له ارادې سره ورته وټاکې . ددې کار لپاره زياتورونې اندو افغانانو منډې تر ړې وکړې ،مګر له بده مرغه دتل پشان زموږ دهيواد دبرخليک دټاکلو په هکله د هغو څخه چي دهيواد دودانېدو او ښېرازۍ سره يي علاقه لرل چا پوښتنه ونکړه، دافغانستان راتلونکۍ سياسي سرنوشت يوځل بيا دابرقدرتولخوادافغانستان په راتلونکې اداره کي دغوښن ځاي دتر لاسه په خاطر د 2001د نومبر (27څخه دسمبر تر5) نيټې دالمان د بن د ښار د پټرسبورګ دتاريخي هوټل دکنفرانسونو په تالار کي تر سختو امنيتي تدابيرو لاندي دګوتو په شمارڅوهغو کسانو په ګډون چي دوي غوښتل دترړلو دروازو شاته په جوړسوې کنفرانس کې و ټاکل سو. دکنفرانس کار او ټول جوړښت او افغانې مشروعيت دهيوادزيات شمير نظر خاندانو او سياسي څېړونکو لخوا تر سوال لاندې ونيول سو،او زياتي نيوکي پري وشوې چي دا سلسله تر اوسه اوږيره وخته به دوام ولري.

دا ځل بيا دافغان ولس ټولي هيلې په ناهيلو بدلې سوې ،همدا دپرديو لخوا دحکمتونو دجوړېدو پايله ده چې اوس هم دميلیارډو ډالرو په رالېږلو سره افغانانو دآرامۍ ګوله نه ده په خوله کړې.

د دکنفرانس کارچې دافغانستان په چاروکې دملګرو ملتو د سازمان د عمومي منشي استازي لخدر ابراهيمي او ددغه سازمان دوياند ښاغلي فوزي په مشرۍ پر مخ بيول کېده دامريکا دولسمشر ځانګړی استازي ښاغلي خليلزاد ، دامريکا او روسيې دبهرنيو چارو وزيرانو کولن پاول ،ايګور ايوانوف او شېرو همسايه هېوادونو دبهرنيو چارو وزيرانوچې د (6+2) هېوادو په نامه هم يادېږی ،المان ،برتانيې ، ايتاليې،هالند اوجاپان استازو دکتونکو په توګه حاضر وه .دافغاني لورې نه په غونډه کي دشمالي ټلوالي استازي زيات واو هغوي داحمدشاه مسعود يو لوي عکس هم دغونډې تالار ته له ځانه سره وروړی ؤ،لوستونکي خبر دې چي دهمدغه کال دسپتامبردمياشتي په نهمه نيټه احمدشاه مسعود دخواجه بهاالدين په ولسوالۍ کي دناپېژندل سو کسانو لخوا ووژل سو . خو داچي د شمالي ټلوالې استازو له ځانه سره دهغه عکس تالارته راوړ ټول حيران سول چي دا دځه لپاره؟؟؟

دبن په کنفرانس کې دګډون لپاره دغو ډلو ته دامريکا له خوا بلنه ورکړه شوې وه.

-1د روم دسولې دجريان استازي 9 نفره.

-2د قبرس دسولې دجريان استازي 3 نفره.

-3د اسلامي متحدې جبهې استازي 11 نفره.

-4دپېښاور دسولی له جريان څخه 3 نفره.

-5دمشاورنو او څارونکو په توګه 44 نفره.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا باید جوته سي چي داډلي په هیڅ صورت دافغان ولس داستازیتوب جوګه نه وي، ددوي دعوت دغه شان سرنویشت جوړونکي غونډي ته کاملا د بهرنیوهیوادونوداړیکو پر اساس تر سره شوی و . دا هغه اساسي جفاوه چي زموږ دهیواددبرخلیک دټاکل په وخت کي په دي نامه چي وخت حساس دی ژربايد هر څه تر سره سي دافغان ولس سره وسوه .ددغي لويي تير وتني اويادځينو لخوا دقصدي او له دښمنيو څخه ډکي کړني درونډ پېټی اوس دافغانانو ملا ماته کړېده.

دبن دکنفرانس ژبه فارسي وه ،اوهم دهغي غونډي ګډون کونکي کوم چي دافغانستان دراتلونکی په هکله يې پرېکړي کولې غوڅ اکثريت دهيوادد لږه کيو قومواستازي وه،په ټوله دنيا کي دامعمول دی کله چي د يوهيواددسرنويشت او يانورو ورته سترومليِ مسلو په هکله بحث کېږي نو دهغه دډېرکيو سره تر هر چا زيات خبري کيږي او دهغوي ګډون دشمير په تله ضروري بريښي ،ځکه دهري پرېکړي په پلې کولو کې په طبعي ډول ډيره کې ډير رول او نقش لري ،مګر دلته دهغه دښمنيو له مخي چي دنړی يو شمير هيوادونه يې له پښتنو سره لري ونه غوښتل دغونډي اکثريت دپښتنواستازي او په کل کې روڼ اندي او اهل خبره خلک وي . دغه حالت چي له يوي خوا پښتانو استازي لږ او له بلي خوا دکنفرانس ژبه فارسي وه پر پښتنو استازو بد تاثير وکړ او هغوي له غونډي سره بايکاټ کولو په هڅه کي شول ، دتالار نه ووتل دغي مسلي ته تر هر چا زيات مرحوم حاجي عبدالقدير متوجه سو و ، هغه دملګرو ملتو داستازو سره دکنفرانس دژبي په هکله زيات جروبحث کړی وبلاخره هغه داحتجاج په توګه له غونډي دوتلو اعلان کړی و ،دهمدي ورځي دماذديګر پنځو بجو شاوخوا وه چي ماته له جرمني څخه ښاغلي زرين انځور چي موږ دنورو سره په ګډه دغونډي کار څاره تليفون وکړ او دا جريان يي راته ووايه ، ماته يي وويل چي دحاجي صاحب قدير سره ورغيږه او هغه پخپل نظر پوه کړه ،ماورته وويل چي زه دحاجي صاحب سره بلد نه يم زه به څنګه ورسره ورغېږم که ورسره بلديې ته خبري ورسره وکړه ، داسې پوه سوم چي انځور صاحب هم خبري ورسره کړې ،ماته يې په ځواب کې وويل هغه تاپه غياب کي پيږني دا((0049 171 549 1822)) ددہ دموبيل نمبر دی ويې ليکه او ورسره خبري وکړه . ما سم دستي نمر وليکل او دمرحوم حاجي صاحب سره مي خبري وکړي په خبرو کي راته معلوم سوه چي وطن او افغانان ټول له يوه مخه په هر قوم اوهره ژبه چي خبري کوي پرګران دي هغه ماته په دغه غونډه کي ديوشمير استازو دسپين سترګيو او شرارت لنده قيصه وکړه ،تر کومه ځايه چي زه پوهېدم مااوهغه خبري سره وکړي او هغه ته مي وويل چي موږ دبن دکنفرانس دجوړېدو پلويان يو خو په دي شرط چي دکنفرانس دجوړېدو موخه په افغانستان کي داوسنی کشالي دسياسي عادلانه حل لاره لټول وي ،ولې که هدف دا ځل بيا له بن څخه پر افغانولس ديوي داسي پرېکړي او لاس پوڅي اداري تپل وي چي افغانستان ته نوي بدمرغۍ په خپلو زړو او پېژندل سوو څېرو له ځانه سره راوړي ښه داده چي دا کنفرانس هيڅ داير نسي . په اخير کي مي ورته وويل موږ په غونډه کي دټولو هغوکسانو سرسخت پلويان يو کوم چي دوطن دعمومي مصالحو او ګټو دساتلوپه خاطر په کنفرانس کې خپل اواز پورته کوي ، تاسو ډاډه اوسی موږ هم حالات څارو،ستاسو له معقول او هغه ملي دريځ څخه چي په هغه کي دوطن او خلکو ګټي نغښتي وي په ټول قوت ملاتړ وکوو،په پام کې لروپه اروپا کي دافغاني روڼ اندو په ګډون پدغو نږدې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځوکښې په فرانکفورت کې غونډه جوړه سي تر څو هلته ټول افغانان دهیواد دراتلونکي په اړوند خپل نظر څرګند کړي . په همدغه ورځ ډیر ژر دهغه سره دبي بي سي راډیو مصاحبه جوړه سوه او هغه په مرکه کي ټولي خبري نړیوالو ته بربنډې څرګندي کړې ،له هغې ورځې دشمالي ټلوالي اومرحوم حاجي قدير تر منځ مناسبات تاریک سول .دهغه تر مرګه ماهغه سره دهغي شپې په ګډون چي دده په وينااله تورخمه دوروستي ځل لپاره را اوښت دهمدغه موبیل تلیفون په وسیله څو ځله دمسایلو په هکله خبرې کړې اونظرونه موسره شریک کړې دي . اوس دي هغه خداي وبخښي او روح دې ښاد وي

غواړم یوه ټکي ته اشاره وکړم ، ټولو فرهنګیانو او فرهنګپالو په افغانستان کې د تکنو کراتانو ،ملي اوسیاسې شخصیتونو او هغو چي کولاې يي سول هيوادته له جګړې په ميراث راپاته بدمرغيو څخه نجات ورکړي په دولتي اداري کې دګډون غوښتونکي وه.

په جرمني کښي دفرهنګیانواو روڼ اندو لخوا دبن دکنفرانس ځاي ته نږدې درنده غونډه دايره سول دهيواد په راتلونکې اداره کي دتکنوکراتانو اونورملي شخصیتونودګډون څخه ملاتړ او دجنګسالارو يو ځل بيا واک ته رسولو پر ضدشعار دغونډې اساسې موخه وه ،دبن دکنفرانس دتالار نه مصطفي ظاهر او پاچاخان ځدراڼدغونډې برخه والوته راغلل او دهغوي دغوښتنو او وړانديزونو تر اورېدووروسته يې هغوي ته وعده ورکړه چي ديو افغان په توګه به دوطن ملي ګټي په پام کي نيسي . دمخکنې پلان له مخې په اروپاکي دفرهنګيانو او فرهنګپالو په زياردجرمني دفرانکفورت په ښارکي ددسمبر په لومړۍ ورځ دتر ((نهه سوه)) زياتو روڼ اندو په ګډون چي دامريكا او ټولو اروپايي هيوادو دفرهنګي ټولنو استازو او نورو علاقمندانو برخه درلوده ستره غونډه جوړه سوه.

ديادولو وړ يې بولم چي ددغې درنې غونډې لګښت دځوانو وطنپالو نثار احمدشېريندل او خالد احمدياني په مالي مرسته برابره سوې وه ، غواړم ددوي دنومو نو په ذکر کولو سره وښيم چي ښه او دوطن لپاره چوپړ دهيچا نه هېرېږي .

دهمدغه کنفرانس د پرېکړو په اساس دغيري متجانسو او مختلفو نظرياتواو عقايدو لرونکو په ګډون چي اکثريت يې افغان ولس ته د قبول وړنه وه يوه اداره د ((موقتي اداري)) په نامه جوړه شوه او ښاغلی کرزی ددغي اداري دمشر په توګه وټاکل سو. دهمدغې مؤقتي اداري په وړاندې پس له هغه چې اوبه تر ورخ تېرې شوي و ې دومره ستري او دډېرې مودې دندې په نښه شوې چي له هغه لمړۍ ورځې هر هوښيار او پوه سړی پدې پوره پوهېده چې دا اداره او دا دندې ډېرې سره ليري دي . له بلی خوا ددغودرنو دندو سرته رسول هغه چاته سپارل شوي وه چې داټولې بدمرغۍ دغه ملک ته دهغوی لخوا ډالۍ سوي وې . په هر صورت دبن دپرېکړو په اساس دموقتي اداري په دوران کي يوه استراري لويه جرګه د((2002 دجون په 22)) نيټه جوړه سول . دجرګې پاله ښاغلې کرزې ته دعبورې اداري مسؤليت په غاړه ورکول اودحکومت نوې وزيران ټاکل و. عبوري اداري هم همداشان هغه څه کول

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي دوي غوښتل . پدغه دوره کې دبن دکنفرانس دپرېکړو له مخي داساسي قانون لپاره کميسيون جوړ سو ،دمطبوعاتو او سياسي ګوندونو قوانين دښاغلې کرزي دفرمان له مخي اعلان سول ، ددغه قوانينو اعلان ، دولسمشرۍ او ملي شورا ټاکنې پدا پځوکلو کي يوازنۍ لاسته راوړني دي .په عبوري اداره کي جنګسالارو او تنظيم سالارو غوښن مقاومنه تر لاسه کړه کوم چي دهمدي لپاره ئی شپه او ورځ تلاش کاوه ، په دولتی ادارو کښی پوهو او لايقو کسانو ته ګمارل يو ځل بيا هير شوه. پر دغو ټولو سر بيره يې دحکومت له نوی تشکيل سره ناخوښي ښکاره کول ،البته دليل يې داو چي دغو ښاغلو غوښتل هر څه پخپل واک کي ولري، په پښتو کی يو متل دی وايی :�کونډی هم ژاړی رنډی هم ژاړي ، هغه چی نن ئی راودکړي هغه په ناورين ژاړي� . دهمدوی په واکداری کښي په لسهاوو زره وړ مسلکی او دپوهی خاوندافسران ،کارپوهان،معلمان، ملکی مامورين، انجينران ، ډاکټران نر اوښځې له کاره ګوښه شول،هغوي دخپل اولاد لپاره ديوې ګولې ډوډۍ دپيداکولو پخاطر دکابل نه تر پښاوره،ايران ،ډوبۍ او مسکو بازارونوته پلنډيټوب ، ورځنۍمزدورۍ او خټګرۍ په خاطر ورسول.

دعبوري اداري ددندوپه اساس داساسی قانون دتصويب لپاره لويه جرګه راوغوښتل شوه ،داجرګه دتيري جرګې په پرتله دقدرت پر سر دسياليو اوهيوادسره ددښمنۍ په کچه ډيره تاريخی وه . تر شلو ورځو زيات ئی د وام وکړ ، ځکه پدی جرګه کی زياتی چني ووهل شوي،پرخوله مهرونه ولګيدل،هر چا غوښته خپل واک ا وقوت دافغانانو او بهرنيانو ننداري ته وراندی کړی، نږدي ؤ چی جرګه بيله کومی پريکړی پاي ته ورسيږي ، د بهرنيانو ئی کور ودان چی خپلولاس پوڅو ته يی غاښونه و چيچل او هغوي ئی يو ډول جوړجاړي ته وهڅول ترڅوجرګه د يو پايلې په لرلو سره پاي ته ورسيږ ي ،هير بايد نشي چې په همدې جرګه کښی دافغان ولس دلوي اکثريت دروا او مسلمو حقو قو پر خلاف پريکړې وشوې او داسی اساسی قانون تصويب شو چي تر هيڅ ښه ولې دپلی کولو پايلی به ئی زيات ناندريز وي

په 2002زکال دجنوري د مياشتي په21نيټه دجاپان دتوکيو په ښارکي دمرسته کوونکو امريکايي،اروپايي هيوادو ،نړېوال بانک،داسيادپرمختيا بانک ،دملګرو ملتو وجهي صنوق،جاپان ،سعودي عرب ،روسې هند او ايران په داستازوپه ګډون لويه غونډه جوړه سوه ، دنړۍ زياتو هيوادو دهر اړخيزو مرستو وعدې وکړې ،په مليارډو ډالر افغانستان ته راغلل . په 200زکال دمارچ په 31نيټه د پنځوسو هيوادو دبهرنيو چارو دوزيرانو او استازو په ګډون په برلين کي دافغانستان سره دمرستو کولوپه خاطر بل کنفرانس داير سو ،پدغه کنفرانس کي کرزي د 28ميليارډ ډالرو مرستو دتر لاسه کولو وړانديز وکړ ، وروسته پرېکړه وسوه پر پخوانيو وعده سوو مرستو سربيره دي د افغانستان سره نور 8,2 ميليارډه ډالره مرسته وسي . خو متاسفانه افغانانو ته کوم څه پکښي وه نه رسېدل ،غټه ګټه يي چي هره ورځ يي چاړواکي يادوي دکندهار کابل سړک دی ، هغه هم پسله شپږمياشتوبيا جوړوني ته ضرورت پيداکړ ،او يادا چي ځيني چارواکي وايي موږ هر کلي ته نږدي ديرش زره ډالرو په ارزښت دبيا رغوني لپاره په مصرف رسلې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

،ماته څه موده مخ کي يو افغان چي تازه له وطنه راغلی و قيصه کول ،ويل يې کله چي په راډيوکي دولتي چارواکي ولس ته دخدمت خبري شروع کړي پخوا به يې پرې خندل مگر اوس راډيو گوله وې ،موږ نه پوهېږو چي ددغو پروژو ثمره ولي سيلابونه يوسي ؟؟،او ولي په کال کې تر يو ميلياړډ زيات دپلاستيکي شيانو درانيولو لپاره پاکستان گټه تر لسه کړي ، داچي ايران ، چين ، ډوبۍ او نور هيوادونه ته څومره پيسي دهمدي تجملي شيانو درانيولو لپاره لېږل سوي که يې سړی حساب کړي پر بدن يې وربښتان جگ جگ دريږي . موږ هر څه لرو خو هيڅ نلرو او تر غوړوبه که خير و دهمدغو نا عقبت اندېشو مسؤلينو دکار په برکت په بهرنيو پورونو کې ډوب سو!!!

څرنگه چي دافغان ولس دبرخليک خښته دبن په کنفرانس کي کرِه اېښودل شوې ده ،درون اندو او خواخوږو په عوض ټوپکمار او جنگسالارو ته دولتي واک پلاس ورکړه سو ،او پر قدرت باندي ددوي پاته کېدل دوام لرې نو هرومرو به تر څوچي داکسان او همداتنظيمونه وي په هيواد کي به دهر اوښتون دمانۍديوال کوږ وې . هغه دلوي شاعر شعر دی چي وايي : سنگ اول چون نهد معمارکج تا ثر ياميرود ديوار کج

دمطبوعاتو قانون تصويب د يوازني نسبي مثبت اوښتون په توگه دهغو نيمگړتياوو پر اساس چي لري يې په عمل کی پلی کول ستونزمن شول، مثلادمطبوعاو آزادی يو وازی دا معنا نلري چی په سلهاوو ورځپاڼی نشرات وکړی ،مختلفي تلويزيونی او راډيويي دستگاه وې فعاليت ولری، مهمه دا ده چی داخپرونی په هيواد کښی دآزادۍ، دموکراسۍ ،سولی او امنيت دټينگښت ،ځوان نسل دعلم او تخنيک په برياوخبرول اوافغان ولس يوپر مختللي متمدن او معقول ژوند ته هڅول وې . له بده مرغه اوس دغه دډله ايزي خبرونی وسيلې دحقايقو دانعکاس توان نه لري ،هغه کسان چه هغوي عملاَ دافغان ولس دگټو پر خلاف کړني سرته رسوې ،رشوت خوري ،دخلکو پر ملکيتو تعرض کوې ،ملي شتمني لوټوې ،دتارياکو او هيروئېنو تجارت کوې په هيڅ ډول ځانته دهغوي دافشأ کولو جرات نسي ورکولاي . دوي دبنسټپالو جنگسالارو او تنظيم واکو،دپلانونو دپلي کولو ناوړه پايلې نسې برملا کولاي ، تر اوسه په هيوادکې څوک خپل نظر اوعقيده نسې څرگنده ولاي ،هر څه چي دچارواکو ،جنگسالارو او تنظيم واکانو خوښ نه وې تر سره کونکۍ يې سمدلاسه په کفر او داسلامي احکامو څخه په سر غړونه تورن کېږي . همدا اوس ددموکراسۍ څخه ددوي په گټه دتعبير په اسا س هر لهظه ليکوال،خبر لوڅ ،هنرمند، فرهنگيان اود خپلواک اند خاوندان تر جدي دتهديد او توهين لاندي شپي ورځي سباه کوي ، دهغوي خبرو او وړانديزو ته څوک غوږ نه نيسي او نه يې هغوي له ډاره اظهارولاي سي.

بلې په هيواد کي ولسمشر وټاکل سو ،دادی نن سباه دملي شورا دټاکنو پايلې چي دپيسو او درغليو و تهديد په زور دهمدغو دموکراسۍ او ملي گټوخلاف کسانوونډه به پکې زياته وي پداسي حل کې روښانه کيږي ،چي دافغانانوغوڅ اکثريت له ولسمشر نه خفه اوملي شوراته دټاکنو بهير په مختلفو بڼو دگټونکواوبايلونکولخوا دلاس وهنو او درغليوتر نيوکو لاندي دی . بيچاره او دربدره ولس اوس پوهيږې چي دوي به دکوم ډول پارلمان درلودونکي وې .په رښتيا سره هغه ارزوگاني چي ولس دبن دکنفرانس دپرېکړوله پلي کيدو څخه لرلې يو په بل پسې په ناهيلو بدلي سوې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبن دکنفرانس دپریکړوله مخي دعبوري ادادري چي دپارلمان تر لومړۍ غونډي پوري يې معياد اوږد دی اساسي دندي په افغانستان کي بيله قيداوشرط نه دوسلو ټولول ،دملي اردو،ملي پوليسو اوملي امنيت ادارو پر سمبالتيا سر بېره پدغو اداروکي دتشکيل له مخي دپوهو اومسلکي افسرانو ګمارل ،هغه چا ته چي لاسونه يې دافغانستان دبې ګناه خلکو په وينو سره او دعامي شت منۍ په لوټولو او ملي خيانت متهم وي له حکومت څخه شړل ،دښځي او ماشوم دحقوقو تظمين ،دکوکنارو دکرلو او هيروئينو دسوداګرۍ مخنيوی ، دبهرنيو مالي او مادي مرستوڅخه په استفادي سره دهيواد په ښارو او کليو کي دبيارغوني کار،دښوني او روزني رواج ، دهلکانو او انجنو لپاره وښوونځۍ اوعالي تحصيلاتو مؤسسو ته دتګ امکانات برابرول،روغتيايي خدمتونه ،ديوې سالمې دولتي ادادري جوړول ، کار دکار واهل ته سپارل ،په دولت کي دافغان ولس له ستوني څخه دپخواني قوماندان ،پاټکوال ،تنظيم سالار او جنګسالار لاسونه لنډول په ګوته شوی وه،له بده مرغه دايوه دنده هم چي افغانستان به يې له همدا اوسني حالت او بې امنيتيو څخه ژغورلی واي تر سره نه شوه.

ددواړو لويو جرګو جوړېدل اواساسي قانون تصويب دافغان ولس دګټو پر خلاف د مصلحتونو پر بنأ تر سره سول ،جنګسالار په نوي بڼه ،پاټکوال او محلي قوماندان په دولتي جامه ،ددموکراسۍ او متمدني ټولني دجوړېدو،دښځي او ماشوم دروا حق ،دبيان او عقيدې دآزادۍ مخالفين دقضاوت کونکوپه توګه ،داړمارو او چپاول ګرو ددولتي کارپوهانو په نومونو پر دغه زورېدلي ولس دانړدې پنځه کاله حکمراني کوې،او څوک يې مخه هم نسي نيولاي . دکوکنارو کرل ددولتي جګپوړو چارواکو دبربنډې او نيغي لاس لرنې اودهېروئينو دپټې دسوداګرۍ نه دګټې ترلاسه کولو په خاطر ددې پر ځاې چي کم سي ورځ په ورځ زياتيږي دنړۍ په سلو کي 87 تارياک زموږ په هيواد کي تو ليدېږي،افغانستان اوس دتارياکو او هېروئينو دتوليد کونکو هيوادو له جملې څخه لومړنۍ هيواد دی چي په دومره پيمانه انسان وژونکی توکی توليدوې ،ددې ګټه په ميليارډوډالره ده مګر دا پيسې هيروئنوسوداګرهيواد ته نه راوړي دخپلو نازولو او يا له دې ډاره چي ممکن کومه ورځ ددغه کړېدلي ولس دصبر کاسه ډکه سې او ديو ملي پاڅون په نتېجه کي يې له هيواده ورک کړې په بهرنيو بانکو کښې ساتې . ځکه هم داښاغلي نه غواړي چي افغان ولس دي په نس موړ سي او يادي دلته زراعت ،صنعت او مالداري پياوړې سې . د افغانستان دخلکو بې وزلی ددوي په ګټه ده ، دنړيوالو دمعلوماتو پر اساس افغانستان دنړۍ د 187هيوادوله جملې څخه 173هيواد دی .دادی دهېروئينو اوکوکناروډخرڅلاو او توليد له درکه افغانستان ته دزياتو پيسو برکت.

د2001زکال دسپتمبر ديولسمي نه بيا تر ننه پوري زموږ دولس تاريخي دښمن پاکستاني چارواکو له دغوناخوالو، نيمګړتياو اوددولتي چارواکو نه دافغانانو دخوابدۍ څخه پوره ګټه اخيستې تر اوسه په برى دالقاعدې دتروريستي سازمان ،په پاکستان کي دنورو بنسټپالو سازمانو دمشرانولکه مولانا فضل الرحمن پشان خلکو په مدرسو کي هغه کسان چي مغذونه يې مينځل سوي او فناتيک ځيني جوړ سوي وې د افغاني بنسټپالواو طالبانو په وسيله زموږ په وطن کي دبې امنيتۍيو او نا ارامۍ يو داور لمبي تازه ساتې . له 1972زکال نه راپه دې خوا دپاکستان آی آيس اې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پوځي استخباراتو په افغانستان کې دومره ریښې ځغلولې چې نور سل کاله به لاهر حکومت چې په افغانستان کې جوړېږي پاکستان به په هغه حکومت کې هرو مرو خپل کسان ولري . پدې باید هر هغه څوک چې په رښتیا ځان افغان بولي پوره پوه وې چې پاکستان دتاریخ په اوږدو کې له هغه ورځې چې له انگلیسي مور نه دهند په خاوره کې زیږیدلی دی د افغانستان او افغان په مقابل کښې یې دبیطرفی او دوستی د سیاست پر ځای زموږ په خاوره کې دبې شرمانه سیاسي او وسلوالو لاس وهنو او دسیسودپلې کېدو څخه ندی سترې شوی .په زیاته خوښی سره یې ددوستی تر نامه لاندې دافغانستان دبربادی او ویرانی نینداره کړېده ، پر افغان وژنه ، ربړېدنه او ژړا یې خوند اخیستی.!

پاکستان تل ددوستی او اسلامي اخوت تر نامه لاندې خپل کرغیړن سیاسي ،اقتصادي او فرهنگي دښمنانه پلانونه دافغان ولس پر خلاف متاسفانه دافغان په وسیله پلي کړي او دا لړی په زیاته هوښیاری همدا اوس هم روانه ده.

یو فلسفي اصل دي که دولت او حکومت ونسې کولاي دخپل رعایت یعني عام ولس غوښتنو ته مثبت ځواب وواېې ،ولس ناراز او خوابدی وې په هغه صورت کې هر مخالف ځواک په ډېره اسانی سره کولاي سې ولس دخپل دولت پر خلاف راوپاروې . پاکستان ددغه ټکي په پوهېدو سره دخپلو استخباراتې شبکوپه وسیله چې په افغانستانکې یې کمی نسته اوس دخپلو لاس پوځو په وسیله دامریکا او امریکا پلوه دولت سره دجهاد په نامه افغانستان ته دترهگریواو وسله والو بریدونو دسرته رسولو لپاره را استوې ، دلته علاوه پر دغه چې امنیتې حالت یې له سخت گواښ سره مخامخ کړی دی بې گناه افغانان وژني . همسایه هیوادونه دهغه جملې په ځانگړې توگه ایران هم دخپلو سیاسې مذهبي او ژبنیو اړیکو او هغو تنظیمو په وسیله چې په ایران کې دافغانستان لپاره جوړ سوي وه دخپلو سیاسې او اقتصادې موخو ته درسېدو لپاره دوامداره مداخلې او لاس وهني تر سره کوې چې دعامو خلکو له نظره پټې نه دې پاته . ایرانې اخندان غواړې د امریکا سره خپله دښمنې دلته زموږ په هیواد کې دافغان معصوم انسان دژوند په قیمت تر سره کړې هر څومره چې امریکاپه افغانستان کې ښکیل پاته وي په هغه اندازه دایران په گټه ده تر څو ایرانیانو ته وښې وگوری امریکا په افغانستان کې څه وکړه چې له ایران سره به یې وکړې په یوه خبره دافغان ولس په بدبختی کې ددغو اخوندانو داقتداردوره اوږدېږې.

کله چې دامریکا لخواطالبان اودالقاعدي سازمان وځپل سوپاته شونې یې له افغانستان څخه پداسي حال کې چې ټولو لیدل پاکستان ته وکوچېدل او یاپخپله په هیواد کې دڅه مودې لپاره غیرې فعال پاته سول ، هغه چې ولاړل هلته یې پسله څه مودې ځانونه دوباره منظم کړه او دپاکستاني استخباراتو لخوا ورته دپټېدوټاکلې ځایونه په گوته سول . ماته دوه کاله پخوا یو افغان چې دپاکستا څخه راغلیووېل ((د طالبانوله کښته نه تر پورته ،عرب او نور ټول هغه چې په افغانستان کې دامریکا پر ضد جنگ ته راغلي وه ،کله چې یې ماته وخوړه پاکستان ته راغلل ټول دپاکستان په ښاروکي چکري وهې ،کورونه ، دفترونه لري او تبلیغات کوي . باید ووېل سې چې دطالبانو اوالقاعدي جگپوړې همدا اوس هم ټول په پاکستان کې اوسې . د یولړزیاتوبېلگوله مخې دا باور پیداکیږي چې پاکستاني چارواکې له

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره درواغ وايي او دوه مخې سياست چلوي ،امريکا او نړيوالو ته وايي موږ ته پيسي او وسلي راکړې چي تروريستان په وځپو مگر دوي هغه پيسې او وسلې بيا تروريستانو ته ورکوې او افغانستان ته يې زموږ سره دډيورنډ دکرښې پر سر دتاريخي دښمنۍسرته رسولو لپاره رالېږي.

دپژواک دخبري اژانس سره جنرال بابر په يوه مرکه کښې دخپل رهبرضيأالحق څخه په سر ټکولو سره چي گواکې تر دغه زيات يې بايد دافغانستان په کورنيو چارو کې مداخله کړې واي له پټو رازونو پرده داسي اوچتوې وايې : ((زموږ له ټولو مشرانو سر ښې اړيکې وې،،له استاد رباني سره مو هم د1973زکال څخه اړيکې درلودې،خو کله چي په 1992زکال مجاهدينو داستاد رباني په مشرۍ په کابل کې واک تر لاسه کړ ،نو له پاکستان سره يې اړيکې ښې نه وې چي لامل يې دپاکستان دپخوا ني ولسمشر ضيأ الحق ناکامه پاليسي او پلانونه وو،افغان مهاجرين يې په اوو تنظيمو ووېشل او په خپل سر يې له عربو او نورو مسلمانو هيوادو څخه دمرستو په راټولولو پيل وکړ ،بله داچې ضيأ الحق بايد دپروفيسر رباني په مشرۍ کې له افغانستان څخه بهر دافغانانو يو عبوري حکومت جوړ کړي واي،خو ضيأ الحق دا کار ونه کړ)). بلې جنرال بابر بايد خفه وي ځکه لومړۍ خو همدغو دتنظيمو رهبرانو ضيأ الحق ته دستر مجاهد خطاب کاوه او بابر يې هېر وو،دوهم دا چي بابر او هغوي چي بابر يې استازيتوب کاوه غوښتل کله چي استاد رباني دوي دکابل پر تخت کښېناوه هغه دډيرو پخوانيو اړيکو له مخې چي پاکستانيان په خبر لانه وه دروسانو پلوۍ حکومت جوړ کړ ، ضيأ الحق بايد يو ځل بيا لکه دمرحوم نجيب الله په وخت کې ، له افغانستان څخه بهر دتنظيمو درهبرانو څخه يو جلا وطنه حکومت جوړ کړې واي ،او هغوي يې په افغانستان کې واک ته رسولې واي ،چي بابرخيلو بيا دضيأ تر مرگ وروسته دا کار وکړ .اساسي خبره داده چي دپاکستان دداټولوهڅاو تلاښو محور دادۍ چي په افغانستان کې داسې ډله او يا تنظيم په حکومت کې واک ته ورسوي تر څو دهغوي په مټ دډيورنډ دکرښې په رسميت پېژندلو او برخليک ټاکلو مسلي ته دپاي ټکۍ کښېږدې.

يو امريکا يي پوځي چارواکې دآزادي اروپاله راډيو سره په مرکه کښي وايي : . . . پاکستان او دهغه امنيتي سازمان (آي آيس آي) اوس مستقيم دطالبانو پاته شوني ،دالقاعدي سازمان او گلبدين حکمتيار حمايه کوي . زموږ دراپوروننو له مخي داډلي په پاکستان کي پټي سوی دي ،اوپه افغانستان کي دپاکستان په اشاره تخريبکارانه کړني کوي . ښاغلي کرزي د2002 دسپتامبر په مياشت کي پر پاکستان رسمي تور ولگاوه چي هغو گلبدين ته پناه ورکړې او همداډول دالقاعدي سازمان دپاکستان له خاوري دطالبانو په وسيله زموږ په جنوبي او جنوبي غربي سيمو کي دافغانستان او ائېتلاف دقواو پر خلاف وسله والي غلچکې حملې کوي.

دامريکا دپوځونو نطاق په همدغه کال اعلان وکړچي طالبان او دالقاعدي سازمان دبيا جوړوني په درشل کې دي او دحکمتيار سره يي يو ځاي دامريکا او افغانستان دحکومت پر خلاف جهاد اعلان کړې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځرنګه چې دافغانستان په کورنيو چارو کې دګاونډيو هيوادو لاس وهنې دطالبانو دله منځه وړلو په موده کې ډيرې زياتي سوې د2001زکال ددسامبر په مياشت کې دهمسايه هيوادو سره دنړيوالو نورمونو په فام کې لرل ، يودبل په کورنيو چاروکي دمداخلو او لاسوهنو دبنديدو په خاطر يو سند چې دکابل داعلاميي په نامه ياد سو دافګانستان او ګاونډيو هيوادوتر منځ لاسليک سو . مګر دزمان واقيعتو يو ځل بيا وښودل تر څو په بهرنيو پوري تړلي له واکه بې واکه نسي داسي او دافګانستان په اړوند دنه لاس وهنو موافقه دسوپر پاور امريکا او ملګرو ملتو دامنيت شورا تر مستقيمي څارنې لاندي نه وي دګاونډيانو،ليريي پرتو هيوادواو پاکستان مداخلې او لاس وهنې به دوام ولرې.

که له هغه نه وروسته چې په افغانستان کې دښاغلې کرزي په مشرۍ مؤقتي اداري په کار پيل وکړ او پاکستاني استخبارات وتوانېدل په خپله خاوره کې د طالبانو ، القاعدي سازمان او ګلبدين حکمتيار تر منځ اسلامي متحدي جبه جوړکړي . پاکستاني استخبارات او بنسټپاله مذهبي ځيني رهبران په دې نامه چې بهرنيانو افغانستان اشغال کړی او هلته اسلام ته توهين کېږي ، امريکا داسلام دښمن هيواد دی،په افغانستان کې امريکا پلوه کسان حکومت کوي ،دځپلو تر بيه سوو په وسيله په وسله والو حملو او بريدو پيل وکړ، تر اوسه په افغانستان کي يوه ورځ هم نه ده تېره سوې چې څو تروريستې حملې دې نه وي اجراسوې ،که دپنځوکالو ورځې وشميرو 1825ورځې کيږي که هره ورځ په اټکل توګه څلورنفره مړه سوې وې نو شمير يې ((5900))تنو ته رسېږي دا په دې معنې چې دپاکستان سره زموږ ګاونډيتوب افغانستان ته بيله جګړې داعلان څخه ددومره انسانانو دژوند په قيمت تمامېږي، دا چې نور به څومره افغانان په خپل وطن کښې ددې لعنتي کرښي دسرنويشت دټاکلو قربانيان سې تر اوسه څوک نه پوهېږې . وکرزي ته لاد مبارکۍ ويلو مراسم نه وه خلاص سوي چې د 2002ز کال دجنوري دمياشتي په څلورمه ورځ ګرديز ته نږدې پر افغانې او بهرنيو ځواکونو حمله وسوه چې په هغه کې پر افغان سربيره يو نفر امريکايي عسکر هم ووژل سو، دا لومړی امريکا يي عسکر و چې په افغانستان کې يې ژوند دلاسه ورکړ.

دهمدغه کال دفبروري په 25ورځ محمد خاتمې دکرزي نه دموقتي ادادري دمشر په توګه استقبال وکړ مګر تر دغه دولس ورځې مخکښې يعني دفبروري په 10 مه ورځ افغاني سر تېرو په شينډنډ کې دايراني ګارد جنرال داتو نفرو سرتيرو سره يو ځاي ونيول او امريکا يي ځواکونو ته يې وسپارل ،دهمدې مياشتي په 22نيټه دکابل ښار په غرب کې پر برتانيايي عسکرو حمله وسوه ، دفبروري په 19 نيټه په خلم کي دتر هګريز بريدپه نتيجه کې څلور افغانان او يو دمرستندويه ټولني کارمند ووژل سوه.

د2002زکال داپريل دمياشتي په پنځمه ورځ دکورنيو چارو وزارت او امنيت اداري لخوا160نفره دګلبدين دطرفدارانولخوادولت پر ضد دکودتا په نامه ونيول سوه.

پاکستان له يوې خوا دافغانستان سره ددوستۍ خبري کوي او ائيتلافي قواوته دروغجني وعدي ورکوې چې ګويا دوي دتروريزم او په اافغانستان کي دناراميو دعامیلينو پر ضد مبارزه کي هر اړخيزه تلاش کوي ،کله چې لومړی

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځل 2002زکال داپریل په درېیمه پرویز مشرف افغانستان ته دیوي لنډي کتني لپاره افغانستان ته راتلی ژورنالستانو ته وویل : پاکستان به هیڅ وخت دافغانستان په چارو کي مداخله ونکړي .داپه داسي حال کي واېي چې دطالبانو یو مشهور قوماندان ملا جانان یو ژورنالست ته په خبرو کي وویل ،اوس موږ تر بل هر وخت منظم یو او تر(((40زرو زیات کسان دتیارسۍ په حالت کي لرو که ضرورت سي هغه لهظه جنگ ته وردانگو ،دا کسان اوس افغانستان ته نږدې دپاکستان په غرونو کي اوسېږي ،موږ له هغوي نه کوچنۍ ډلې افغانستان ته دعملیاتو لپاره لېږو.

یو وازې په 2003زکال دجون په 29مه په ننگرهار،جولاي په دوهمه ، پنځمه او اتمه ومهمندو په سیمه ،دجولاي په 13مه دمهمنداجنسۍ ته نږدې ،داگست په 17مه چمن ته نږدې دافغانستان او پاکستان دسرحدي قواو تر منځ وسله والې نښتې ځکه وسوې چي هر ځل پاکستانیانو تیرۍ کړۍ و. دسپتمبر 13نیټه ښاغلې کرزې په خپله یوه وینا کې دپاکستان او په پاکستان کې د مذهبې رهبران دطالبانو په حمایه او افغانستان ته

دهغوي په رالېږلو ترن کړه.

دافغانستان حکومت څو ځله ددطالبانو دمشرانو او قوماندانانودنومو لیست پاکستاني چارو ته لېږلۍدۍ خو هغوي دتل پشان غوږونه کاڼه اچولي دي ،یوازې که دامریکا او نړیوالو تر زیات سیاسي فشار لاندي راسي بیانو هغه کسان چي نور یي دوی نه شي ساتلاي قرباني کوې او دنیولو اعلان یي کوي لکه لطیف الله حکیمي او نور ،دا په واقعیت کي هغه کسان دي چي نور دوي بایدپاکستان قرباني کړې . وایي ((درواغجن دي درواغ وایې او هوښیار دي قضاوت کوي)) ،دابه څوک ومني چي لطیف الله حاکیمي دورځې لس ځله دپاکستان له خاوري په غټ گمان له خپله دفتره چي دآیس آي اي کارمندانو ته ښه معلوم و په افغانستان کي به په هر بریداو تروریستې عمل خبرېده او دنړۍ ټولو خبري اژانسو ته یي په زیاته دلاورۍ دطالبانو لخوا ددغو حملو دېري پر غاړه اخیستلو خبر ورکاوه ،ولي پاکستاني استخباراتو تل ویل موږ ته دهغه دپټېدو ځاي ندۍ معلوم او هگه په پاکستان کي نهاوسي،ددوي درواغ تل ښکرورو‌ې هغه په پاکستان کې اوسېده ځکه یي هلته ونیوه .که هغه معلومات چي دطالب جگپوړو چارواکو او القاعدي دسازمان مربوطو کسانو دنیولوپه هکله خپاره سوې دي وڅېړو دا به څرگنده سي چي 85 په سلو کي دا کسان دپاکستان په خاوره او یا له پاکستان څخه افغانستان ته دراتگ په وخت کي نیول سوي دي ،د2005زکال دمۍ دمیاشتې تر پنځمې نېټې پورې تر)) 700 ((زیات کسان چي دالقاعدې دسازمان سره یي تړاو درلود امریکا ته سپارلې دي ،ولي بیا هم له پرویزمشرفه نیولې تر ټولو پاکستاني جنرالو نو پورې په زیاته سپین سترگۍ سره دنړیوالو په سترگو کي خاوري اچوي او څرگندوي چې طلبان ،القاعده او نور ترهگر په پاکستان کي نشته او نه به دلته ځاي ولرې . په افغانستان کي دامریکا سفیر دبي بي سي سره په مرکه کښي واضح څرگنده کړه چي بن لادن او ملا عمر په افغانستان کې نسته ،هغه دپاکستان کې دې هغه دیوې تلویزیوني شبکې ((ژنو))سره دطالبانودیووتلې قوماندان ملا اختر عثماني سره مرکې ته گوته ونیول او څرگنده یې کړه څنگه ومنل سې چي یو خصوصې تلوېزیون کولاي سي دیو قوماندان ادرس ولري مگر دپاکستان حکومت دهغوي داوسېدو له ځایو نه ځانونه بې خبره ښې . دروان کال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددجولاي دمياشتي په شپږمه ورځ امريکادCIA دسازمان درئېس ((پورترگوس)) ديو خبري اژانس دسوال په ځواب کي ويلې يې وه امريکا ډير ښه پوهېږي چي اسامه بن لادن چيري پټ دی ولې دبل هيواد دحريم دمسلي په اساس دهغه محاکمه ستونزمنه ده . پرويز مشرف ABC دخبري شبکي سره په مرکه کښي وويل : ممکن بن لاد تر اوسه ژوندی وي ،که بن لادن په پاکستان کي هم ويې دبل هيواد مامورين دهغه دنيولو حق نه لري ،هغه ايضافه کړه زه فکر کوم هغه دافغانستان او پاکستان دسرحد په منځ سيمو کي اوسېږي . هغه ديوبل سوال په ځواب کي چي که پاکستان بن لادن پيدا کړي امريکا ته به يې وسپاري ،وويل هغه شرايط به گورو. خو هغه زياته کړه ارزو مي داده چي امريکا اسامه بن لادن په افغانستان کي ونيسي . جا لبي خبري تاسو قضاوت وکړی دا جنرال صاحب يو ځل په غرور وايي موږ به چاته اجازه ورنکړو چي زموږ په خاره کي پردي عمليات وکړي ،اوکه بن لادن موږ ونيسو پخپله به يي محاکمه کړو ،مگر کله چي دامريکا نوم مطرح سي بيا داجنرال دسرباز مقام ته راټيټ سي او وايي هغه ساعت او مصلحت . خو ددي لپاره چي بن لادن او مذهبي بنسټپالي له پرويز مشرف نه مخ وانه ړوي او دهغه سره مخالفت ونه کړي وروسته وايي ،داچي امريکا او لندن يانور پاکستان دتروريستانو په ساتلو او حمايه کولو تورن کوي دا غلطه خبره ده ،هغه وويل د ادتروريزم څخه حمايت نه ده دپاکستان خلک دامريکا دسياست مخالف دي او اسامه بن لادن هغه کس بولي چي دامريکا پر ضد مبارزه کوي . دا هغه رښتياوه چي پرويز مشرف دبنسټپالو دخوشحاله کولو لپاره وويل او هم يې امريکاته دا وښودل چي زه داسي ستاسو مخالف ولس اداره کوم کنه نو ټول ستاسو دسياست مخالفت کوي . ولي داچي پاکستانيان دامريکا دکوم سياست مخالف دي دا ښاغلی هغه نه رسواکوي ،نو ځکه افغانان وايې دامريکا او يابل هيواد ددوي په وينا دغلط سياست قرباني ولې افغان ولس سې؟د پاکستان حکومت ولې تر هگروته اجازه ورکړي چي زموږ په خاوره کي دامريکا سره دښمني تر سره کړي؟ بلې که رښتياهم بن لادن لومړی درجه تروريست دی او امريکا پسي گرځي بيانو ولي پسله هغه چي داستخباراتي معلوماتو دشريکولو او گډو عملياتو پروتوکول يي له پاکستان سره لاسليک کړی دی امريکا يي پوځيانو ته اجازه نسته چي بن لادن په پاکستان کي ولټوي ؟داپه دي مفهوم ده چي پاکستان نه غواړي ټولي هغه افراطي او تروريستي زالي چي دا ديرشکاله يي جوړي کړي نړېوالواو امريکا ته رسوا او ددوي نوکران يو په بل پسي ونيول سي . دا هم جالبه ده چي امريکايان په دبن لادن او نوروتروريستانو پسي دگرځېدو او نيولو په ډنډوروډنړيوالو غوږونه کاڼه کړه اودلته پرويز نشرف وايي هر څه زه په خپله کوم او بل چاته حق نسته . دامعلومه ده چي دطالبانو او القاعدي دسازمان په برکت به پاکستان نړيوال لوښي او ډالر به تري تر لاسه کوي ، په افغانستان کي به خپل تاريخي کرغېړن هدف يعني دډيورندپرکرښې باندي خپله خېته اچوي ،او پدي بهانه چي دترهگرو مخه ونيول سی پر په اصطلاح سرحدباندي داغزيو لرونکې ديوال دغزولو حق په جانبه وړانديز هغه هم دملگروملتو دسازمان په شپېتمه غونډه کي دامريکا دبهرنيو چارود وزيري ته ،جالبه لانجه له افغانانو سره ولي دحل وړانديز يي بهرنيانو ته ؟؟؟ . همدلته پوښتنه کېږي .ښاغلی پر ويزمشرف دادومره پوځايان ،دپاکستان اتباع ،او په پاکستاني مدرسوکي روزل شوي کسان چي په افغانستان کي نيول سوي دي له کومه شوه ؟ له اسمانه راکښته سول ؟دا په ميرام شاه کي دمنبع العلوم او حقانيه مدرسې چي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مولوي جلا الدين پوري اړه لري څوک او دڅه لپاره روزي ؟ ايا ستاسو استخبارات ددغو مدرسو په موجوديت نه دي خبر؟هرومرو خبر دی . هغوي چي ستاسود استخباراتو او هغو افراطيونو چي ستاسو دنيغ ملاتړ نه برخمن دی ، غواړي ستاسو له دولتي امکاناتو څخه په استفادي سره ځانونه داسلام ټيکداران وښيي او پر موږ دخپلي خوښې حکومت تپي دا څوک دی ؟ داچي کله دامريکا الوتکي دکرښي پر غاړه دتروريستانو په ځپلو پسي عمليات شروع کړي او يا ستاسو پوځ چي دبهرنيو دفشار له مخي گويا دالقاعدې او طالب چارواکو پر ضد عمليات شروع کړي د I.S.Iالمبر پليټ لرونکو موټروکي تاسو څوک بل دامن ځاي ته رسوی ؟ او ستاسو په دغو موټروکي اياطالب او دالقاعدي کسان چکري نه وهي؟ دغه وسلي له کلاشينکوف نه نيولي تر راکټه دهشکي ،هوان،لاسي بمونه ماينونه ،موټر سايکلونه او نور وسايل دوي له کومه کړه . زه پوځي نه يم ولي دومره پوهيږم تر څو چي يو قوت ته وسله په دوامداره توگه ونه رسيږي هغه جنگ نسي کولاي ، داوسله ودي له کومه پيدا کوي ؟ په 1382زکال ستاسو اجنټانو او استخباراتي کارمندانو بريکوټ،ناري،اسمار ،وانگام،مروری، سرکانو،دخاص کنړ ولسوالۍ ،يعقوبيو،لعل پورې په سيمو کي څه کول ؟او دخلکو سره مو په څه خاطر پټي او ښکاره ليدنې کتني کولې ؟ او دڅه شي وعدې مودڅه په مقابل کي روکولې ؟ زه هغه ننگرهارته څيرمه سيمو، يا کنړ او خوست کي ستاسو دوسله والو پوځي تيريو پوښتنه نه کوم !!! چي دکوم حق له مخي تاسو زموږ پر پاکه خاوره تيرئ کړئ و؟ او زموږ په هيواد کي مو زموږ دوسلوال پوځ سره جگړه کول هغه دڅه پر سر جگړه وه ؟ او څوک ملامت و؟ داچي مولانا فضل الرحمان وايي : لکه څرنگه امريکاپه عراق کي ونسول کولاي امنيت راولې همداسي په افغانستان کي هم حالات ښه نه دي . دا او دحافظ حسين احمد ويناوي دبل هيواد په کورنيو چارو کي مداخله نه بولئ ؟ دا اوپه سلهاو نوري پوښتني دي چي ځواب يي يوازي پرويز مشرف ، دهغه پوځ او استخباراتي لعنتي اداره ويلاي سي . دهيڅ منطق له مخي ديو هيواد عادې خلک په بل هيواد کي نه اسلام گټي او نه هم دچاپه دفاع کي دربيږي.

پاکستان غواړ ي افغاني چارواکو او دهغوي بهرني مرستندويه هيوادو ته څرگنده کړي چي دوي بيله پاکستان دمرستي څخه نشي کولاي په افغانستان کي امنيت ټينگ کړي . کله چي سرکال په افغانستان کې دبن دتوافقاتو په اساس انتقالې اداري ته دورکړه سوو دندو له جملې نه دوروستۍ دندي په توگه دملې شورااو ولايتې شوراگانو لپاره دټاکنو ځانگړې جرگه گۍ ته دولسمشر کرزي لخوادفرمان په اساس دنده وسپارل سوه ،اودټاکنو کمېسيون په کار پيل وکړ ، پاکستان هم سمدستې دطالبانو په وسيله دملې شورا او ولايتې شوراگانو پر خلاف دتبليغاتي کمپاين په څنگ کي داورپکو په وسيله دهيواد په يوه او بل ځاي کي تروريستي بريدونه او ترهگرۍ ته زور ورکړ.

پنځمه برخه

دملې شورا دټاکنوپه درشل کې دپاکستانې لاس وهنو پراختيا:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پدي ورستيو کي چي افغانان ملي شوراواو ولايتي شوراګانو ته دوکيلانو دټاکلو لپاره په اماده ګۍ مصروف وه تر هر وخت زيات دطالبانو او القاعدې دسازمان دسله والو حملو لمن پراخه سوه ،دافغانستان په مختلفو سيمو کې دټولټاکنو دکميسيون غړي، ملي شورا اوولايتي شورا کانديدان دبريد له ګواښ سره مخامخ سول . له بدمرغه يوشمير کانديدانواو دکميسيون غړو دهمدغوترورېستي بريدو په پايله کي ژوند دلاسه ورکړ . همدا شان په کندهار ،خوست ،هلمند او نوروځايو کې يو شمير دولت پلوه عالمان دووژلوپړه طالبانوپرغاړه واخيستل . دغه بې ثباته حالت دافغانستان او پاکستاني چارواکو تر منځ مناسبات خړ پړ کړه، افغانستان دټولو نړيوالو امکاناتو څخه په استفادې سره پر پاکستان فشار وارد کړ تر څو دافغانستان په چاروکي دلاس وهنواو اورپکودرالېږلو نه منصرف شې . حامد کرزي لندن ته تر تګ دمخه خبرنګارانوته په ډاګه وويل : په افغانستان کې امنيتي بې ثباتي دګاونډيانو دلاس وهنو پايله ده . دروان کال دسپتمبر په مياشت کي يې يو ځل بيا اعلان وکړچي امريکا او نور هيوادونه دې دتروريزم پر ضد مبارزې پر ميتود او شکل نوی نظر وکړي .هغه وړاندې علاوه کړه بايد عمده او اساسي پاملرنه هغو سرچينو ته وسي کوم چي هلته ترهګر رزل کيږي او له هغونه الهام اخلي . ټول څېړونکې پدې نظر دي چې دکرزي هدف په پاکستان کې دهغوي روزنتونونه او دمذهبي افراطينو مدرسې وې . دااول وار وو چې کرزی دافغان ولس دفشار په نتيجه کې مجبور سو امريکا او نورواړونده هيوادوته ووايې چي دوي دتروريزم سره دجګړې لار غلطه کړې ده . دبن دتوافقاتو راپدې خوا دلومړي ځل لپاره دافغانستان او پاکستان تر منځ په څو هفتو کې يو دبل پرخلاف ويناوي وسوې د امريکا ولسمشر مجبور سو دوځله يې دتليفون په مټ ددوي تر منځ دپخلاينې په خاطر ددواړو مشرانو سره خبرې وکړې.

سره له دې چې پاکستان په خپله خاوره کې دطالبانو دمنظم پوځي ځواک ، سياسي جوړښت او القاعدې سازمان ته دپراخ تر هګريزفعاليت دامکاناتوپه واک کښې ورکولو څخه سترګي پټوې او دهغوي موجوديت په خله خاوره کې نه مني ، په سلهاو داسي انکار نه منونکي شواهد سته چې دپاکستان دبر بنډې لاس وهنې او بې شرمانه مداخلو څرګندويه دي ، دبيلګې په توګه دامنيتي اداروله خوادافغانستان په مختلفو ښاروکښې دتروريستي بريدونو دسرته رسولو په وخت کې او يا دا چې په وسلو سمبال افغانستان ته راځي ډير کسان چې دبهرنيو هيوادو او پاکستان اتباع دې نيول سوي دي ،دا نيول سوي څوک دي ؟

په پاکستان کي د1980زکال راپدې خوا دپاکستاني بنسټپالو او مذهبي افراطيونو په وسيله دآي ايس آي ، CIA،او سعودي عربستان په وسيله لومړۍ دشوروي پر خلاف جګړه کي دفانتيکانو دروزلو لپاره يو په بل پسي مدرسې جوړېدل شروع سول چي شمير د))2000((زکال تر اخير پورې)) 6761 ((مدرسو ته رسېده او د سپتمبر ديولسمي تر حادثي وروسرته يي شمير تر((لسو زرو)) اوړي . ددغو مدرسو له جملې نه په د ريو زرو (3000 (مدرسو کښې دافغانستان لپاره تنکي ځوانان روزل کيږې او افغانستان ته دترهګرۍ لپاره رالېږل کېږي ،او ډير يې هغه دي چيپه افغانستان کې دشورويانو دموجوديت په وخت کې دشورويانو او شوروې پلوه رژيم سره دې ګړې او ترهګريزو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بريدونو لپاره روزل سوي وه ،اوس داددوي په لاس تر بيه سوي ددوي لپاره ستونزي جوړوي ،جالبه ده څو مياشتي دمخه دپاکستان صدراعظم شوکت عزيز دسل ميليونه ډالري مرستي سره کابل ته راغلی او په کابل کښې يې دلر اوبر افغانانو سره دخورا ژوري خواخوږی خبري کولې ،مگر دا ښاغلی لاتر جنرال مشرفه نه ورسېدلی چي دکورنو چارو وزير افتاب شير پاو او استخباراتو يې دوي پښي په يوه موزه کي کړي او افغانان يي دکچه آبادی له مشهور پنډغالي اونوروځايوڅخه چي هلته داديرش کاله اوسېدل وتلومجبورکړ ه،او اعلان يي وکړ چي په افغانستان کي امريکا او اروپايي هيوادوپوځيانوامنيت راوستلی خپل هيواد ته ولاړ سې . دغو تور مخو او افغان دښمنو دا تبليغ ددي لپاره نه کاوه او نه يې هم اوس کوي چي دوي غواړي افغانان په آرام زړه خپل هيواد ته ستنېدو لپاره وهڅوي ،بلکه موخه يي داده چي د افغان په وسيله د افغاني جگړوړي چارواکو خبري رد کړي او ووايي کوم امنيت ؟ او چيري امنيت سته ؟يعنې دافغان په وسيله پر دولت فشار راوست چي دهغوي تبليغات دروغ ښکاره کړي . پاکستان تل افغاني چارواکو او امريکايانو ته داښکاره کړي ده چي نسي کولاي بيله پاکستان له همکاری اومرستې نه په افغانستان کي امنيت تأمين کړي . زه هم په دي عقيده نه يم چي په افغانستان کي امنيت سته ولې هغه دپاکستان دوسله والو لاس وهنو تر ځنگ نورلاملونه هم لري . دمثال په توگه ددولتي ټولو ارگانو غير مسولانه برخورد،دجنگسالارو پر واک پاته کيدل، په محلاتو کي دقوماندانانو له خواپر غريبو خلکو ظلم او دهغوي زورول،ددولت لخوا دورکړه سوووعدونه پلي کول ،په دولتي اداروکي رشوت،فساد،اختلاص اونور!........

سوال دادی که په مدرسو کي ترهگر نه روزل کيږي بيانو ولي کله چي دانگلستان صدراعظم پرويزمشرف ته غاښونه وچيچل که څه هم مشرف د ABC دخبري اژانس سره په مرکه کښي يواکې وکړ اوڅرگنده يي کړه چي هيڅ مدرک نسته هغه ترهگر چي په لندن کي يي عمليات کړيې وه پاکستاني اوسې ، لندن يې په دي تورن کړچي هغوي څه کړي دي ؟ خپل امنيت دي پخپله ونيسي . دا تر ټولو جالبه وه . ددي لپاره چي پاکستان ځان بې گناه وښي دپاکستان دکورنيو چارو وزير آفتاب احمد خان شيرپاوخبريالانو ته وويل چي موږ لاډير پخوا په لندن کي دترهگری دپېښېدو خبر ورکړی و. يعني دوي خبر وه چي داسي کارکېږي ولي چي څوک يي تر سره کوي نه پوهېدل . دتونيبلير تر غاښ چيچنې وروسته پرويز مشرف داستخباراتو او پوليسو دچارواکو سره غونډه وکړه ، هغوي ديوې هفتي په جريان کي دالقاعدي دسازمان سره په تړاو کي 150نفره دمسجدو خطيبان ونيول .درنو لوستونکو دا ددي ښکارندوي ده چي دپاکستان له مدرسو نيولې دجوماتو ټول ملايان يي هم دتروريستانو سره تړاولري کنه نو انگلستان وايي دتروريستانو مخه ونيسی ، پاکستان سمدستي ملايان بنديانوي ، اويادمدرسو دکنترول امر صادر کړي . پسله ډير بهرني فشارنه دران کال دسپتمبر په 29 مه ورځ دپاکستان ولسمشر دديني دمدرسو څخه دنږدي00 14بهرنيوطالبانو دايستلو امر ورکړ ،مگر واضح يي نه ويل دکوم هيواد طالبان ؟ خوا دايي په جرات اعلان کړه چي دافغانستان اتباع طالبان نه باسي ځکه هلته هيڅ نسته او امنيت ويجاړدي . که له پنډغالو کډوال باسي چي په هغو کي ښځي ،ماشومان ،سپينږري او سپين سري شته ،او په هيواد کي داوسېدو ځاي نه لري په هغه صورت کي لکه مخ کي چي مي وويل خيريت دی ،بايد له پاکستان څخه ووزي ، ولې افغان طالب دي ځکه نه ځي که هغوي ولاړ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سي ترهګرې به څوک زده کړي ؟ حقیقت دادی چي دبهرنیانو شمیر په دغو مدرسو کې تر دغه ډېر زیات دی ،دپاکستان په لسزره شاوخوا مدرسو کي د((26 ((هیوادونو ځوانان ګویا په مذهبي ولې په واقعیت کې (دانسان وژنې او دهشت اچونې) لپاره په روزنه مصروف دي.

دپاکستان مشهور لیکوال احمد رشید په خپله یوه مقاله کي چي سږ کال دجولاي په میاشت کې دبي بي سي دانترنیت پاڼي لخوا خپره سوه دطالبانو دفعالیتونو په رابطه واضح لیکې :((. . . دک چینی دامریکادولسمشر مرستیال او پورتر ګوس دامریکا داستخباراتو دسازمان رئیس ویلې دي چي دوي دبن لادن دپټ تیادځاي په هکله اطلاعات لري اوښه پوهېږي چي هغه په افغانستان کي نه دی . دالیکوال وړاندي لیکې پسله هغه چي په 2001 ز کال طالبانو شکست وخوړ ټول پاکستان ته ستانه شول هغوي ته پاکستان کي ځاي ورکړه سو او دهغوي څخه خپل ملاتړ ته دوام ورکوي . مګرپرویز مشرف په دې عقیده دی چي داکار دپاکستان دوسله والو قواو په ګټه دی ،ځکه پدې پو هېږي چي دپاکستان ائتلاف دامریکا سره دتروریزم دریښو تر ایستلو ممکن دوام وکړي)).

که زه دپاکستان ټولې مداخلي دلته ولیکم کتابو نه به ځینې جوړسي لنډه یادونه مي ځکه وکړه چي دټولو پاکستاني بي شرمانه لاس وهنو اومداخلولومړی موخه د افغان ولس په اور کې کړول او دوهم په افغانانوددیورنډ دکرښې منل دي . ددوي سیاست دافغانستان په اړوند دیو نړیوال نورم سره هم برابر نه دی ، یوځل وایې موږ په افغانستان کي مداخله نه کوو او نه به چاته اجازه ورکړو دبلي خوا په زیاته بېشرمې په همدا خوله وایي :افغانستان دي پر خپل سرحدکټاره جوړه کړي چي څوک ورنسي،پاکستان نسي کولاي دهغومسولیت پر غاړه واخلي چي په غیر قانوني عملیاتو کي برخه اخلي . ددوي دولتي چارواکې برعلا وایي موږ په افغانستان کي دناارامیو مسولیت ځکه نلروچي کرزي ونسوه کولاي خلک راضي وساتې ځکه یي طالبانو ته مخه کړېده . بلې متاسفانه کرزې ونه شول کولاي افغان ولس ته څرنګه چي لازم وه خدمت وکړي ځکه افغانان اوس له هرڅه نه ناامیده دي ،مګر یو همسایه هیوادته چې ددوستۍ او همدردی خبري کوې نه باید افغان ولس دکورنې ناورین او ناخوالو څخه دخپلو سیاسي او اقتصادې ګټودترلاسه کولو په منظور ظالمانه استفاده وکړي . پرویز مشرف پدي ورستیو کښي وایي ممکن پسله لس کالو په ډیر زحمت په افغانستان کې سوله راسې ،نه پوهېږم چي ولي پرویز مشرف په افغانستان کي دسولي راتګ امکانات پس له لس کاله ویني ؟ ممکن پدغه لس کاله کي پاکستان دالقاعدي ،طالبانو اوامریکایانو په اړوند نور نوي پلانونه ولر ي ؟ او لکه امریکا په سیمه کي پاکستان هم په دغه موده کي خپل هغه پټ پلانونه چي تر اوسه چاته نه دي معلوم پلي کړي او خپلې موخې ته ورسېږي ؟ یا غواړي تر هګر لس کاله نور وروزي ؟افغانستان او نړۍ ته یي ولیږې تر څو پاکستان وکولاي سي دنړۍ دسوپر پاوراو نورو اروپایي هیوادوڅخه په میلیاردوډالر دتروریزم سره د مبارزې په نامه تر لاسه کړي.

پاکستان غواړي تر څو دنړیوالو په مرسته وکولاي سي پر افغانستان دا ومني چي سرحد باید وتړل سي .زه دسرحد دتړلو مخالف نه یم ،سوال دادی چي دافغانستان او پاکستان تر منځ دسرحدمسله لومړی باید حل سي او بیا یې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دټرلوپر سر خبره وسپ . پوښتنه پیدا کیږي کله چي طالبانو په افغانستان کي حاکمیت درلود،هلته دپاکستاني جنرالانو نه نیولي بیا تر عربو او عجمو نابلل سووټولو میلمنو زمونږ په هیواد کي دطالب په نامه خپل شوم او کرغېړل اهداف پر مخ بیول هلته ولې په دغو سیمو کي چي اوس جګړه روانه او هره ورځ افغانان وژل کېږي ، ارامي وه ؟ ځواب به يي دا وي چي هلته پاکستاني جنرالانو نه غوښتل چي دطالبانودحاکمیت په سیمه کښې دي وضعه بې ثباته او نا ارامه وي ،په همدې خاتر داسې امنیت ټینګ و چې چاپې تصور هم نه کاوه.

په یوه ټکي بایدامریکا ،اروپا ،عربي شیخان ،داسلام تېکداران ، پاکستاني بنسټپالي ،دپاکستان دآي آس اي ټول له یوه مخه بایدپدې ښه پوه وې چي لوي خو پرېږده آن یو افغان ماشوم هم په دې پوهېږي چي ددغو ټولو ناارامیو ،ورانیو ،انسان وژنو ،مسجدو ورانه ولو، عالمانو وژلو یوازنۍ عامیلین پاکستاني چاروا‌کي او دپردې شاته دهغوي ملاتړ کوونکي دې . هرهغه څوک چي وجدان ولري په دې پوهېږي چي ددغو ټولو ټګیو برګیو او دوه مخي سیاست ،او نړۍ وال غولونې ټاکلې موخه داده چي پاکستان غواړي په خپل بغل کي یو غلام افغانستان چي هلته یوګوډاګۍ حکومت چي هر څه دکرنیلانو په اشاره سرته ورسوي غوښتونکی دی . پاکستان یو غښتلی پر ملې بنسټونو او دملي ملاتړ خاوند حکومت اوپرمختللی افغانستان چي دهرې درغلۍ دمخنیوې جوګه وې هیڅ وخت نسی منلاي .دخپلو خبرو دپخلي لپاره به یوازي یو مثال راوړم : دروان کال داګست په نهمه ورځ دشپې بي بي سي راډیو اعلان وکړ چي افغان دولت دمولانا فضل الرحمن خبرو په کله غبرګون ښودلی . مولانافضل الرحمن دپاکستان په پارلمان کي داپوزیسیون مشر او دجمیعت العلماي اسلام رهبردافغاني بنسټپالومظبوط ملاتړی ؤ نه پوهېږم چي پر څه يې دحاکمو چاروا‌کو څخه خوا بده شوې وه دپاکستان له مداخلو نه پرده پورته کړه اودپاکستان په حکومت يي تورولګاوه چي دپاکستان له خاورې نه افغانستان ته داورپکوداستولو په تړاوهم امریکا ،هم لویدیځ او هم پاکستان خپل ولس تیرباسي . مولانا په څرګندونو کي وویل اورپکي له وزیرستان څخه دزده کړو لپاره په ((منسهره)) کي پوځي کمپونوته ځې او پسله هغه افغانستان ته استول کېږي . مولاناپه دغو کارونو کي دپاکستان دلاس لرونکو کسانو او دا ډول افغانستان ته داستول کېدونکو کسانو دنومونو دډاګیز کولو ږغ هم وکړ . دا څرګندوني پداس وخت کي وسوې چي له یوې خوا افغان چاروا‌کي په دې ورستیو کي دپاکستان څخه داورپکو پر راتګ نیوه کې کوي اوله بله پلوه امریکا هم ظاهرا په دغه جګړه کې پاکستان او دپاکستان ولسمشر خپل ملاتړی بولې . دمولانا داڅرګندونې دژورنالیستانو دعلاقې وړ وګرځېدې دهغه جملې دافغانستان دیوشخصي تلوېزیون ژورنالیستانو وغوښتل دموضوع دسپیناوي لپاره له دمولانا سره مرکه وکړې ،دوعدې سره سم هغوي پاکستان ته ولاړل اد دمولانا دکور په دروازه کې تر زیات انتظار وروسته دکوره یوعسکر راووت او هغوي ته وویل مولانا وخت نه لري ستاسو سره مصاحبه وکړې مخته موښه ،له دغه نه داسې څرګندیږي چي مولاناته دهغه تر څرګنده ولو وروسته ددولت لخوا اخطار ورکړه سوې او هغه يي دژورنالیستانو سره دلیدو کتو نه منع کړی دی ، تر څو دا ډاګیزه نشي چي پاکستان نه یوازي دافغانستان پر خلاف بلکه دمنطقې او نړیوال تروریزم مرکز دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هر حال پاکستان دامریکا ولسمشر او کرزي ته دهمکارۍ وعده ورکوي ،کله کله چي افغانستان ته راشي او یا کرزی پاکستان ته سفرو کړی ددواړو هیوادو تر منځ ځیني دګډې همکارۍ او مرستو پروتوکولونه هم لاسلیک کېږي . خو زموږ په هیواد کې لاسوهنه او لمسونه په هیڅ ډول پاي ته نه ده رسېدلې،دروان کال دسرطان دمیاشتي په پنځمه نیټه دپاکستان داطلاعاتو اوکلتور وزیرشیخ رشید احمد دسرحد ایالت دبنو په ښارکې یوې غونډې ته وویلي وو: ((پښتانه په افغانستان کې اکثریت لري خو بیا هم دوي سره ښه چلند نه کېږي او نه ورته دشمیراو اهلیت سره سمه موقع ورکول کېږي .)) پژواک خبري اژانس 2005.06.28 ، اوس تاسو قضاوت وکړۍ دغه شان ځرګندونې که زموږ په هیواد کي دپښتنو پارونه او لاس وهنه نه ده نو څه ده ؟ کوم وخت دافغانستان دولتې چارواکې ویلې دي چې په پاکستان کې پنجاپیان دیوکوچنۍ اقلیت په توګه بیله استحقاقه په ټول پاکستان حکمراني کوې . په دا))58 ((کاله دپښتنواو بلوڅو په سیمه کې ولې په هغه پیمانه بدلون او اوښتون رانه غلی‌لکه په پنجاپې سیمو کښې؟ که رښتیا وویل سي تر اوسه دهغوي ژبه دانګلیسي له ښکیلا ک څخه نه ده خلاصه سوې ،ډیر یي دمنځنیو پیړیو په دود ژوند لرې ،پښتانه او بلوڅ تر اوسه دوهم سورت خلک دي ،دتاریخ جبر مجبور کړې چې پاکستاني تذکره او پاسپورت واخلي خوامتیاز یي بیانسې تر لاسه کولاي .دغه بربند پښتون دښمنه زموږ په کورکې دپښتنو سره دروغجنه خواخوږي ښکاره کوي . که تاسو درواغ نه وایاست پخپلو کړنو یي داسي ثابته کړۍ چې یو عادي افغان ووایي پاکستان زموږ دوست هیواد دی، اوس خو بیله دېنه چي څوک او یادولت ورته ووایي هغه په وسلو سمبال سړې چې ستاسو په خاوره کې روزل کیږي او دلته یي دافغانستان له ورانۍ لپاره رالېږۍ هر څوک دسر په سترګو وینې ،که ښاغلی کرزۍ هم چغې ووهي چې پاکستان زموږ سره مرسته کوې ، څوک یې نه منې .افغانان به په هغه مرسته چې دترهګروپه وسیله له بمانو سره راوړسوې وې څه وکړې ؟ په رښتیا سره پاکستان ورته اوس ددوستۍ په نامه افغانانو ته یوازې مرګ ډالۍ کوي . دا چې زموږ په هیواد کې څه ستونزې شته او له چاسره یې لرو ،دا زموږ کورنۍ موضع ده کولاي سم په ډاګ ووایم په ټول ژوندکې به یواصیل افغان او یا پښتون تاسو تاریخي دښمن ته درنښې او ستاسو نه به دکورنیو ستونزو دحل په خاطر مرسته ونه غواړې ،دا تاسو یاست چې اوبه خړوۍ او ماهیان پکې نسۍ . تاسوبه ووایاست څه موده پخوا راغلې وه ولې هغه هم لومړې ستاسو روزل سوې درغلل او بیامو دهغو په وسیله دموقع نه په استفادې سره افغان ولس څومره چې موزړه غوښت په امریکا یې او روسي راکټو کې وریت کړ خپل کورمو ورته دجګړې په نغري بدل کړ پسله هغه دوي مجبور شول چې هلته درسې له بده مرغه پاکستانې جنرالان او استخبارات یې تل توانېدلې دې په افغان افغان او خپل کور له منځه یوسې.

زموږ دهیواد مشهور تاریخ پوه او څېړونکي کاندیداي اکادمیسین اعظم سیستانی صاحب لاپه 2004زکال په یو علمي لیکنه کښې دافغانستان په اړوند دپاکستان سیاست داسې ګنې : ((پاکستان برای بی ثبات کردن اوضاع کشور ، گروه های تند رو مذهبی مشتمل بر طالبان و القاعده و نیروهای حکمتیار و مولوی خالص که بنابر اعلامیه حکمتیار ، نیروهای جمعیت اسلامی ربانی و اتحاد اسلامی سیاف نیز با آنها همنوا اند، مورد حمایت خود قرار داده و با تخطی از تمام موازین حقوق بین الدول و معاهدات حسن همجواری و احترام به استقلال و تمامیت ارضی

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کشور ما ، از آنسوی مرز بداخل افغانستان می فرستد تا برموضع نیروهای ایتلاف بین المللی و دولتی حمله کنند و ثبات و امنیت را درکشور برهم زنند و یاری و همنوایی پشتونهای این سوی خط دیورند را که به دلیل به حاشیه رانده شدن شان از حاکمیت چندان دل خوش از دولت انتقالی حامد کرزی ندارند ، به یاری پشتونهای آنسوی خط دیورند فرا بخواند و افغانستان را که بسیار آسیب پذیر شده ، بسوی تجزیه و نابودی تاریخی بکشاند .)) دا هغه رښتیادي چي له هغه څخه هیڅوک سترګې نشي پټولاي.

پدې ورستیو کې دملګرو ملتوپه کلنۍ عمومي غونډې دبرخې اخیستلو په پلمه جنرال مشرف امریکا ته تللی و ،هغه دوخت نه په ګټې ترلاسه کولو کوښښ وکړ دافغانستان په مسله کې دښکیلو هیوادو له مشرانو سره له نږدې خبري وکړي تر څو هغوي په دې باورې کړې چې پاکستان دترهګرۍ او دهشتګرۍ سره په نړیواله مبارزه کې درغنده ګامونو په اچتولو سره دامریکا او نورو هیوادو کلک ملاتړ کوونکی او په افغانستان کې دامنیت دراوستلو ټینګ پلوی دی . دهمدغه تاکتیک دپلي کولو په خاطر یې دامریکا دبهرنیو چارو دوزیري میرمن کانډولیزارایس سره هم دروان 1384 ش کال دوږې په 21 ورځ په واشنګتن کې ملاقات وکړ .

په دغه لیدنه کې د پاکستان ولسمشر دا ځل ببله دبنه چې په 1893زکال له خپل دمورنی ټاټوبې څخه جلاسوو قومونو او افغاني چاروا کو نه پوښتنه وکړې ،غوارې دنړیوالو په ملاتړ دډیورنډ دکرښې سرنویشت و ټاکې ، په خپله خوښه په دې نامه چې افغانستان ته دتروریستانو اومشکوکوکسانو دورتګ مخه نیول سوې وي پرهمدغه کرښه داغزن دیوال دجوړېدو وړاندیز وکړ . پاکستاني جنرال په دې هوښیارانه وړاندیزسره غواړې امریکا او نړیوالوته ښکاره کړې چې پاکستان حاضر دی په افغانستان کې دترهګریو دمخنیوی په خاطر دده په ویناپرسرحد اغزې لرونکی او ځینو سیمو کې برېښنالرونکی سیمانو دیوار تیر کړی . دابه دموافقې په صورت کې پخپل ذات کښې دسرحد په رسمیت پېژندل وي ، او له بلې خوا غواړې امریکا ته ښکاره کړې په هغه ملګرتیا کې چې دتروریزم پر ضدېې دامریکا سره کړېده څومره صادق دی . پاکستاني چاروا کې دا وړاندیز په داسې شرایطو کې کوې چې په افغانستان کښې یې ددوسله والو بریدونو ،ځان وژونکو حملو ،او تروریستي اعمالو په تر سره کولو سره حالت دومره نا ارامه سوې چې ټولو دپاکستان نه غوښتنه کوې تر څو داورپکو دراتګ مخه ونیسې او په افغانستان کې دملې شورا دټاکنو په وخت کې له افغاني چاروا کو سره دامنیت په ساتلو کې مرسته وکړې . دطالبانو او القاعدې دسازمان جرړې ددیورنډ دکرښې پر هاخوا پرتو سیمو کې وباسې .دافغانانو اونړیوالوداوړاندیزونه هغه پلمه شوه چې پاکستان وکولاي سول دپښتنو په سیمه کښې دهغوي دبیلتون په خاطر داغزې لرونکي دیوال دجوړېدو وړاندیز وکړې ، پاکستان وتوانېدلاي سو په تاریخ کې چې دوې یې په خوب کې هم فکر نسو کولاي دپښتنو په سیمه کې)) 80 ((زره پوځ دالقاعدې او طالبانو دپټېدو دځایو دلټون په نامه ځاي پر ځاي کړ. دغو پوځې کسانو هغوي په خپلو کورو کې تهدید او توهین کړه ،طبعي ده چې هلته به یې ځیني کسان نیولي وي ،مګر ایا ددغو کسانو نیول ددغو قومونو سره په دومره سپک برخور او ددوي په سپکاوې ارزېدل ؟نه شوه کیداي ببله اتیازره پوځ نه دګوتو په شمار کسان نیول

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوي واي ؟ فکرکوم داکار بيله دېنه چي هلته يي اتيا زره پوځ ځاي پر ځاي کړی تر سره کېداي سو . مګر دوي په همدغه پلمه دډيورنډ پر کرښه دتروريستانو او خرابکارو عناصرو دمخنيوي په خاطر تر)) 770 ((زياتي امنيتي پوستي چي درادار په وسايلو سمبال دي جوړې کړي . مګر پردغه ټولو دورغجنو منډو ترړوسربيره دروان)) 1384 ((ش کال دتلي دمياشتي په25 ورځ دخيبر تلوېزيون لخواد جوړ سوي ګردي ميز په بحث کي ښاغلي اسفنديار ولي څرګنده کړه چي : ((پاکستان دتروريزم پر خلاف جګړه کي صادق نه دی ... هغه زياته کړه په افغانستان کې تل بې امنې دپاکستان پولو ته نږدې سيمو کې رامنځته کېږي ، هغه ورستنيو نا ارامیو او بې امنيو ته په ننګرهار،پکتيا ،پکتيکا او خوست کې په اشاره کولو سره ووېل دپاکستان له لوري اوس هم دافغانستان په وړاندې منظمه جګړه روانه ده،او په افغانستان کښې يې دورستيوبريدو او تروريستيو پېښو پړه پر پاکستان واچول ،هغه ووېل طالبان په يوازې توګه دداشان حملو توان نه لري ،دهغوې ددغو غلچکيو بريدو شاته دبل چا لاس دی . دهشت ګر دقبايلو ميلمانه نه دي دا دحکومت او پوځ ميلمانه دي ،دحکومت او دهشت ګر و تر منځ پټ تړاو او روابط شته ،دبيلګې په توګه هغه څرګند مثال راوړ : کله چي پوځ تيرا او کرمي ته لاړ،نو بيا ولي يي دوزيرستان لاره خلاصه پرېښودله ،دا ددې لپاره وه چي دهشت ګر و ته لار پرېږدي تر څو هغوي له همدې لارې ځانونه دکرمي او تيرانه وزيرستان ته وباسي)).

پاکستاني پوځيان په دي ورستيو کي دالقاعدې او طالبانو دتعقيب په نامه د خوست ،ننګرهار اوکنړ ولايتو په مربوطاتو کښې دافغانستان پر خاوره تيرى کړی دی ، له دغه شان تيريو څخه ددوي هدف دترهګرو تعقيب نه دی ، هغو خوهلته په کور کي ورسره دي ، بلکه هدف يي دادی ترڅو په افغاني چاراوکو ومنې چي سرحد چيرې دی . دا کار دوي دوه ځله پخوا يو ځل دطالبانو دحاکميت دترلاسه کولو په لومړيو ورځو کي دکندهار په سپين بولدک کې وکړ، چي په اصطلاح پر سرحد باندي پرتې ډېري يي څومتره دکندهار په لور ورنږدې کړ ي ،هلته ددوي له دغه کار نه موخه داوه چي په طالبانو کي دملي احساس لرونکو کسانوکچه معلومه کړي ، دوي داکار دشپې لخوا تر سره کړ، کله چي سهار دبولدک خلکو هغه ډېري چي پاکستانيانو دکندهار وخوا ته رانږدې کړې وي وليدې سمدستي يي هغه دپاکستان وخوا ته ورنږدې کړې ،عينې عمل دشورويانو سره دجګړې په وخت کې په خوست او پکتيا کي تر سره سوی و او افغانانو دوباره ددوي پخوانې ځاي ته هغه دډبرو علامې انتقال کړې دي،په دواړو وختوکې يې پاکستانيانو ته ويلي وه تاسو زموږ سره مرسته کوی اوکه مو خاوره لاندې کوی ؟

دپاکستان دمشرددغه وړانديز په اړوندچي غواړې اغزي لرونکې دېوال جوړ سې دوډېې په 22 مه ورځ دافغانستان دکورنيو چارودوزارت وياند لطف الله مشعل دپژواک دخبرې اژانس سره په مرکه کې ووېل چي لومړی بايد دا پوله دنړېوال قوانينو سره سمه معلومه کړه سي . هغه ووېل همدا اوس په غلام خان ،ځاځيو او دببرک تاني په سيمو کې دپاکستان امنيتي پوستې وړاندې راغلي ،چي دسرحد له معلوملو څخه وړاندې دافغانانو لپاره دمنلو وړ نه دي .دحکومت وياند ددغه وړانديز په ځواب کي ووېل زموږ له نظره اغزن سيم ګټه نه لري ،... زموږ له انده دا دحل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاره نده ،ځکه دا اغېزمن توب نه لري او نه هم ستونزه هوارولاي سي . دستونزی دهوارولو اصلي لار او چاره دهغو سر چینو خلاف پل اخیستل دي چي دترهګرۍ ملاتړ کوي او وده ورکوي ، موږ عقیده لرو او ترجیح ورکوو چي ،نا اغېزمنو چارو باندي دلګښت پر ځاي ،ښه ده چي دغه پدیده له ریښو وایستل سي او ریښو ته یې پاملرنه وشي .
2005دسپتمبر13

قسیم اخګر دافغانستان دسیاسي مسایلو څېړونکی وباختر اژانس ته وویل : پاکستان په دغه وړاندیز سره غواړي ښکاره کړي چي دتروریزم په مقابل کي پرېکړنده دریځ لري .هغه علاوه کړه پاکستان دتاریخ په اوږدو کې دتروریزم سره د مبارزې او یاپه سیمه کې دتشنج دله منځه وړلو په وخت کې تل داکرښه پر افغانستان تحمل کړې ده . هغه وویل افغانستان په دي موردکې باید جدي غبرګون ښودلی واي ، دده په اند دافغانستان دولت ډېر محافظه کارانه برخورد کړئ دی.

یو بل سیاسي څېړونکي سمیع الله تازه دپاکستان وړاندیز یوه خالي بهانه بولې ،هغه وایي ډېرې نوري لاري شته چي پاکستان دهغو په وسیله کولاي سي افغانستان ته دترهګرودراتګ مخه ونیسي.

نور پوهان اوڅېړونکي ورته نظرونه لري . دپاکستان داډول وړاندیز په داخل او له هیواد نه بهر افغانانواونورو څېړونکو دبحث توده مسله وګرځېده . زه پدې باور یم دافغانانوغوڅ اکثریت به داغزن اوبابل هر ډول دیوال دجوړېدوله وړاندیز سره تر څوچي دډیورنډ دکرښي برخلیک معلوم سوی نه وی سخت مخالفت وکړي.

مسله داده چي ایا په افغانستان کې دناارامیو او ترهګریو دبندېدو یوازنۍ لار ه همدا داغزن دیوالو تیر ول دي؟ او که دا یوازي یوه داسې بهانه ده چي دډیورنډ کرښي ته د قانونیت په ورکولوسره دلر او بر پښتنوپه منځ کې دبیلتون راوستلو یوه خاینانه هڅه ؟

بله مسله دا ده پاکستان دا اغزن دیوال پر کومه سیمه تېروي ؟ هغه چي دډیورنډ کرښه ورباندې تېره سوې ده؟ او که هغه چي دجهاداو خپل مینځې جګړوپر مهال له چتراله تر بولانه پر عایقه سیمه باندې چي پاکستان نوې تاڼې جوړې کړې او زیاته سیمه یې لاندې کړې ده غواړی داغزن سیم په وسیله جلا کړی ؟

که پاکستان په رښتیاسره غواړي دتروریستانو او القاعدې دسازمان جرړې وباسې ،په سیمه او افغانستان کې دترهګریو مخه ونیسې نو دطالبانو او القاعدې یو شمیر جګپوړې تل په پاکستان کې نیول سوې دي چي وروستۍ بیلګه یې دروان کال دنومبر دمیاشتې په نمه نیټه دطالبانو دوخت دهرات او کابل والې مولوې عبدالمنان په پاکستان کې دهغه دنیول کېدو خبر ورکړه سو ،په دې ټینګ باور لرم چي دنیولودا لړی به په همدغه پاکستان کې دامریکا فشارته دځواب ورکولوپه خاطر دپاکستان داستخباراتو دپلان له مخې دوام ولري . په پاکستان کې دطالب او القاعده جګپوړو چارواکو نیول کېدل ددې علامه ده چي دوې ټول تر اوسه په پاکستان کې ژوند کوي او له هغه ځایه خپل ترهګریز پلانونه پلې کوي . د2001 زکال دسپتمبر د11نېټې راپدې خوا چي برېوال دهغه په سر کې امریکا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترهگريزو بريدونوته متوجه سوي او تر هر تروريستي بريد وروسته څېړنې سوې په ټوله نړۍ چې کوم تروريستې بريد تر سره شوی ريښه يې په پاکستان پورې مستقيم يا غير مستقيم تړاو پيداکړی دی . دهمدغو او نورو زياتو دلايلو او اسنادو په تر لاسه کولو سره دنړۍ زيات څېړونکې په دی نظر دې چې په سيمه ايزه او نړېواله کچه دتروريزم درېښو دايستلو په موخه په پاکستان کې بنسټيز او رښتيانې عملې ګامونه اوچت سې . هلته بايدټولې هغه مدرسې اوکمپونه په کومو کې چې يوازې او يوازې تروريستان او فناتيکان دتروريستې اعمالو دسرته رسولو لپاره روزل کېږي وتړل سې . دپولې پر سر داغزنو سيمانو دديوار جوړول دتروريسم او په افغانستان کې دنا امنيو دله منځه وړلو عمده دليل کېداي نسې . ځکه هم دپاکستان په سنا کې مخالف ګوند دداشان ديوار دجوړېدود وړانديز او طرحې سره خپل مخالفت اعلان کړ. هغوي وويل چې دا کاربه قبايل سره جلاکړې په همدې دليل يې دخپل هيواد دمشرانو دا وړانديز مسخره اميز وباله . ډير په دې باور دې چې له پاکستان څخه درالېږل سوو په وسيله دلته په افغانستان کې ترهګر عمليات او بريدونه دپاکستان او امريکا په مشوره تر سره کيږي ، امريکا غواړي په سيمه کې دناارامۍ په نامه ، داچې داخل افغانستان تنها نه پرېږدوعلاقه لرې امنيتې حالت تر يو وخته په همدغه نا آرام شکل وساتې . دوي دليل دا راوړي چې که امريکا او اروپايې هيوادونه په رښتيا سره وغواړي په افغانستان کې امنيت راسې ،ساده او اسانه لار يې پاکستانې چارواکو ته دا ښودل دې چې نور نه غواړي په افغانستان کې وضعه ناارامه وی . کله چې پاکستان دا احساس کړه په هغه لهظه هر څه په ټپه درېږي او په هيواد کې ارامې راځې . که دنړۍ دنورو هيوادو په مقابل کې چې دنړيوالو وژانديزونه نه منې دملګرو ملتود امنيت شورا پر هغه غور کوي ،بنديزونه پرې لګوې په دې ورستيو کې خو دهمدغې شورادپرېکړې په اساس پر افغانستان دوسله وال تيرې واک هم امريکا او نړيوالو تر لاسه کړ.عجبه داده چې په افغانستان کې دامنيت دراوستلو په منظور په ميلياردو ډالر لګېږي امريکايي او اروپايي مور بې زويه کېږي ،هر ورځ تر لسو زيات افغانان ژوند دلاسه ورکوي ،ټوله نړۍ په دې ښه خبره ده چې ددغو بريدکونکو اصلې جونګړه پاکستان دې اوهلته روزل کېږې مګر څوک څه نه ورته وايي ؟ دا هغه سوال دی چې تر اوسه هيچادهغه له پاره وړ ځواب بيله دېنه چې ممکن همدا زبرځواکې غواړي دکومې پټې موخې لپاره جګړه دوام پيداکړي!

امريکايانو دسپتمبر د11تروريستي حملې نه وروسته تل په تکرار ويل : په نړۍ کې ترطالبانو او القاعدې دسازمان ظالم او خطرناک هيڅ يو تروريستي سازمان اوبنسټپال ګروپونه وجود نه لرې ،مګر اوس امريکا ولې اجازه ورکوي چې هغوي په افغانستان کې تروريستې بريدونه او حملې تر سره کړي ؟

دپاکستان پخوانۍ دکورنيو چارو وزير جنرال بابر هم دپژواک سره په مرکه کښې دغه ټکې ته اشاره کوي وايې : جنګ ديوې ځانګرې موخې لپاره و،خونوم ورته دبل څه ورکړه سو،ټوله ستونزه داوه چې امريکا له طالبانو دبريډاس په نوم دګاز دکمپنۍ پر ځاي ديونيکال له کمپنۍ سره دګازدنل ليکې تېرولوتړون غوښت ،موږ هم په دې لړ کې له

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکا سره مخالفت کړی و،امریکا یو شمیر طالب چارواکي دامریکا بوسټن ښارته بو تلل او هلته یې پرې له یونیکال سره پر تړون کولوفشار راوست.

پرافغانستان دامریکا برید اقتصادي جنګ وچې اوس هم روان دی ،دغه راز امریکا په سیمه کې دخپل حاکمیت لپاره دایران،چین،او شمالي کوریاهیوادونوپر خلاف پوځې اډوته هم اړتیا لرله چې دغه اړتیا یې په افغانستان کې پوره کړه.

عمده اومهمه مسله داده چې دپاکستاني چارواکو لخوا داغزن دیوال جوړولو وړاندیز موخه په رښتیاسره په افغانستان کې دترهګریو مخه نیولو په خاطرنه ده ؟ دخپلې دغه خبرې دپخلې لپاره څو لاندټکوته ستاسو پاملرنه را اړوم:

ما پخپله لیکنه کې کوښښ وکړ په لنډه توګه دافغانستان په کورنیوچاروکې دپاکستان پټو اوبربنډو لاس وهنو ته ګوته ونیسم . دامنلووړ نه ده چې داغزن دیوال جوړول افغانستان ته له پاکستان څخه دترهګرو دمخنیوې په خاطر دی ؟ که ترهګر له پاکستان څخه راځي نو ددیوال دجوړېدو دمیلیارډوعبث مصرف په عوض ښه نه وه ؟ چې دالقاعدې دسازمان څخه نیولې ټولو تروریستي ګروپو ته کوم چې په غټ ګمان ستاسو استخباراتو ته معلوم دې او حتا اړېکې هم ورسره لرې له پاکستان څخه وباسی ؟

-داڅنګه ردوی چې په پاکستان کې دمذهبې بنسټپالو لخوا ستاسو دحکومت او بهرنیانو په مالې او مادي مرستو دشوروې سره دجګړې په مقابل کې پخواجوړوسو مدرسوکې تر اوسه ترهګرنه روزل کېږی ؟ پوهېږم چې دابه راسره ومنې ؟ ځکه کله چې پر تاسو امریکا او انګلیستان فشار راوړې تاسو سمدستې ملایان نسی او یا له مدرسو طالبان شړی ،داکار دا معنا لری چې دا دیوبندې مدرسې اوس هم ددیني عالمانو پر ځاې تروریستان روزې .ځکه اړینه بریښې چې داغزن دیوال جوړولوپه عوض ددترهګرو دروزلو مدرسې وتړل سې . - دډېرو نړیوالو نشراتي ارګانو سره دپاکستان دولسمشر نه نیولې بیاتر نورو جګپوړې چارواکوپورې دافغانستان دسیاسي او امنیتي حالت په اړوند دټولو څرګندونې دبربندو لاس وهنو بیلګې دې دا لاس وهنې په کوم دیوال ګرځوی ؟ ستاسو یوپخوانی وزیر (بابر) په افغانستان کې دحالت په خرابیدودومره ډاډه دی چې تاسو یې وبناخپله دپژواک په نشراتو کې ولولی ، دا چې دبې بې سي سره په خبروکې دپاکستان داطلاعاتو وزیر دافغانستان دولت یو ناکامه دولت بولې ،اېادغه شان څرګندونې لاس وهنه نه بولی ؟ ددغه چارواکو او نوروجنرالانوخوله په کوم اغزن تار ګنډی؟ بابر پژواک خبرې اژانس ته وایې : زه درته غوڅه خبره کوم ،په حقیقت کې امریکا او ددوي نور اتحاد یان په افغانستان کې داوږدې مودې لپاره نشې پاته کېدلاي ،دا مهال په افغانستان کې یو کمزوری او ضعیف حکومت دی او ددې خبرې قوې امکان شته چې په افغانستان کې له پارلماني ټاکنو وروسته حالات نور هم خراب شي ،چې له امله به یې امریکا او

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نورواتحادیانو ته په افغانستان کې پاتې کېدل ګران وي . دا ښاغلی کومې پټې وینې که په پاکستان کې دافغانستان پر خلاف له بریدو او ترهګریودنووپلانو څخه خبر نه وي ؟

-پاکستان له افغانستان سره پر پوله)) 770 ((په رادار سیستم مجهزې پوستې جوړې کړې دې که په هره پوسته کې لس تنه وي نو شمیر یې 7700 تنو ته رسیږي ،دتروریستانو دنیولو او زموږ هیواد ته دهغوي دراتګ دمخنیوې په خاطر یې یوازې دپښتنو په سیمه کې تر)) 70 ((زره زیات عسکر ځاي پر ځاي کړه ،دافغانستان او پاکستان تر منځ که دکرښې اوږدوالې تخمینې ((2400)) کیلو متره په نظر کې ونیسو څنګه ومنل سې چې دادومره پوځې قوت نسی کولاي دځو تر هګرو مخه ونیسي ؟ دلته داګمان په حقیقت بدلیږي چې رښتیا هم پاکستان غواړې خپل وسله وال پوځ دامریکا او اروپایانو په پیسو دتروریزم سره دمبارزې په نامه وروزې ، اعاشه اباطه یې کړې . که رښتیاغواړی له هغه ورځې چې پاکستان دترهګری پر ضدمبارزه شروع کړې ، زموږپه هیواد کې تروریستي حملې زیاتې سوې دې .ددوي پر دغو ټولو دوه مخو تلاښو سر بیره وضعه هره ورځ نوره هم خرابیږې او دبې ثباتۍ په لور درومې . د دوکلو په موده کې پاکستان تر 78میلیونه ډالره زیات دتروریزم سره دمبارزې په نامه تر لاسه کړې ،او داسي هم یووخت ماولوستل چې امریکا هره میاشت پاکستان ته دتروریستانو سره دمبارزې لپاره یو میلیون ډالر ورکوې ،مګر ددغو ټولو مصرفونو ثمر چاونه لید .دا خبره رښتیاده که په افغانستان کې وضعه آرامه سې داپیسې به پر پاکستان په هغه لهظه ودریږې ځکه پاکستان سوله نه غواړې.

-دغه کسان چې دپاکستان داستخباراتې سازمانو لخوا افغانستان تې دجاسوسې او ترهګرۍ لپاره رالیږل کیږې چې ځینې یې نیول سوې هم دې ددوې مخه په کوم دیوال نیول کیږې؟

-دپاکستان ددولت یوتن پوځې جنرال ښاغلی صفدرحسین ددې خبرې پخلی کړی چې دپاکستان ځینې مذهبي ګوندونه یا تنظیمونه اوس هم دطالبانوسره مرستې کوي ،دغه ګوندونه په پاکستان او ځانګړې توګه قبایلي سیمو کې خلک هڅوي چې په افغانستان کې دطالبانو له غورځنګ سره خپلې مرستې جارې وساتې . فکر کوم دوي دا کار ځکه کوي چې دالقاعدې سازمان په سیمه کې هر څه دطالبانو په نامه تر سره کوې او دغه مدرسي او خاوندان یې پیسي له همدغه سازمان له لارې تر لاسه کوي . جنرال صاحب پرویز مشرف داډول مرستې چې موخه یې زموږ په هیواد کې ترهګریده په کوم دېوال یې مخه نیسې ؟

-داچې همدا اوس زمږ په خاوره کې ستاسو پوځیان پراته دې او څه موده پخواد ننګرهارپه مربوطاتوکې تر 45کیلومتره ، دکنړ،او نورو شرقې سیمو کې چې مخ کې مې نومونو ته اشاره کړې ده ، پاکستاني پوځیانوتیري اولاس وهنوهڅوونکی کوم ترهګردی ؟ دداشان تیریو مخه به څنګه نیول کیږې ؟ دوي ته هم اغزن دیوال ضروردی؟

په 2003زکال ددسمبر په دوهمه نیټه دالاهرام مصري ورځپاڼي دساندي تلګراف ورځپاڼي په حواله لیکلې وه چې د ISIجګپوړې چارواکې دطالبانو سره دوسلو مرستې کړې دې ،ددې ورځپاڼي په لیکنه دپاکستان داستخباراتي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سازمان ځیني کسان دطالبانو سره دراکټونو،کلاشینکوفونو ،دبېسیم ارتباطي مجهزې شبکې او سیسټمونه ،په لسهاوپه سپوږمکیو پورې ترلو موبیل تلیفونوسر بیره 700موترسایکلونه اونور شیان په واک کښې ورکړې دی .نه پوهېږم جنرال صاحب پرویز مشرف داشان مرستې چې همدا اوس په پېخر ترهګرو ته ورکول کېږي څنګه ارزوی ؟ فکر نه کوم دیوال به ددغو مرستو مخه ونه نیسې . همدا اوس دنړۍ 37 هیوادونه په افغانستان کې دامنیت په ساتلو مصروف دې ،خوهغوې په خپلو مډرنو وسلو او تر بیه سو پوځیانوچې شمیر یې تر)) 30 ((زروزیات دی ولې نسې کولای په هیواد کې امنیت ټینګ کړې ؟ په کوم دلیل ومنل سې چې ددغو ترهګرو تر شادپاکستان او دهغو دملګرو هیوادو لاس نشته ؟

دا نظر ورځ په ورځ غښتلی کېږي چې امریکا هم تر اوسه دافغانستان دحالاتو په اړوند دخپلو سیاسي ،اقتصادې ګټو اواو سیمه کې خپلې سیاسې اغېزود ساتلو په خاطر نه غواړې وضعه ارامه سې ،زموږ په هیواد کښې بې ثباتې دامریکایي او نوروبهرنې پوځونو دشتون لپاره دجواز حیثیت پیداکوې . ځکه نو دادبن لادن ،القاعدې او طالبانو سریال باید دوام پیداکړې.

اساسي خبره داده چې ددغو ترهګریو رېښه زموږ او پاکستان تر منځ دډیورنډ دکرښې پرسر په اختلاف کې پرته ده .اغزن او اوسپنیز دیالونه هم تر څو چې دامسله دابد لپاره حل نشي نسې کولای افغانستان له دغو بدبختیو خلاص کړې . ځکه داسې دیوالونه دبشر په تاریخ کې له شرق نه تر غرب پوري دنړۍ په زیاتوهیوادوکې جوړ سوې دې مګر مشکل نه دی حل سوی . زه اوس نه غواړم دداسې دیوالو دجوړېدو تاریخ او هیوادو په هکله معلومات ولیکم .

متأسفانه تر اوسه پاکستان توانېدلی دې نړیوال په دې قانع کړې چې دوي دهغوی سره دتروریزم پر ضد مبارزه کې صادق دی دا هغه تریخ واقیعت دی چې افغانانو ته په هیڅ ډول دمنلو وړ نه دی . دهمدغه دوه مخې پالیسی برکت دی چې پاکستان ته دامریکا لخوا ټول پخوانې قرضونه ور وبخښل سوه او یو په بل پسې F16 جنګې الوتکې له امریکا څخه پلاس راوړې.

متاسفانه ددیورنډ دکرښې په اړوند په هیواد کې دننه مختلف نظرونه موجود دې .نه پوهېږم چې ولې دشوروې دموجودیت تر وروستی ورځې په افغانستان کې دټولو سیاسي چپو،ښیو او منځپالو ګوندو نو په کړنلاره کې دسیاست او بهرنیو اړیکو په برخه کې دډیورنډ دکرښې یا دپښتنو او بلوڅودسرنویش دمسلې دسیاسې او عادلانه حل په غتو ټکو لیکل کېده ،پسله هغه چې په افغانستان کې د امریکا په ملاتړ دطالبانو دحاکمیت تر ړنګېدو وروسته سیاسي ګوندونوته یو ځل بیاد ښارنود قیرسړکونو پر سر دسیاسي مبارزې امکان پیداسوی دی ،او یو په بل پسې دمختلفو مختاړو او ورستاړو په لرلو سره جوړېږي دغه مسله چې دا نیمه پیړی دهغې پر سر افغانان له مختلف ستونزو سره مخامخ سوي دي چوپه خوله پاته کېدل یوه سوال پیداکونکې مسله ده ،په دې هلیه چې سیاسي ګوندونه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دورځي په نرخ او بهرنيانو په اشاره زموږ په ملک کښې دسياست پلې کول تر سره نه کړې ،اود هغه پخوانې کلاسيک سياسي دودچي سياسي غورځنگ بايد دبهر په اشاره او ملاتړپه يوه هيوادکښي سياست شروع کړې دزمان له ازمون څخه ناکامه راووتل .يو ولس هغه وخت په يوه سياسي ځواک (گوند) اعتبار پيداکوې او دهغه ملاتړ کوې چي دملې گټو په درک کولو سره دهيوادوالو دژوند دښېرازۍ او پر مختگ لپارهدزمان دغوښتنو مطابق تلاښ وکړې . ځکه نو ددغې تاريخي لانجې دحل په هکله څه نه ويل دخلکو سره دداشان گوندونو په هکله سوالونه پيداکوي او ددوې سياسي خپلواکی هرومرو له سوال سره مخامخ کېږي.

متاسفانه پدې ورستيو کې څونفره دبل په اشاره او ياپښتنو سره ددښمنۍ په وجه داسې ليکنې کوې ،او په زيات زيار يې هغه دليلونه راټول کړې چي هر يو يې ددوباره څېړنو وړ دی ،کله چي سړی هغه لولې نو فکر کوې بيله دانگليستانو استازې ډيورنډ څخه نور ټول ملامت دی چي دډيورنډ دکرښې په هکله خبرې کوې . دليکنو څخه يې چي کله دافغان اوکله دفدراليانو په نامه د نورومسايلو طرحې بوې راځې ،دوي وايي که پښتونستان غواړی؟ بيانو ولې دتاجکستان ، ازبکستان نه پوهېږم له ايران سره هم دسرحد په هکله دپښتونستان پشان خبرې نه کوی ؟ اوداسي نوري خبرې چي هر کليمه يې بايد ساعتونه پرې بحث وسې . داډول کسان غواړې داسي ښکاره کړې چي پاکستان پر حق دی ،اوپه افغانستان کې څرنگه چي پښتنو حکومت کړی نو يې دخپلو گټو لپاره افغان ولس ددوې په اصطلاح دپښتونستان قرباني کړی دی ،دوي داهم بيله کوم سنده وايې چي په 1949زکال دافغانستان پارلمان دشاه محمود خان تر فشار او زورلاندې دا پرېگړه وکړه چي دډيورنډ کرښه په رسميت نه پېژنې ،ولې داښاغلې يا په افغانستان کې نه دي اوسېدلې او يا افغانانو ته سپکاوی کوي که نه دوې دي مهرباني وکړې يوه وطنپرست هزاره ،تاجک،ازبک،ترکمن په مخ کې دي وايې چي پاکستان پر حق دی ،بيابه وگورې چي دغه خلک کوم ځواب ورکوي ، دپښتنو خبره خو زه ځکه نه کوم چي تر اوسه يوه واکدار هم داجرات نه دی ځانته ورکړی چي دپښتنو دغه د حق غوښتلو ارادې ته دي په سپکه سترگه وگورې ،اوياداې څرگنده کړې چي دپښتنو او بلوڅو سيمه دپاکستان خاوره ده . زه نه غواړم يوځل بياخپله ټوله مقاله ددو، درو نفرو دليکنو په اساس تکرار کړم . دومره ويل غواړم هر چاچې زموږ دخاورې څخه دټوټو دجلاکولو پروتوکولونه امضا کړې دي دافغانولس سره يې ستر خيانت کړی او دهغوي دنفروړ دې . پدې ټکې ښه پوهېږم چي دلوي احمدشاه بابااميراتوري ساتل او يادهغې پر سر دعوه کول محال او قانونې خبره نه ده ، مگر دخپلو ځانگړتياوله مخې دډيورنډ کرښې د مسلې په هکله بحث بيل دی ،کله چي داکرښه عبدالرحمن خان لاسليک کړه دډيورنډ دکرښې هاخوا پرتو قومونو، او نه هم دي خوا پښتنوته دمنلو وړوه ؟ دا علت و چي عبدالرحمن خان يوه مصنوعې او په خپل لاس جوړه سوې جرگه راوغوښتل ،او هگه ليک چي دافغانانو په استازيتوب وويل شو پخوا ليکل سوې و . نه پوهېږم چي ولې پر دغه سترگې پټوې ؟ او پښتانه په مختلفو شکلو متهم کوې؟ چي گويا دا په افغانستان کې يوازې پښتانه دي چي دپښتونستان نارې وهې،دډيورنډ معاهده چي لاس ليک سوې ده هغه اولې او اخيرې وه .که داسې ده ؟بيانو ولې دپاکستان چارواکو هر يوه پخپل وار سره هر هغه چاته چي په افغانستان کې يې واک تر لاسه کړی دی مراجعه يې کړې او يايې دومره نظامې او سياسي فشار راوستلی چي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغاني چارواکي يې خبرو ته اړيستي ،دپاکستان او افغانستان تر منځ په خبرو کې لومړی شرط په افغانستان کې دارامي راوستلواو افغانستان سره دمرستو او دوستانه مناسباتوټينګولويولپاره همدا دډيورنډ لعنتي کرښه مطرح سوې ده ؟ زه خپله دا نسم منلاي دا 112کاله چي خلکو دې خوا او هاخوا دپښتنو او بلوڅودمسلې دعادلانه حل او سرنويشت ټاکلو پر سر مشکلات ګاللي ،زندانو ته تللې او شهيدان سوي دي ، دا ټول ليونيان او ددوې په اصطلاح نادان وه او يامغروروه؟ دغو ښاغلو ته بايد وويل سې چي افغانانو هيڅ وخت يوازې دالحاق خبر نه ده کړې تل يي مشرانو په خپلو ويناو کي ويلې چي دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت مسله دې ددوې په خوښه او ددوې دارادې داصل پر اساس حل سې ،دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاکلو حق په دوي پوري اړه لري ،مګر تر اوسه دوي ته داحق چانه دی ورکړی ،په افغانستان کې ټول افغانان ((زه يي دبيګانه پرستو په دود پر قومو نه ويشم ،زما لپاره تاجک ،هزاره ،ازبک،ترکمن اونور ټول افغان او يو دي)) داتاريخي مسوليت لرې تر څو دکرښي هاخوا پرتو قومونو پښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاکلو مسله دنړيوالو په مټ دابد لپاره دهمدغو قومونو په خوښه دحل لاره پيداکړې . زموږ دهيواد پياوړی تاريخ پوه او څېړونکی سيستاني صاحب دپاکستان ددسيسو په اړوند روڼ اندي خپل وطني رسالت ته متوجه کوي او ليکي : بر روشنفکران و قشر آگاه و چيز فهم افغانستان است تا با افشای دسايس شوم پاکستان ، اين ولدزنای استعمار بپردازند و اهداف توسعه طلبانه آن را در منطقه برملا کنند. باشد که جلو اين شراندازی های حکام و دستگاه استخبارات نظامی پاکستانی گرفته شود و مردم افغانستان به نيات ناپاک اين کشور بظاهر پاکان بيش از پيش پی ببرند.اعظم سيستاني 29.06.05 ټول افغان

زما په عقيده داغزن دېوال جوړ ولو مثبت تأثيرپه لاندي دلايلو عملي نه برېښي:

اول : ديوال ددواړو هيوادو تر منځ ستونزه نسې حل کولاي . ځکه په افغانستان کې مداخلې ددولتوارسمې ادارولخوا تنظيم سوې او پلان سوې دې . دهمسايه هيوادو په منځ کې دداسې پلان سوو مداخلو مخه دسيمانوپه ځغلولو نسې نيول کېداي.

دوهم : دا ديوال به دډيورنډ دکرښي دواړو خواو قومونه سره جلاکړي ،په تګ راتګ کښي به يې ستونزې جوړې کړې ، هغوي ته به هم دمنلو وړ نه وي اونه به کوم درد دواکړي.

دريم : تر اوسه دافغانانو لپاره دډيورنډ کرښه دمنلو وړ نه ده . نو دا ديوال به پر کومه برخه تېرېږي ؟

څلورم : ددغه اغزن ديوال سروې او جوړول به هرومرو څلور،پنځه کاله دوام لري ،نو دا په دي معنا ده چي داڅو کاله بايد په افغانستان کي همدا بې امنيتی او وژني به دلته جريان ولري ؟.

پنځم : دداشان دېوال دجوړېدو لګښت چي په ميليارډو ډالرکيږي څوک پر غاړه اخلې ؟ افغانستان دخپل ويجاړ اقتصاد په لرلو سره ((شل)) کاله نور هم دا توان نسې پيدا کولاي چي ددغه دېوال يو پر څلور لګښت دې پرغاړه واخلې ،پس دا دېوال به پاته وي تر څو افغانستان هم دهغه دجوړېدو لګښت توان پيداکړې . دايو بيځايه اوايضافې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مصرف دی ، یوازې کیداې سي دپاکستان - افغانستان تر منځ ددوستۍ ، متقابل احترام او یو دبل په کورنیو چارو کې دلاس نه وهلو، ښو اقتصادي او فرهنګي اړیکو د ټرون په اساس دااوسنۍ امنیتي ستونزه حل سي.

ددې لپاره چي زموږ او پاکستان تر منځ دا تاریخي لانجه حل سوې وي او په سیمه کې همیشنۍ سوله ټینګه سوې وي زما په اند لازمه ده دتاریخي حوادثواو اسنادو په نظر کې نیولو سره د ملګرو ملتو دسازمان تر نظارت او څارنې لاندې ،داسلامي هیوادو دکنفرانس ، دامریکا ،اروپایي هیوادو پارلمان ، انګلیستان ، روسیه ،چین، هندوستان،تاجکستان ،ازبکستان ،ترکمنستان ، ایران ،پاکستان او افغانستان دجګړوړو چارواکو په ګډون ، دډیورنډ دکرښې پر سر داختلاف د سیاسي او عادلانه حل لپاره نړیوال کنفرانس جوړسي.

په کنفرانس کې دګډون لپاره باید کسان راوغوښتل سي:

/1دډیورنډ دکرښې سهیلي طرف ته پرتو پښتنواو بلوڅو ټولو لویو او وړو قومونو هغه استازي چې دپاکستان ددولت دهر ډول مداخلې نه پرته دنړیوالو تر جدي کنټرول لاندي ټاکل سوي وي . ځکه یو ځل دانګلیسانواو پاکستان نوي جوړي سوي اداري لخوا دټول پوښتنې تر نامه لاندي په 1947زکال درغلي وسوه،نه یوازي داچي مقدس کتابونه کنېښودل سوه بلکي دنظر ورکولوپه وخت کي انتخاب غلط او ډوکه بازي وه یعنې دوه انتخابه وه پاکستان او هندوستان ،دافغانستان نوم هلته نه و،په داسې حال کې چي دوي نه له پاکستانه او نه هم له هندوستان څخه جلاسوي وه ، دوي له خپل وطن افغا نستان څخه جلاسوي وه ځکه نو منطقأ باید له دوي نه داسې پوښتنه سوې واي چي غواړۍ له افغانستان سره دوباره یوځاي سۍ او که له هند یا پاکستان سره . په دې هکله پر خپل وخت دافغانستان دولت کلک غبرغون ښکاره کړ ،او خداي بخښلي خان عبدالغفارخان هم پدې هکله مفصله وینا وکړه ، او دخپل مخالفت دلایل یې ښکاره کړه ، ما مخکې ورته اشاره کړې ده . /2 دهمدې کرښې شمالي لورته (افغانستان) د پرتو قومونو استازې هغوي هم باید په عین شکل وټاکل سي . /3 ددواړو هیوادو هغه پوهانو ،عالمانو او فرهنګي شخصیتونو کوم چي په حکومتونو پوري تړاونه لري او تل دمستقل سیاسي نظر خاوندان وه.

/4دافغانستان دپارلمان او مشرانو جرګې لخوا غوره سوې استازي په هیوادکې دژبو او مذهبي تړاو دانډول په نظر کې نیولو سره ،(دلږو لږ ،دډیرو ډیر).

/5دپاکستان دپارلمان استازي دسوبو دویش او قومي کمیت په نظر کې نیولو پر اساس.

دکنفرانس پرېکړې باید دتعقل او علمي منطقوپر اساس چي موخه یې په رښتیانۍ توګه دتر یوې پیړۍ زیاتې لانجمنې مسلې حل ته دپاي ټکۍ ایښودل وي.

دغه کنفرانس ته امادګې به څو میاشتې دوام وکړې ،لګښت به هم ولرې ،ولې دومره به ډیر نه وي زیات لکه همدا اوس چي په سیمه کې دامنیت پر راوستلو تر سره کېږي . په دغه کنفرانس کې باید په آزاده او دیموکراتیکه توګه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمحکومو پښتنو او بلوڅو اراده تمثیل شوې وي ،او دهغوي رواغوښتنو او پوښتنو ته مثبت ځواب وويل سې . په هغه صورت چي دپښتنو او بلوڅولپاره دقبول وړ وې.

کنفرانس دتاریخي اسنادو تر مطالعي او څېړلووروسته باید ددغو مسایلو په هکله پرېکړې وکړي:

اول : دپښتنو او بلوڅو په خوښه او اراده دتل لپاره ددوي برخلیک ټاکل . که لازمه ولېدل شي هلته دنړېوالو تر نظارت لاندي آزاد او له مداخلې نه خلاص ریفرنډم سرته رسول . که پر ټول پوښتنه اړونده خوا سره موافقه وکړې په هغه صورت کې باید دټول پوښتني په پاڼه کې واضح لیکل سوي وي چي : الف : غواړئ یو آزاد او خپلواک هیواد اوسئ ؟ ب : علاقه لرئ له پاکستان سره پاته سئ ؟ ت : غواړئ دخپل مورني ټاټوبي افغانستان سره یو ځاي سئ ؟ داټول پوښتنه باید بیله هر ډول مخکني پروپاګنډ .یودبل پر خلاف دتبلیغ ،دافرادو رانیولواو نورودرغلیو څخه په خلاصه توګه کاملا په پ[ه توګه دنظر په څرګندولو سره تر سره شي . یوازي دا تبلیغ ورته وسې چي تاسو حق لرئ خپل سرنویشت پخپله وټاکې او کله چي کاغذ صندوق ته اچوئ هلته بیله خدایه بل څوک نسته . ډیره ضرورې ده چي هر پوښتنه په بیل کاغذکې چي بیل رنګ او جلا دپېژندګلوئ علامه ولرې لیکل شوي وي . ځکه هلته هم دیر زیات نالوستي دي دارپا په دود چلیپاکولو کي هر ډول درغلي ځکه کېږې چي رایه ور کوونکئ دبل چا مرستي ته اړ کېږي په هغه صورت کي مرسته کونکئ کولاي خپله اراده په هغه قبوله کړي.

دریفرنډم ټول پروسیجر باید دبېپرې نړیوالوپوهانو او حقوق دانانو په مشوره ،روڼ اوڅرګندوې.

دوهم : دافغانستان او پاکستان تر منځ دسرحدي پولي ټاکل .او پر هغه هر ډول تیرئ منع ګنل.

دریم : دنړیوالو منل سوو اصولو پر بنسټ افغانستان ته دنړئ له نورو هیوادو څخه دایران دعباس بندر اوپاکستان د کراچي بندرله لارې بیله قیدوشرط نه دنړیوال ترانزیټي قانون په نظر کې نیولوسره دسوداګرئ دمالونودواریدولواو صادرولو په خاطر دافغانستان حق په رسمیت وپېژندل سي . دا ځکه چي له یوې خوا افغانستان له بهر سره پوله نلرې مګر داګا ونډې هیوادونه یې لرې او بل داچې همدا اوس ایران او پاکستان له هغو اوبو څخه وړیا استفاده کوي او ځانته داستفادې قانوني حق ورکوې کوم چې سر چینې یې دافغانستان په خاوره کې دي ،که افغانستان ته دپورته یادسوو بندرو څخه دسوداګریزو مالونو دوړلو او راوړلو ترانزیټي حق ورنه کړه سي ، افغانستان هم باید ځانته دا حق خوندي وساتي چې په هیوادکي دننه پیداسوئ اوبه چې پاکستان او ایران تي بهیږې همسایه هیوادونه یې باید رانیسي او کله چي افغانستان نه غواړې اوبه وپلورې دا حق ور سره خوندي پاته وې . لکه همدا نن د10.11.2005زکال د(دسمبر لسمه) مي په بینوا ویب پاڼه کي ولوستل چي پاکستان له پاکستان څخه د نفتی موادو صادرول بند شوی دی .د افغانستان د اوبو او بریښنا وزیر ویلی دی چې څلور ورځې کیږی چې پاکستان � افغانستان ته د نفتی موادو صادرول بند کړی دی .دوزیر پر وینا نفتی مواد چې حرارتی توربینو نه په یوه ساعت کي ۹۰۰۰ لیتره تیل لګوی اوس له بازار څخه رانیسی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاریخ دا ثابته کړې ده چې پاکستان په افغانستان کې دیوقوې ،پر ملې اساساتواو بنسټو ولاړ ،غښتلې او پرمختللي افغانستان سره علاقه نه لري ،غواړي په افغانستان کې داسي یو لاس پوځۍ رژیم حاکم وي چې هر څه ددوې په قوماندده او اشاره سرته ورسوې . په همدې اساس لازمه او اړینه بریښي دهمدغه کنفرانس دځانګړې پرېکړې له مخې چې دپلې کېدوڅارونکۍ به یې دامینت شورا ،امریکا ،انګلیستان ،چین او روسیه وې دافغانستان او پاکستان تر منځ دیواوبل په کورنیو چاروکي دهر ډول مداخلې او دخالت نه کولو موافقت نامه لاسلیک سې.

ددې لپاره چې هر ورځ دپاکستان او افغانستان تر منځ پر دغه شان مسایلوپرابلمونه را پیدا نسې پر ځاې یې بولم ددغه نړېوال کنفرانس پرېکړې چې دعدالت او انصاف پر بیادبه تر سره سوې وې دملګرو ملتو او امنیت دشورادسازما ن په دفترونو کې راجستر او لاسلیک کونکې یې په پلې کولو مکلف وګڼل سې.

یوازې نړېوال سیاسې تعقل او بې پرې سیاست به وکولاې سې په سیمه کې ددغودوهیوادو تر منځ دسل کلنې کړکېچ اوتاریخې مسله حل را منځته او دافغان ولس له ګرېوان څخه به دنړېوال تروریزم لاس لنډ کړې.

تر څو ددواړو خواو په خوښه دامسلې د عادلانه حل لاره ونه لټول سې ،امریکا او دنړۍ دغو ټولو هیوادو ته چې په شکل داشکالو په افغانستان کې مصروف دې داطمنان ورکوم چې خپلو هیوادوته به بیله دمړو له جسدونه بله هیڅ ګټه یونسې . او پایله به یې دا وې لکه بابرجنرال چې فرمایلي دې ((امریکا او دانور ټول به دوباره خپلو هیوادو ته ستانه سې)) که دبابر دا ارمان داځل تر سره سو افغانستان به په رښتیاسره په هغه اورکې وسوځېږې چې داورلوګې به یې هرومرو په نیویارک ،لندن ،مسکو ،پیکنګ ،پاریس ،اروپا، کاناډااو جاپان او دعربې نړۍپه ښکلو ښاروکي ډېر نازولې رانده کړې .افغانستان به نه یوازې تر هیروئنو دتولید او سوداګرۍ مرکزوې بلکه دنړېوال افرطې تروریزم دتربیې او نړې ترهګریزو کړنو دپلې کولومرکزوې . اوس باید ټول پدې پوهېدلې وې چې دډېورنډ کرښه هغه تورښامارډۍ که مړ نسې او غم یې ونه خوړل سې ، په ټوله نړۍ که به څوک ارام پرې نږدې.

Download from: ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library